महाराष्ट्रीय ज्ञानकोश.

विभाग २२ वा

सूची खंड

महाराष्ट्रीय ज्ञानकोश.

सूची खंड

संपादक

श्रीधर व्यंकटेश केतकर एम्. ए. पीएच्. डी.

संपादकीय मदतनीस

यशवंत गोपाळ कानेटकर बी. ए.

विभाग बाविसावा

ज्ञानं राष्ट्रधनं महत्त्वममिदं ब्राह्मण्यसंरक्षकम् ।
लोके क्षत्रियवैश्यकार्यघटनासौकर्यसंस्थापकम् ॥
कर्तृत्वागमबोधको ननु भवेज्ज्ञानार्थयत्नोऽधुना ।
ज्ञात्वा नागपुरे सुपण्डितजनैःसंघःशुभो निर्मितः ॥

१९२९

मुद्रक व प्रकाशक—महाराष्ट्रीय ज्ञानकोशमंडळ लि. नागपूर, तर्फे श्री. व्यं. केतकर

८४१ सदाशिव पेठ, पुणें.

अंतरालोक

---:०:---

चुकीची दुरुस्ती

'पान २४७' पहिल्या कॉलमच्या शेवटीं खालील मजकूर वाचावा.

ढ.

*ढ (अक्षरविकास)–ढ १. ढकल विमान–व २४०. *ढक्की भाषा–ढ १. ढमढेरे–द १५२. –कुळ–म ५८. –राघोबा–द १५२. ढमालेकूळ–म ५८. ढवळे कूळ–म ५८. ढालकीशोर नदी–म १०५; व ११७. *ढालगज–ढ १. ढालदार पान वनस्पति शास्त्र –व ५६, ५८. *ढालाईत नौकर–ढ १५५. ढाळ देणें–स ३८२.*ढीमर जात–ढ१भ११२म१४. *ढुंढये जैन–ढ ३. ढेंकणेकूळ–म ५८.–ढेंकर वायूविकार –व १५५. *ढेकूण प्राणी –ढ ३. ढेबर सरोवर–र ७६. *ढेरा–ढ ३. ढोकलसिंग–ज३६४. ढोणेकूळ–म५८. *ढोर लोक–ढ४.

ण.

*ण (अक्षरविकास)–ण १.

प्रस्तावना

महाराष्ट्रीय ज्ञानकोशाचा सूचिविभाग वाचकांच्या हातीं देतांना अंगीकृत कार्याची खरी पूर्णता झाल्याचा आनंद होत आहे.

संकल्पित कार्यांपैकीं पुरवणी विभाग हें कार्य महत्वाचें आहे कारण या कार्याच्या योगानें ज्ञानकोश रचनेच्या क्रियेचें सातत्य राहील. हें सातत्य दुसऱ्या एका कारणामुळें चालूच आहे आणि तें कारण म्हटलें म्हणजे गुजराथी ज्ञानकोशाची रचना होय. मराठी ज्ञानकोशांत समाविष्ट न केलेला असा बराच मजकूर गुजराथी ज्ञानकोशासाठीं तयार झाला आहे. अन्य भाषांत ज्ञानकोश तयार झाले आणि ते मराठी ज्ञानकोशाच्या पायावर तयार झाले म्हणजे या ग्रंथाची तपासणी, या ग्रंथांत झालेल्या संज्ञा पद्धतीचा प्रसार, इत्यादि कार्यें चालू रहातात. पुरवणीसाठीं साहित्य जरी वाढत आहे, तरी एकदम पुरवणी भाग काढण्यांत अर्थ नाहीं.

प्राचीन महाराष्ट्राच्या इतिहासाचा पहिला भाग प्रसिद्ध करून पुढचे भाग लिहिण्यासाठीं इंग्लंडला जावयाचा संकल्प केला आहे. तेथें दोनतीन वर्षे तरी रहावें लागेल;तेथेंच पुरवणी भाग तयार केले तर ते अधिक इष्ट होईल.कारण साहित्याचा सांठा इंग्लंडांत आहे,हिंदुस्थानांत नाहीं.हिंदुस्थानांत हाग्रंथ तयार झाला तो अनेक ग्रंथविषयक अडचणींशीं लढत लढत तयार झाला. याची दुरुस्ती पुरवणी जर लंडनला बसून काढतां आली तर तें खरोखर उच्चप्रकारचें कार्य होईल. महाराष्ट्रीय जनतेपुढें जें मांडावयाचें तें तुटपुंज्या साहित्याच्या सहाय्यानें न मांडतां जगांतील अत्यंत उत्तम संग्रहाच्या सहाय्यानें मांडणें हेंच युक्त आहे.कारण महाराष्ट्रीय जनतेच्या पांडित्य विषयक अपेक्षा त्याच्या योगानें वाढून,उत्तम ग्रंथसंग्रहाचें महत्व त्यांसहि वाटावयास लागेल. आपण जीं मतें धारण करितों तीं मतें अपूर्ण साहित्यसंग्रहावर अवलंबून नसून जगांतील अत्यंत श्रेष्ठ अशा साहित्यसंग्रहावर अवलंबून आहेत, अशी खात्री ज्या लोकांस असते, त्या लोकांत बौद्धिक निर्भयतेचा विकास होतो.

सूचीचा उपयोग वाचकांस दोन तीन तऱ्हांनीं होणार आहे. एक तर भाषाविकासाचें अवलोकन या सूचीच्या सहाय्यानें होईल. अनेक शास्त्रीय शब्द सूचीकृत झाले असल्यामुळें शास्त्रीय शब्दसंग्राहकांस सूचीचा उपयोग होईल. इष्ट विषयावर माहिती हा उपयोग तर आहेच. अनेक कवि, अनेक ऐतिहासिक व्यक्ति, अनेक स्थलें, अनेक पदार्थ, यांस त्यांच्या अल्प महत्वामुळें स्वतंत्र लेखांचा मान मिळत नाहीं. अशा विषयांवर माहिती काय आहे हें जिज्ञासूस एकदम सांपडेल. ज्ञानविकास,ज्ञानप्रगति, या दृष्टीनें देखील ज्ञानकोशाच्या सर्वव्यापी ग्रंथाच्या सूचीकरणाचें महत्व आहे. ऐतिहासिक वृत्तांविषयीं आपलीं विशिष्ट मतें आपल्या इतिहासविषयक इतर मतांशीं कितपत सुसंगत आहेत याची तपासणी प्रत्येक व्यक्तीला देखील पुरी होत नाहीं. व्यक्तीच्या मतांत परस्पर विरुद्धता जर असली तर अनेक व्यक्ति मिळून जो पंडित संप्रदाय तयार होतो तींत तर परस्पर विरुद्धता अधिकच असणार. तसली विरुद्धता नजरेस येणें आणि तीवर विचार होणें हें ज्ञान—प्रगतीस आवश्यक असतें. ज्ञानकोशांतील लेखांत जर परस्पर विरुद्धता किंवा असंगति असेल तर या सूचीमुळें तीहि लक्षांत येऊन त्या लेख—विषयांवर विशेष विचार किंवा नवीन संशोधन याला प्रेरणा होईल.

सूचीचा उपयोग चांगला व्हावा, बारक्या टाइपांतील मजकूर पाहण्याचा लोकांना त्रास होतो, म्हणून सूचीमुद्रणाच्या प्रचलित पद्धतीकडे दुर्लक्ष करून सूची मुद्दाम जाडया टाइपांत छापली आहे. हें नाविन्य वाचकांस आवडेल अशी आशा आहे.

श्री. व्यं. केतकर.

सूचीचा उपयोग करणारांस सूचना.

वाचकांनीं सूचीचा उपयोग करतांना सूची कशी तयार होते त्याच्या क्रिया लक्षांत ठेवल्यास सूचींत कोणत्या प्रकारचे दोष उत्पन्न होणें शक्य असतें याची त्यांना कल्पना येईल आणि तें ज्ञान त्यांना सूचीच्या व्यापकतेच्या व विश्वसनीयतेच्या मर्यादा लक्षांत आणून देईल.

सूची करतांना कोणत्या शब्दास सूचींत स्थान द्यावयाचें याविषयीं पुष्कळच विचारभेद होण्याचा संभव आहे. सूची करण्यासाठीं संपादकीय शाखेंतील मंडळींनाच सूचीसाठीं शब्दांखालीं रेघ ओढण्याचें काम दिलें. संपादकीय कामगारानें रेघ ओढल्यानंतर तो शब्द लिहून काढून त्या पानाचा संदर्भ देणें इत्यादि कामें निराळ्या-मंडळीकडून झालीं. येणेंप्रमाणें सुमारें दोन लक्ष चिठ्या तयार झाल्या. एक चिठ्ठी म्हणजे एक विधान असें धरलें तर या सूचींत सुमारें दोन लक्ष विधानें संग्रहित आहेत.

चिठ्ठ्या तयार झाल्यानंतर त्या चिठ्ठ्या कोशानुक्रमानें लावून नंतर हस्तलिखितें तयार करणें हीं कामें स्वाभाविकपणें पुढें येतात. तें सर्व काम यांत्रिक पद्धतीचें आहे. मुख्य प्रश्न कोणता शब्द सूचींत अंतर्भूत करावयाचा आणि कोणता नाहीं हा आहे. यांत वैयक्तिक अभिरुचि, महत्वासंबंधानें वैयक्तिक दृष्टि या सर्व गोष्टींना स्थान आहे यांत शंका नाहीं. दोन मंडळी एकाच पुस्तकाची सूची करतांना निरनिराळ्या गोष्टींना महत्व देतील आणि यामुळें वाचकांस ज्यांचें महत्व वाटतें असे अनेक विषय या सूचींत दुर्लक्षिले गेले असणें देखील शक्य आहे. या शिवाय पुढील गोष्टी लक्षांत ठेवल्या पाहिजेत.

विशिष्ट विषयाचा अभ्यास करण्यासाठीं ज्ञानकोशांतील सर्व लेखांचें जें विषयवार पृथक्करण केलें आहे तें उपयोगी होईल.

सहाव्या विभागापासून ज्ञानकोशाचीं पृष्ठें विभागवार अंकिलीं गेलीं नाहींत तर अक्षरवार अंकिलीं गेलीं आहेत. यासाठीं ज्ञानकोशांत पहिल्या पांच भागांची सूची तेवढी भागानुसार केली आहे आणि पुढील भागांची सूचि अक्षरवार केली आहे.

सूचीचा उपयोग करतांना मूळ शब्द निरनिराळ्या तऱ्हांनीं लिहिला जातो काय याचा विचार करावा. ज्ञानकोशांत एकच शब्दाचें एकच रूप राखलें गेलें आहे असें नाहीं. जशीं अनेक रूपें वापरलीं गेलीं असतील त्याप्रमाणें अनेक रूपें सूचींतहि येतील. शब्द परकीय भाषेंतला असल्यास शब्दांचीं अनेक रूपें पुस्तकांत येण्याचा संभव पुष्कळच असतो. उदाहरणार्थ, महंमद, महमूद. तर अशा प्रसंगीं अनेक ठिकाणीं पाहिलें पाहिजे. इंग्रजी 'ए' नें सुरवात होणारे शब्द मराठींत अ, आ, किंवा 'ए' या तीन स्वरांनीं उच्चारले जातात त्याअर्थीं तीन ठिकाणीं तसले शब्द पसरले असणें शक्य आहे ही गोष्ट लक्षांत ठेवली पाहिजे. तसेंच 'जी' नें सुरवात होणाऱ्या शब्दांचे उच्चार 'ज' व 'ग' असे दोन प्रकारे होऊ शकतात त्यामुळें दोन ठिकाणीं तो शब्द आला असेल, ही शक्यता लक्षांत घेणें अवश्य आहे.

सूचीमध्यें पृष्ठ ४१४ पासून संक्षेप आहेत ते पुढील प्रमाणें.—

शब्द	संक्षेप
कादंबरीकार	का.
गांव	गां.
ग्रंथकार व ग्रंथ	ग्रं.
घराणें	घ.
जात	जा.
नदी	न.
नाटक	ना.
पंडीत	पं.
पर्वत	प.
प्रधान	प्र.
प्रेसिडेन्ट	प्रे.

शब्द	संक्षेप
बंदर	बं.
बेट	बे.
राजधानी व राजा	रा.
लेखक	ले.
लोक	लो.
शहर	श.
शिखर	शि.
सरदार, व सरोवर	स.
संस्थान	सं.
सुभेदार	सु.
सेनापति	से.
व्यापारी ठिकाण	व्या. ठि.

महाराष्ट्रीय ज्ञानकोश

सूची विभाग

सूचीचा उपयोग करणाऱ्यांस प्राथमिक सूचना

प्राथमिक सूचना

प्रस्तुत सूचीचे दोन भाग आहेत. पहिल्या भागांत ज्ञानकोशांतील लेखांचें विषयवार पृथक्करण आहे. या पृथक्करणाचा मुख्य हेतु हा आहे कीं, विशिष्ट विषयाचा अभ्यास करण्यासाठीं ज्यांस ज्ञानकोशाचा उपयोग करून घ्यावयाचा असेल त्यांस तें शक्य व्हावें. यांत प्रस्तावनाखंडांतील प्रकरणांकडे देखील लक्ष ओढलें आहे.

आज असे अनक विषय आहेत कीं त्या विषयांवर ज्ञानकोशांतील लेखांशिवाय दुसरें वाङ्मयच नाहीं, व यामुळें वाचकांस आपल्या आवडत्या विषयावर मराठींत कितपत माहिती उपलब्ध झाली आहे हें कळावें म्हणून विषयवार पृथक्करण या ग्रंथांत समाविष्ट केलें आहे. या प्रकारच्या पृथक्करणाशिवाय विशिष्ट शास्त्रावर–उदाहरणार्थ 'रसायनशास्त्र' या विषयावर–कोणते लेख आले आहेत हें समजणार नाहीं. इष्ट विषयावरील मजकूर शोधण्याशिवाय या पृथक्करणाचा आणखी एक उपयोग आहे. आणि तो म्हटला म्हणजे वाचकाची दृष्टि व्यापक करण्याचा होय. ज्ञानकोशांत आलेल्या विषयांची विविधता निव्वळ कल्पनेनें कोणासच करतां येणार नाहीं कारण शास्त्रांची विविधता पूर्णपणें फारच थोड्यांस माहीत असते.

शास्त्रांचें किंवा वाङ्मयाचें वर्गीकरण तात्त्विक पद्धतीनें पहातां अगदीं निर्दोष असतें असें नाहीं तसें येथेंहि निर्दोष वर्गीकरण अपूर्ण असण्याचें कारण असें कीं, एक विषय अनेक शास्त्रांखालीं मोडूं शकतो व प्रत्येक शास्त्राखालीं येणारा ज्ञानकोशांतील मजकूर त्या शास्त्राच्या नांवाखालीं यावा हें ध्येय साध्य होत नाहीं. कारण, कांहीं मजकूर अनेक शास्त्रांखालीं जाण्यासारखा असतो.रसायन व ओषधिशास्त्र यांचें एकमेकांपासून पृथक्करण करतां येण्याजोगें नसतें आणि ओषधिशास्त्रासंबंधीचा मजकूर वैद्यकशास्त्रापासून निराळा मांडतां येत नाहीं. भौगोलिक लेख इतके विविध असतात कीं, प्रत्येक ठिकाणचे प्राणी, वनस्पती, मानववंशशास्त्र, भूस्तरशास्त्र, कृषिशास्त्र, व्यापारशास्त्र, इतिहास इत्यादि विषयांचा मजकूर देशनामांखालींच आलेला असतो यामुळें ज्ञानकोशांतील लेखांचें विषयवार पृथक्करण पूर्णपणें शक्य न हीं. लेख सांपडला म्हणजे तो कोणत्या तरी सयुक्तिक नांवाखालीं घालावयाचा एवढेंच तत्त्व लक्षांत ठेवून वर्गीकरण करावें लागलें आहे.

इतिहास हा विषय इतका मोठा आहे कीं, त्याच्यामध्यें वाटेल तेवढें येऊं शकेल. हिंदुस्थानच्या इतिहासाशीं संबद्ध अशा अनेक विषयांवर या पुस्तकांत स्वतंत्र लेख आल्यामुळें त्यांचें वर्गीकरण जास्त केलेलें आहे. तथापि इतर देशांसंबंधाचा मजकूर हिंदुस्थानाच्या मानानें बराच कमी प्रमाणांत घेतला असल्यामुळें त्याच्या वर्गीकरणांत इतकी बारीक दृष्टि ठेविली नाहीं. चरित्रें देतांना अशाच प्रकारचा घोटाळा होतो. एकच मनुष्य विशिष्ट शास्त्रावरील लेखक किंवा संशोधक म्हणून प्रसिद्ध असतो; पण तो इतर विषयांस देखील हात लावतो. कादंबरीकार कवि असूं शकतो किंवा इतिहासकारहि असूं शकतो. एवढेंच नव्हे तर, एखादा योद्धा देखील ग्रंथकार असतो. अशामुळें कांहीं चरित्रांचें विशिष्ट शास्त्राखालीं किंवा उद्यमांखालीं वर्गीकरण झालें असलें, तरी तीं चरित्रें दुसऱ्या विषयांखालीं येऊं शकतील व त्याखालीं मात्र त्या व्यक्तीचें नांव सांपडणार नाहीं. एवढेंच नव्हे तर अमुक व्यक्तीचें नांव, कोणत्या प्रकारच्या उद्यमाखालीं घालावयाचें या बाबतींत सूचीकार व वाचक यांत मतभेदहि होण्याचा संभव आहे. यासाठीं सूचीचा उपयोग करूं इच्छिणाऱ्यानें आपला विषय अनेक विषयवर्गनामांखालीं पाहिला पाहिजे. या गोष्टी लक्षांत ठेविल्या असतां आणि आमची वर्गीकरण-पद्धति एकदां लक्ष्यपूर्वक पाहून ठेविली असतां, वाचकांस ज्या विषयावरचें साहित्य ज्ञानकोशांत शोधावयाचें असेल, त्या विषयाचें साहित्य सांपडण्यास अडचण पडणार नाहीं असें वाटतें.

या सूचीचा जो मुख्य भाग आहे त्यासंबंधानें जी एक सूचना वाचकांस दिली पाहिजे ती ही कीं ग्रंथांतील प्रत्येक विषय किंवा प्रत्येक विशेषनाम देखील सूचींत दाखविलें नाहीं. प्रत्येक विचार किंवा व्यक्ति जेव्हां जेव्हां येईल तेव्हां तेव्हां ती सूचींत समाविष्ट करण्याचें ध्येय कधींच साध्य होत नाहीं. घ्यावयाचें काय याविषयीं निवडानिवड करावी लागतेच आणि ती करतांना वैयक्तिक दृष्टि त्या निवडानिवडींत शिरतेच. येथें एवढेंच सांगितलें पाहिजे कीं ज्ञानकोशाच्या संपादक वर्गानेंच सूचीचे शब्द निवडले आहेत आणि ते निवडतांना अनेक प्रकारचा विचार होऊन विषय घेतले गेले किंवा गळले गेले.तो विचारहि येथें साग्र देतां येत नाहीं. या भागाच्या रचनेत भानगड नाहीं; कारण रचना अक्षरानुक्रमी आहे.

ज्ञानकोशांतील लेखांचें विषयवार पृथक्करण

हिंदुस्थान–इतिहास

इंग्रजी अमदानी
इतिहाससाहित्य
जातीतिहास
जैन
पौराणिक
प्राचीन हिंदुस्थान
बौद्ध
मराठे
मुसुलमानी अंमल
रजपूत व क्षत्रिय राजे
वैदिक

हिंदुस्थान–प्रादेशिक इतिहास व भूगोल

आसाम
कर्नाटक
काठेवाड व गुजराथ
काश्मीर
त्रावणकोर संस्थान
ध्रुवप्रदेश
पंजाब
पोर्तुगीज वसाहत
प्राचीन हिंदुस्थान
बंगाल
बडोदें संस्थान
बिहार व ओरिसा
ब्रह्मदेश
मद्रास इलाखा
मध्यप्रांत हिंदी व मराठी
मध्याहिंदुस्थान
मुंबई इलाख्यांतील
महाराष्ट्र
म्हैसूर संस्थान
राजपुताना
वऱ्हाड
वायव्यसरहद्द
संयुक्तप्रांत
सिंध व कच्छ
हिंदुस्थानसमीपचा प्रदेश
हिमालयीन प्रदेश
हैद्राबाद संस्थान

अमेरिका

ऐतिहासिक चरित्रें
जाती
प्रादेशिक इतिहास व भूगोल

आफ्रिका

ऐतिहासिक चरित्रें
जाती
प्राचीन देवता
प्रादेशिक इति. व भूगोल

आशिया

ऐतिहासिक चरित्रें
प्राचीन देवता
जाती
प्रादेशिक इति॰ व भूगोल

आस्ट्रेलिया

जाती
प्रादेशिक-
इतिहास व भूगोल

यूरोप

ऐतिहासिक चरित्रें
जाती
प्राचीन यूरोप
प्रादेशिक इतिहास भूगोल

वाङ्मयेतिहास

अमेरिकन
अरबी
आंग्ल
आंग्लोइंडियन
इटालियन
ऊर्दु
कानडी
गॉथिक
गुजराथी
ग्रीक
जर्मन
जैन
तामिळ
तेलगु
पैशाच्य
पोर्तुगीज
प्राचीन इराणी
फारशी
बंगाली
बौद्ध
मराठी
यहुदी
शीख
संस्कृत
सामान्य
हिंदुस्थानी

शास्त्रें

अध्यात्म
अध्यापन
अर्थनिश्चय
अर्थशास्त्र
इतिहास
इंद्रियविज्ञान
उद्योग व व्यापार
कलाविषयक
कायदा
काव्य
कृषि
खनिज
खेळ
गणित
चित्रकला
जंगल
ज्योतिष
तत्त्वज्ञान
दैवत
धातु
धार्मिक व सांप्रदायिक
नाट्य
न्याय
पदार्थविज्ञान
प्राणी
भाषा
भूगोल
भूस्तर
मानववंश
मुद्रण
यंत्रशास्त्र
युद्धशास्त्र
रसायनशास्त्र
लिपिशास्त्र
वनस्पतिशास्त्र
विज्ञानशास्त्र
वैद्यक
व्याकरण
शासनशास्त्र
समाजशास्त्र
संसारमंडन
सृष्टिविज्ञानशास्त्र
स्थापत्यशास्त्र

हिंदुस्थानचा–इतिहास

धनवार, धावडट, धाडी, धानुक, धुंड, धुनिया, धुमाळ, धुंमर, धेड, धोडिआ, धोबी, धोली ऊर्फ ढोली, नगारची, नगेसिआ (नगासिआ), नाडिआल, नंबियसन, नंबुद्री, नहाल (निहाल), नाईक, नाग जात, नागर्त, नाट, नाडोर, नामदेव शिंपी, नामशूद्र, नायडु, नायर, नार्वेकर वैश्य, निषाद, निहाल, निळारी, नीयगी, नीलगिरीवरील लोक,नुनगर, नुनिआ (लुनिआ), नुर्स, न्हावी, पंका, पंचधा, पटवेकरी, पटेलिया, पठाण, परजा, परधान, पराया, पर्लौंग, पाईक, पांचकळशी, पांचाल, पाथरवट, पारधी, पारशी, पासी, पिंजारी, पुलैयन, पोत्ती (मल्याळ), प्रभु, फकीर, बजानिया, बटवाल, बनाजिग, बनिया, बलिजा, बहुरूपी, बार्फिडा, बारवल, बारी, बावरिया, बिश्नोई, बुरूड, बेने इस्रायल, बेरड, बेलदार, बेस्ता, बैगा, बैरागी, बोगार, बोडो, बोरिया, बोहरा, ब्रह्मक्षत्री, ब्राह्मण, भंगी, भडभुंजा, भंडारी, भरवाड, भरिया, भवया, भाट, भाटिया, भानसाळी, भामटे, भावसार, भाविणी व देवळी, भिल्ल, भुइनमाळी, भुइया, भूमिज, भूलिया, भोई, मच्छी, मगिगुरी, मणिहार, मराठे, महाजन, महार, मांग, मांगेला, मादिगा, माने, मारवाडी, माळी, मिराशी, मिशमी, मीना, मुंडा, मुसलमान, मेन, मेव, म्लेंच्छ, यवन, रंगरेझ किंवा रंगारी, रघवी, रजपूत, रड्डी, रवडी, राऊतिया, राज, राजबन्सी, राजवार(मोवार), राठी, राभा जात, रामोशी, रावळ, रोर, रोहिले, लखेरा, लबना, लाड, लालुंग, लावो, लिंगायत, लिलारी, लोणारी, लोधा, लोन्हा, लोहाणा, लोहार, वक्कलिग, वंजारी, वड्डर, वर्ण ब्राह्मण, वलन, वहना, वाघरी, वाटल, वाणी, वारली, वासुदेव, वाहीक, विदुर, विश्वब्राह्मण, वेद, वेलन, वेल्लाळ, वैदु, वैश्य, शिंपी, सगर, सय्यद, सर्केशियन लोक, सवर, सहवासी ब्राह्मण, सारस्वत, साळी, सुतार, सोनार, हलवाई, हव्यक, हळवा, हालेपाईक, होलेया, क्षत्रिय.

जैन–अजित, अवसर्पिणी, अष्टान्हिकपर्व, आदिपुराण, आर्यरक्षित, आशाधर, आसड, इंद्रभूति, ऋषभ, खरतरगच्छ, त्रिषष्टिशलाकापुरुषचरित्र ,महावीर.

पौराणिक–अकंपन, अकृतव्रण, अक्रूर, अग्निकुलें, अग्निपुराण, अग्निमित्र, अग्निवेश्य, अग्निशिर, अघासुर, अचल, अज, अजमीढ, अजातशत्रु, अजामिळ, अठरा पुराणें, अणिमांडव्य, अतिकाय, अत्रि, अद्रिका, अधिरथ, अनंत, अनरण्य, अनला, अनसूया, अनळ, अनिरुद्ध, अनु, अनुमति, अनुविंद, अनुशाल्व, अप्सरा, अभिमन्यु, अमरावती, अमरु राजा, अमर्षण, अमावसु, अमितायु, अमृत, अरणीसुत, अरुण, अरुंधती, अर्जुन, अलंबुष, अलायुध, अवतार, अविधवानवमी, अश्मा, अश्वपति, अश्वसेन, अष्टउपद्वीप, अष्टक, अष्टकुलाचल, अष्ट दिक्पाल, अष्टदिग्गज, अष्ट नाग, अष्टनायिका, अष्टभैरव, अष्टमर्यादागिरी, अष्टमांगल्य, अष्टयोगिनी, अष्टवायन, अष्टविनायक, अष्टविवाह, अष्टावक्र, असमंजा, असुर, अहल्या, आकुति, आकृति, आग्नीध्र, आज्यप, आडी, आयु, आर्यक, आर्ष्टिषेण, आस्तीक, इडा, इंद्र, इंद्रजित, इंद्रद्युम्न, इंद्राणी, इंद्रौत–शौनक, इध्मजिव्ह, इध्मवाह, इरावती, इरावान, इलावृत्त, इल्वल, इक्ष्वाकु, उग्रसेन, उतथ्य, उत्तंक, उत्तर, उत्तरा, उत्तानपाद, उदयन, उद्गाता, उद्दालक, उद्धव, उपप्लव, उपमन्यु, उपरिचर, उमा, उर्वशी, उलूक, उलूपी, उशना, उशीनर, उषा, ऋचीक, ऋतुपर्ण, ऋषभ, ऋषिपंचमी, ऋष्यशृंग, ऋक्षरजा, एकत, एकलव्य, एकादशरुद्र, ऐरावत, और्व, औशनस, अंगद, अंजना, अंधक, अंबरीष, अंबा, अंबालिका, अंबिका, अंशुमान, कंक, ककुत्स्थ, कच, कण्व, कद्रु, कपिल, कबंध, कर्कोट, कर्ण, कर्दम, कलंकी, कलि, कलियुग, कलियुगवर्ष, कल्प, कल्माषपाद, कवष, कवि, कश्यप, कंस, कहोळ, काम, कार्तवीर्य, कार्तिकेय, कालकेय, कालनेमि, कालयवन, कालिंदी, कालिया, काली, काश्यप, किंकर, किन्नर, किरीटि, किर्मीर, कीचक, कुकुर, कुंति, कुंतिभोज, कुंती, कुबेर, कुब्जा, कुंभकर्ण, कुमार, कुरु, कुरुयुद्ध, कुवलयापीड, कुवलयाश्व, कुश, कुशध्वज, कुशनाभ, कुशान, कुशाव, कुशावर्त, कूर्म, कूर्मपुराण, कृतवर्मा, कृति, कृप, कृष्ण, कृष्णद्वैपायन, केशी, केसरी, केसीध्वज, कैकेयी, कैटभ, कौण्डिण्य, कौरव, कौसल्या, ऋतु, खट्वांग, खर, खरोष्ट्र ऋषि, खांडववन, गंधमादन, गरुड, गांधारी, गाधि, गालव, गिरिव्रज, गुरुहा नदी, गुह, गोपीचंद, गोवर्धन, गोशीर्ष, गौरी, घटोत्कच, चंडी, चंद्रहास, चर्मण्वती, चक्षुर्मनु, चित्रगुप्त, चित्ररथ, चित्रसेन, चित्रांगदा, च्यवन, जटायु, जटासुर, जडभरत, जनक, जनमेजय, जमदग्नि, जयद्रथ, जयविजय, जरत्कारु, जरासंध, जन्हु, जांबवान, जाबाल, जैमिनी, तक्षक, ताम्रलिप्ति, तारकासुर, तारा, तुंबरु, त्रिपुर, त्रिशंकु, त्वष्टा, दंडक, दनु, दमयंती, दर्शक, दशपुर, दशरथ, दशार्ण, दशावतार, दिलीप, दुर्योधन, दुर्वास, दुष्यंत, देवकी, देवयानी, देवलस्मृति, द्रुपद, द्रोण, द्रौपदी, द्वैतवन, धृष्टद्युम्न, नकुल, नंद, नरकासुर,

चिमणाजी दामोदर, चोपदार, चौगुला, चौथ, चौधरी, जमालखान, जरीपटका, जहाज फिरंगी, जहागीरदारी, जाधव घराणें, जाधवराई, जानोजी निंबाळकर, जामदारखाना, जिऊमहाला, जिजाबाई मोठी व धाकटी, जिराईतखाना, जिवबादादा बक्षी, जेधे, जोत्याजी केसरकर, जोशी, जोशी चासकर, जोशी बारामतीकर, डफळे, डिंगणकर, डुप्ले, तंजावरचें घराणें, ताई तेलीण, तांदुळजाची (राक्षसभुवनची) लढाई, तानाजी माल्लुसरे, ताराबाई, तुकोजी होळकर, तुळसीबाई, तुळाजी आंग्रे, तोतया भाऊसाहेब, त्रिंबकजी डेंगळे, त्रिंबकराव मामा पेठे, थोरात, दत्ताजी त्रिमल, दत्ताजी शिंदे, दयाबहादुर,दयाराम,दरकदार,दर्याबाई,दर्यासारंग, दळवै, दादाजी लोहोकरे, दादाजी कोंडदेव, दाभाडे, दिवाकर चोरघोडे, दीपाबाई, दुमाला, दुर्गादेवी, दुर्गाबाई, देवगिरीकर यादव, देवधर (ढमढेरे), देशपांडे, देशमुख, देसाई, देशाधिकारी, दौलतराव शिंदे, धडफळे, धनाजी जाधव व त्याचा वंश, धुळप, धोंड्या वाघ, नंजराज (म्हैसूर), नंदलाल मंडलोई, नरसिंगदेव (बुंदेला), नागपूरकर भोंसले, नागोजी माने,नाडगौडा, नातू बाळाजीपंत, नाना फडणीस, नानासाहेब पेशवे, नायक राजे, नारायणराव पेशवे, नारो आप्पाजी तुळशीबागवाले, नारो त्र्यंबक हणमंते, नारोपंत, चक्रदेव नारो राम मंत्री, नारो शंकर, निराजी रावजी, निळो मोरेश्वर, नेताजी पालकर, नेमाजी शिंदे, पटवर्धन घराणें, पटेलपाटील, पंडितराव, परशुरामभाऊ पटवर्धन, पवार, घराणें, पानपतचें युद्ध, पारसनीस, पिंगळे, पुरंधरे घराणें पेठे, पेंढारी, पेशवे, पेरॉन,प्रतापसिंह छत्रपति, प्रतिनिधि, फडके हरिपंत, फडणवीस, फत्तेसिंग भोंसले, बाजी पासलकर, बाजी प्रभु, बाजी भिवराव, बाजीराव बल्लाळ पेशवे, बाजीराव रघुनाथ पेशवे, बाबूजी नाईक जोशी, बायजाबाई शिंदे, बावडेकर रामचंद्रपंत, बाळाजी आवजी चिटणीस, बाळाजी कुंजर, बाळाजी बाजीराव पेशवे, बाळाजी विश्वनाथ पेशवे, बिनीवाले, ब्रह्मेंद्रस्वामी, भालदार, भालेराई, भास्कर राम कोल्हटकर, भूषणकवि, मंत्री, मल्हारराव गायकवाड, मल्हारराव होळकर, महाडीक, महादजी शिंदे, महाराष्ट्रीय साम्राज्य, माधवराव नारायण पेशवे, माधवराव बल्लाळ पेशवे, मानाजी आंग्रे, मानाजी फांकडे, मालोजी, मिरासदार, मुरारराव घोरपडे, मेहेंदळे, मोकासा, मोरे, मोरो त्रिंबक पिंगळे, यशवंतराव होळकर, रघुनाथराव पेशवे, राजाराम छत्रपति, राजाज्ञा, रामचंद्र गणेश कानडे, रामचंद्रबोवा शेणवी, रामदास, रामराजा, रामशास्त्री प्रभुणे, रास्ते घराणें, रूपराम कटारी, वतन व वतनदार, विठ्ठल शिवदेव, विठ्ठल सुंदर, विश्वासराव पेशवे, व्यंकोजी शहाजी, शाहु थोरला, शिंदे घराणें, शिलाहार राजे, शिवाजी, सखारामबापू, सदाशिव माणकेश्वर, सदाशिवरावभाऊ पेशवे, संभाजी, संभाजी आंग्रे, समशेरबहादर, शेखोजी आंग्रे, हणमंते, हरिपंत फडके, हिंमतबहादुर, होळकर.

मुसुलमानी अंमल—अकबर, अक्कण्णा, अनवरुद्दीन, अनार्कली, अफझलखान, अबदुल करीम, अबदुल रहमानखान, अबदुल रहिमखान, अबदुल हक्क, अबदुल्ला कुतुबशहा, अबदुल्लाखान सय्यद, अबुलफजल, अबुल फैजी, अबूतालीब कलिम, अबू तालीबखान, अबूहसन कुतुबशहा, अमीरखान, अर्काटचे नबाब, अल्लाउद्दीन, अल्लाउद्दीनशहा, अली आदिलशहा, अलीवर्दीखान, असदखान, असफउद्दौला, असफखान, अस्करी मिर्झा, अहमद खट्टु, अहमदखान बंगष, अहमदशहा (गुजराथ), अहमदशहा (नगर), अहमदशहा (दिल्ली), अहमदशहा अबदाली, अहमदशहा वली, आगाखान, आमदखान, आदिलशहा, आमील, इकबलखान, इब्राहिम कुतुबशहा, इब्राहिमशहा, इमादशाही, उच्च, उदयभानु, उदेपुरी बेगम, उर्दु बेगी, ऊधमबाई, औरंगझेब, कमरुद्दीनखान,कामबक्ष,कामरान, कुत्बमिनार, कुत्बशहा, कुत्बशाही, कुत्बुद्दीन ऐबक, कैकुबाद, खानखानान, खानजहान, खानजहान कोकलताश, खानजहान लोदी, खालसा दिवाण, खिलजी घराणें, खुश्रु सुलतान, गाजीउद्दीन खान, गाजीउद्दीन हैदर, गिरिधर, गुलामकादर, गुलाम घराणें, गोकुळ जाट,ग्यासबेग, घोरी घराणें, चतुर महाल, चंदरभान, चंदासाहेब, चांदबिबि, जलालउद्दीन महंमद, जलालउद्दीन सयुति, जवानबख्त, जसवंतसिंग, जहांगीर, जहांदरशहा, जहानआरा, जल्हण, जानीबेग जाफरखान, जाविदखान, जोधबाई, झाबितखान, झिनत बेगम, झियाउद्दीन, झुब्दतुलबेगम, झुल्फिकारखान, झेबुन्निसा बेगम, झैनखान, झैनाबादीबेगम,झैनुल, टिपू सुलतान, तातारखान, तानसेन, तुघ्लकघराणें, तुरुष्क, तैमूर, तोडरमल, दरक, दरबार, दाऊदखान पन्नी, दानीयल मिर्झा, दानिष्मंदखान, दाबीष, दारा, दिलेरखान, दुंदेखान, दोस्तअल्ली, नजफखान, नजीबउद्दौला, नशीरुद्दीन कबाचा, नासीरजंग, निजामअल्ली, निजामुल्मुलक, निजामशाही (अहमदनगर),

हिंदुस्थान--प्रादेशिक इतिहास व भूगोल

कामधेनु, कारडगी, कारडी, कारवार, काळहोळ, कित्तुर, किरगेरी, किरवळ, कुडची, कुडला, कुणकुंत्री, कुडाळसंगम, कुंतनहसहळ्ळी, कुंभारडी डोंगर, कुमठा, कुर्तकोटी, कुसुगल, केरूर, केळवाडी, कोकटनूर, कोंगनोळी, कोटुमचगी, कोड, कोडमगी, कोण्णूर, कोपळ, गजेंद्रगड, गदग, गंधर्वगड, गलगनाथ, गलगली, गिरसप्पा, गुत्तल, गुळदगुड, गेज्जीहळी, गोकर्ण, गोकाक, गोळीहळ्ळी, चब्बी, चिकंजी, चिकाडी, चिकर्णित, चिकेरूर, चिताकुल, चिनमुलगुंद, जत, जमखंडी, जेसरी, डंबल, तालीकोट, तेरदाळ, तोरगळ, देगांव, देवगिरी, देवहोसूर, द्वारसमुद्र, धारवाड, नंदगड, नंदिकेश्वर, नरगुंद, नरसापूर, नरेगळ, नरेंद्र, नवलगुंद, नबली, नागामेव, नालतवाड, निडगुंडी, निडाशिंगी, निपाणी, नेसर्गी, बंकापूर, बदामी, बागलकोट, बेळगांव, भटकळ, मंगळवेढें, मनकी, महालिंगपूर, मिरज, मिरजमळा, मुद्देबिहाळ, मुधोळ, यादवाड, येल्लापूर, राटीहळ्ळी, राणीबन्नूर, रामदुर्ग, रायचूर, रायबाग, रोण, लक्कुंडी, लक्ष्मेश्वर, वनवासी, विजापूर, शेडबाळ, संकेश्वर, संपगांव, सिरसी, सोंड, सौंदत्ती, हनगळ, हल्याळ, हळशी, हावेरी, हुकेरी, हुनगुंद, हुबळी, हेबळी, होनावर.

काठेवाड व गुजरात—अकाडिया, अगर, अजमेर, अठ्ठाविशी, अतरसुंबा पोटविभाग, अधेवाड, अनमदेश, आन्हिलवाड, अमरापूर, अमरेळी, अमृतवेल, अरदोई, अरनार, अरसूर डोंगर, अर्जुनगड, अर्जुनसुख, अर्नेज, अळमपूर, अलवा, अहमदनगर, अहमदाबाद, आकाडिया, आटकोट, आदितियाना, आनंद, आनंदपूर, आन्दोसर, आंवरण, आमलीयार, आमारा, आमोद, आयाबेज, आरास, आलमपूर, इतबाद, इत्रिया गधाला, उखामंडळ, उचाड, उंज, उदेपूर, उन—देलवाडा, उप्लेटा, उमरेठ, उमेटा, ओलपाड, अंकलेश्वर, अंकेवालिया, अंघड, अंजार, अंतालिया अंबाभवानी, अंबाली, कंजरडा, कटोसन, कडान, कडोळी, कणेर, कण्व, कतारिया, कनोरा, कपडवंज, कबीरवट, कमाविया, कमालपूर, करिआन, करोड, कर्मद, काकर, काकसिआली, कांब्रेज, काटोडिया, काठेवाड, कांथकोट, काथारिया, काथ्रोटा, कादोद, कामरेज, कालोल, कासलपुरा, कुतियान, कूबा, केसरिया, कोटेश्वर, कोट्रा, खंडाल, खंबायत, खंभलाब, खंभाल, खंभालिया, खांडिया, खाराघोडा, खिजदिया, खेडब्रह्म, खेडा, खेराली, खेरावाड, गंधका, गधाड, गधाली, गधिया, गधुला, गधोल, गरगली, गाबत, गिगासारण, गिरनार, गुंड्याली, गुजराथ, गुंडा, गुंथली, गुंदीआली, गेडी, गोंडल, गोधा, गोध्रा, गोरखमठी, गोहिलवाड, घोडासर, चक्कीनो आरो, चचान, चंद्रावती, (चंद्रावली), चंपानेर, चमारडी, चरखा, चादचा, चानोड, चारखा, चिखले, चितळ, चित्रावाव, चुडा, चुडेश्वर, चोक, चोबारी, चोरांग्ल, चोराशी, छलाल, छलिअर, छोटा उदेपूर, जंबूसर, जाखन, जाफराबाद, जांबुघोडा, जामनगर, जालिआ, जुनागड, जुनापादर, जुमखा, जेतपूर, जेयोर, जेसर, जोदिया, झांझमेर, झामपोदर, झालावाड, झालोड, झिंझुवाडा, डभई, डाकोर, डीसा, ताहेज उर्फ तेज, तापी नदी, थराड, थान, थास्त्रा, दमण, दर्दीजानबाई, दसक्रोई, दसार, दांता, दाथा, दाभ, दारोड, दाहिडा, दीव, दुधपूर, दुध्रेज, देदर्द, देदान, देध्रोट, देरडी जानबाईनी, देवलिया, दोहद, द्वारका, धंदुका, धरमपूर, धांदलपूर सुदाम्रा, धामलेज, धासा, धोराजी, धोलका, धोला, धोलाद्रि, धोलेरवा, धोलेरा, ध्रांगध्रा, ध्राफा, ध्रोल, नडीयाद, नर्मदा नदी, नल, नवानगर, नागाम, नांदोद, पंचमहाल, पंचासर, परांतिज, पलाली, पळासनी, पाटडी, पाटलावडी, पांडु, पार्डी, पाल, पालनपूर, पालिठाणा, पालियाद, पालेज, पानागड, पेठापूर, पेरिम, पोरबंदर, पौचा, प्रभास, प्रेमपूर, बजाणा, बडोदें, बलसाड, बांतवा, बारिया संस्थान, बारडोली, बालासिनोर, बांसडा संस्थान, बिलदी, बिहोर, बुदानो, बेझ, बोटाड, बोरसद, बोलुनद्रा, भडोच, भद्रेश्वर, भावनगर, महंमदाबाद, मही, महीकांठा, महुबा, मांगरोल, मोरवी संस्थान, रण, राजकोट, राजपिपला संस्थान, राजुला, राणापूर, रांदर, राधनपूर, रेवाकांठा, लखतर, लाखापादर, लाठी संस्थान, लिखी, लिमडा, लिमडी, लुनावाड, लोधिक, वखटापूर, वजीरिया, वडगांव, वडाल, वडाली, वडिया, वढवाण, वंथली, वन, वनमाला, वनाल, वनोद, वल संस्थान, वाकानेर, वाघ्रा, वामनस्थळी, विंचावड, विरपूर, विरमगांव, विसनगर, वीरपूर, वीरावळ, साचीन, सानंद, साबरमती, सुंथ, सुरत, सोमनाथ.

काश्मीर—इस्लामाबाद, काश्मीर, गिलजित, जम्मू, झारगरब्रात, दालतलाव, पूनचचें राज्य, बारमूळ, बाल्तीस्तान, लदख, वूलर, श्रीनगर.

किशोरगंज, कुचबिहार, कुतुबुदिया, कुमारखली, कुरसेंग, कुरिग्राम, कुलुहा, कुष्टिया, कृष्णगर, केंदुली, केशवपूर, कोकोबेटें, कोटचांदपूर, कोत्रंग, कोमिल्ल, कोलगांग, कोशी, खरकपूर, खरार, खर्डा, खानाकुल, खिरपई, खुंटी, खुर्दी, खुलना, खेत्री, खेतूर, खोनोम, गंगटोक, गंगासागर गारुलिया गुमला, गुरुंग, गोपालजंग, गोपालपूर, गोल्लुंदो, गौड, गौरीपूर, घाटाळ, घोडाघाट, चकमा, चकलारोषमाबाद, चंदीपूर, चंद्रकोना, चांदपूर, चाप्रा, चित्तगांग, डोंगराळ प्रदेश, चिन्सुरा, चिल्कासरोवर, चुआडांगा, चोवीसपरगणा, छुटिआ, जगदीशपूर, जंगलमहाल, जंगीपूर, जमालपूर, जयनगर, जयनगर (दर्भंगा), जलंगी, जलपैगुरी, जलेश्वर, जल्पे, जहांगीर, बेट जहानाबाद, जालापहाड जियागंज, जेम्सभेरीसँड्स, जेलेपल, जेसोर, झंझरपूर, झालकाठी, झेनिद, झेरिया, टिटागड, टिपेरा, ठाकुरगांव, डमडम, डाका, तंडागांव, तमलूक, तारकेश्वर, तालचेर, तिहुरत, तेकरीराज, तोल्लीगंज, त्रिवेणी, दखिनशहाबाजपूर, दबरजपूर, दमखन, दमरावनराज, दामोदर नदी, दार्जिलिंग, दिनाजपूर, देवीकोट, दैनहाट, नडिया, नतोर, नबाबगंज, नयागढ संस्थान, नरैळ, नलहाती, नवद्वीप, नारायण गंज, नेत्रकोणा, नैहाती, नौखोली, पटुआखली, पंडुआ, पबना, पलामऊ, पाकौर, पाणिहाटी, पाथरघाट, पारसनाथ, पुसा, प्लासी, फरीदपूर, फेनी, बकरगज, बंगाल, बर्द्वान, बराकपूर, बरेंद्र, बऱ्हानगर, बसार, बांकुरा, बारगड, बारीसाल, बाशीरहाट, बिरभूम, बिष्णुपूर, बेट्टिहा, बोग्रा, बोनाईगड, बोलपूर, ब्रह्मपुत्रा, भद्रेश्वर, भाबुआ, मदारीपूर, मधुपूर, मधुमती, मधुबनी, माल्डा, मिदनापूर, मुर्शिदाबाद, मैमनसिंग, रंगपूर, रांगामाती, राजशाही, राणाघाट, राणीगंज, रामगड, रामपाल, रामपूर बोवालिया, रामपूरहाट, लालगंज, लोहारडागा, वंग, विक्रमपूर, शांतिपूर, संद्वीप, ससराम, सिराजगंज, सुंदरबन, हातिया, हिलटिप्पेरा, हुगळी, हौरा.

बडोदें संस्थान—अथोर, कडी, करनाली, कोठार, कारवान, कालोल, कोडीनार, खेराळू, गणदेवी, चांदोड, चानस्मा, तिलकवाडा, धारी, नवसारी, पट्टण, पाद्रा, पेटलाद, बडोदें, म्हैसाणा वडनगर, सिद्धपूर.

बिहारओरिसा—अथगड, उडू, ओरिसा, ओरिसा कालवे, ओरिसांतील मांडलिक संस्थानें, अंगुळ, कटक, कलहंडी, कसबा, किशनगंज, केओंझर, केंद्रापारा, केसरीय, कोनारक, कोल्हाण, खगरिया, खगौल, खंडगिरी, खंडेपरा, खरगपूर, खरसावन, खिचिंग, खैरवार, खोंडमाल्स, गया, गरवार, गरुडस्तंभ, गिधौर, गिरीदीह, गोद्दा, गोविंदपूर, चत्रा, चंपारण, चैबासा, छोटानागपूर, जगन्नाथपुरी, जमालपूर, जमुई, जयपूर, जामतारा, झलीदा, तिगिरिया, दरभंगा, दरभंगाराज, दलमी, दसपल्ली, दाऊदनगर, दिनापूर, देव, धौली, नरसिंगपूर संस्थान, नवाडा, नीलगिरी संस्थान, पाटणा, पाटणा संस्थान, पाटलीपुत्र, पाललहरा, पुरणिया, पुरी, पोराहाट, पौला, बक्सार, बरगांव, बरपाली, बरांवा, बरीपाडा, बलसोर, बांकीपूर, बाम्रा, बाऱ्ह, बुद्धगया, बेगुसराई, बोनाई संस्थान, बौद, भागलपूर, भुवनेश्वर, मढीपुरा, मयूरभंज, महानदी, मानभूम, मुझफरपूर, मोंगीर, रांची, राजगीर, राजमहाल, रानपूर, रायराखोल, वैतरणी, शोणनद, संताळ परगणे, संबळपूर, सरैकेला, सारण, सिंधभूम, सोनपूर, (२) हजाराबाग, हाझीपूर, हतवाराज, हिंदोल.

ब्रह्मदेश—अकियाब, अन, अमरपूर, अमहर्स्ट, अलनम्यो, आराकान, आव्हा, इंदाव, इंदावग्यी, इन्सीन, इरावती नदी, इरावती विभाग, उंडविन, एनमे, ओकट्विन, ओकपो, कठा, कनवालु, कनि, कनौंग, कमा, कमैंग, कलदन, कलेवा, कवकरिक, कवलिन, कांतिगेल, कामतीलांग, किंडन, किनगिन, किनु, कुंग्ययोन, कुन्हळ, कोडौंग, क्यबीन, क्यवक्कु, क्यैकटो, क्यैकमराव, क्यैकलत, क्यैकमी, क्यैंग्टन, क्यैंगलोन, क्यैंघकम, क्यौकक्यी, क्यौकतन, क्यौकपदौंग, क्यौकप्यू, क्यौक्ता, क्यौक्से, क्यौगोन, क्योनपिआव, गंगाव, ग्योविंगाक, ग्वा, चिंदविन, चिंदविन नदी, चिन डोंगर चेदुब बेट, चौगझीन, चौंगु, झलून, झिंग कलिंग हकमती, झिगन, टझी, टांगपेंग, टौंगी, टौंगूध, टौंगू, टौंग्थ, डायमंड, तगौंग, तपून, तबयिन, तवॉय, तिग्यैंग, तिड्डिम, तिलिन, तेनासरीम, तैकल, तैन्यिव, त्वंते, थझी, थटोन, थवीक्यीन, थबीगन, थबौंग, थयेचडंग, थयेतम्यो, थरवड्डी, थिबा, थेगोन, थोंग्व, थोंझ, दनुबियु, देदयी, नंके, नझून, नटमौक, नटोग्यी नथैंग्यौंग, नपुटा, नह्मकोक, नांग्वान, नामकेई, न्यौंग्लेबिन, पआत, पकोक्कू, पंगतारा, पगन, पंगमी, पंटनव, पडौंग, पथैंग्यी, पयागले, पलव, पालें, पेगू, पेगूसित्तंग,

मदुकलात्तूर, मदुरा, मदुरांतकम्, मद्रास, मन्नारगुडी, मालकनगिरी, मलबार, महेंद्रगिरी, मामल्लपुर, मायावरम्, मालिआ, मुसीरी, येर्नागुडम्, रसेलकोंडा, राजपालेयम्, राजमपेट, राजमहेंद्री, रापुर, रामगिरी, रामचंद्रपुरम्, रामनाद जहागिरी, रामेश्वरम्, रामेश्वराचा सेतु, रायदुर्ग, रायाचोटी, लखदीव बेटें, वज्रकद्दूर, वलवनाडू, वल्लम, वांदिवाश, वायनाड, वायलपाद, वालाजापेट, विजयानगरम्, विजगापट्टम्, विनुकोंडा, विरवनल्लूर, विलुपुरम्, वीरवल्ली, वृद्धाचलम्, वेदारण्यम्, वेलिंटन्, वेल्लोर, वेलार, व्यंकटगिरी, व्हिलीजम्, व्हेपिन, शिवगंगा, शिवगिरी, शृंगवरप्पुकोटा, श्रीरंगम्, श्रीविल्लीपुत्तुर, श्रीवैकुंठम्, श्रीशैलम्, संकर नाइनार्कोयिल, सर्वसिद्धि, सालूर, सालेम्, सोडूर, हडगल्ली, हरपनहल्ली, हिंदपूर, होस्पेट

मध्यप्रांत (हिंदी व मराठी)—अजगड संस्थान, (व शहर), अडस, अड्यळ, अन्हानी, अमदुल, अंग, अरपल्ली, अरहरनवरगांव, अर्जुनी जमीनदारी, अल्मोद, अलेपूर, अशीरगड, अष्टी, असरली, असोदा, अस्त्रा, अहिरी, आंजी, आटनेर, आडेगांव, आंबगांव, आमगांव, आमला, आरंग, आरमोरी, आर्वी, आलबाका, आलेवाही, इंगर, इटारसी, इटावा, इन्दोरी, इब नदी, उदयपूर, उपकन्या, उप्रई, उमरखेड, उमरेड, एरन, अंकिसा, अंजी, अंतगड, अंदोरी, अंधरगांव, अंधारी नदी, अंबागड, अबागड चौकी, अंबिकापूर, अंभोरा, कंकर, कटनी, कन्हरगांवजामीनदारी, कन्होली, करणपाली, कर्डी, कलमेश्वर, कवर्धा, कांकेर, काटोल, कापशी, कामटी, कामठा, कामठी, किबमेरो, कुत्रु, कुरुष्पाल, कुलुइन्सूर, केळोद, कोटगळ, केटा, केटापल्ली, कोंडका, कोंडगांव, कोरिया संस्थान, खांडवा, खापा, खारगवान, खुईखदान, खुटगांव, खुरई, खुरिया, खैरागड, खैरी, गंगाझरी, गंगालूर, गडचिरोळी, गडिया पहाड, गढकोटा, गवररा, गाडरवाडा, गिलगांव, गुर्दा, गेवर्धा, गोंडउमरी, गोंदिया, घारघोडा, घुगुस, चांगभकार, चांदला, चांदा चामुर्शी, चिखली, चिंचगड जमीनदारी, चिंचेवाडा, छत्तिसगड, छिंदवाडा, छुईखदान, जबलपूर, जशपूर, जाजगीर, जामगड, जिरार, जुनाणाणी, जुनोना, जूब, झगरपूर, झारापाआ, झूबा, टाकलघाट, टिपगड, ठिलेनाखैरी, डोंगरगड, डोंगरळी जमीनदारी, तर्मपुरी जमीनदारी, तामनगड, तारापूर, तिरखेडी, तिरोडा, तिरथगड, तुमसर, दमो, दरेकसा जमीनदारी, दवा जमीनदारी, दिवाणाची इस्टेट, दुधमळा जमीनदारी, देवटेंक, देवरी, देवळी, द्रुग, धनोरा जमीनदारी, धमतरी, धागा, धापेवाडा, नगरधन, ननसरी जमीनदारी, नरखेड, नरसिंगपूर, नागपूर, नांदगांव, नारायणपूर, नावडा, नेमाड, पंचमढी, परडा' परलकोट, पवनी, पळसगड, पळसगांव, पांढुर्णा, पालखेडा, पिंपळगांव, पैमुरदा, पोटेगांव, बटकाझड, बडनूर, बऱ्हाणपूर, बल्लाळपूर, बस्तर, बांदा, बालाघाट, बिजली, बिजापूर, बिज्जी, बीना, बिलाईगड, बिलासपूर, बेमेतारा, बैतुल, ब्रह्मपुरी, भंडारा, भांदक, भाद्रा, भिवापुर, भूपालपट्टणम्, भेडाघाट, मंडला, मध्यप्रांत व वऱ्हाड, महासमुंड, मुंगेली, मुरवाडा, मोहगांव, रझोली जमीनदारी, रतनपूर, रांगी जमीनदारी, राजनांदगांव, राजिम, रामटेक, रायपूर, रेहली, लखनादोन, वरड जमीनदारी, वरोडा, वर्धा, विंध्य पर्वत, शक्ति संस्थान, शिरोंचा, संजारी, सांकोली, सतपुडा, सारंगगड, सरगुजा, हरसूद, हिंगणघाट, हुशंगाबाद.

मध्यहिंदुस्थान—अगर, अमझेर, अमरकंटक, अलमपूर, अलवार, अलीगड, अलीपुरा, अलीराजपूर, अष्टें, असीद, आहार, इच्छावर इंदूर, इसागड उच्छर, उज्जनी उज्जयन्ताद्रि, उदयपूर, उदेपूर, उन, उनी, उपरवार, उमरी, उमेरिया, ओरछा, कच्छी बडोदें, कठोडिया, कडौरा, कैरया, कांक्रोली, काथौन, कामटा राजौला, काळीसिंध, कुक्शी, कोठी, कोर्वइ, खजुराहो, खरगोण, खनियाधान, खात्रोड, खानुआ, खिचलीपूर, खेत्री, गढेमंडल, गरोठ, गरौली, गऱ्हा, गाग्रौन, गारिसपूर, गुना, गोगुडा, गोविंदगड गोहद, गौतमपुर, गौरीहर, ग्वालेर, चंदेरी, चंबळानदी, चरखारी, चिक्टीआबर, चौबिजहागीर, छत्तरपूर, जवासिआ, जस्सो, जाम्निआ, जावर, जावरा, जिगणी, जोरा, जोबत, झाबुआ, टिकमगड, टोरीफत्तेपुर, डाबी, डोंगरपाली, तराणा, तरोओन, तालसंस्थान, तिजार, तेओंधर, तोंवरघर, दतिया, देवास, धमणार, धरमजयगड, धनौंदा, धाबळाघोसी, धाबळाधीर, धार संस्थान, धुमनर, धुरवई, धोत्रिय, नदीगांव, नरसिंगगड संस्थान, नरवर, नरोद, नागोद, नायगांव रेबई, निझामत इजनुब, निझामत इ मध्रीब, निझामत इ मश्रीख, निझामत इ शिमाल, नीमच, नेमाड, नेमावर, नौगांव, पठारी, पन्ना, पहरा, पारोन, पालदेव, पिपलियानगर, पिपलोदा, बडवानी, बडोदें, बरनगर, बरौंध, बाघ, बाघेलखंड, बावनी, बासोडा, बिजना, बिजावर, बिहट, बुंदेलखंड एजन्सी,

कृष्णराजपेठ, केलडी, कोलचाद्री, कोप्प, कोलार, कोळ्ळीण्पाकई, क्लोजपेठ गंगवाडी, गुंडलुपेठ, गुब्बी, गोरीबिदनूर, गोवर्धनगिरी, चन्नगिरी, चन्नपट्टण, चन्नरायपट्टण, चल्लाकेरे, चामराजनगर चिक्कबळ्ळापूर, चिक्कनायकन्हळी, चिक्कमंगळूर, चितळदूर्ग, चिंतमणी, जगलूर, जतिंगरामेश्वर, तरीकेर, तलकाड, तालगुंड, तिपतुर, तिरुमकुदल, तीर्थहळ्ळी, तुमकूर, तुरुवन्नूर, तेरकनांबी, त्यामगौदल, देवनहळ्ळी, दोडबळ्ळापूर, नगर, नंजनगुड, नंदीखेडें, नंदीदुर्ग, नायकनहट्टी, नियामती, निरगुंडा, नेलमंगल, पावूगड, पुन्नाट, बंगलूर, बंदानिके बसवापट्टण, बेलूर, बेलगामी वौरिंगपेठ मंजराबाद, मंड्य, मदूगिरी, मद्दुर, मागडी, मेलकोट, म्हैसूर, शृंगेरी, श्रवणबेलगोळ, हसन, हळ्ळेबीड.

राजपुताना–अजमीर मरवाडे, अजमीर, अनूपगड अबू, अबूरोड, अमेट, अरवली पर्वत, ईदर, उदेपूर, उनियार, ऋषभ, एरिनपूर, अंबेर, कठुमर, करवली, कांक्रेज, कांक्रोली, कांचोळा, कानोर, कामन, कालिंजर, किशनगड, कुंचावन, कुंभळगड, कुंभेर, कुशावर, कुरीलगड, कुशलगड, कूंदीयन, केकरी, केरवली, केराढी, केशोर–इ–पाटण, केळवाडा, कोटपुतळी, कोटा, कोठारिया, कोत्रा, खंडेला, चउमु; चात्सु, चितोड, चिरावा, चुरू, छत्रा, छाल, छोटीसाद्री, जयपूर संस्थान जालोर, जेसलमीर, जेसोल, जोधपूर, झालरपाटण, झुंझुन, झेलम नदी, झेलम कालवा, झेलम वसाहत, डीग, डोंगरपूर, तोडभीम, दओस, दिदवाण, देलवाड, देवळीया, धेबरतलाव, धोलपूर, नगरी, नवलगड, नागौर, नांत, नाथद्वार, नादोद, नारायण, नावा, निंबेहेर, निमराण, नैनवा, नोहर, पंचभद्रा, पार्सोली, पाली, पिराब, पुष्कर, पोकरन, प्रतापगडसंस्था, फलोदी, बनासनदी, बनेरा, बयाना, बरीसाद्री, बारण, बारमेर, बाली, बांसवाडा, बिआवर, बिकानेर, बिजोलिया, बिलारा, बुंदी, बेगुन, बेहरोट, भरतपूर, भाद्र, भिंदर, भिलवाडा, भैसरोगड, मंडोर, मारवाड, मेवाड, रतनगड, राजगड, राजनगर, राजपुताना, राजाखेडा, रिअन, रुपबाग, रूपनगर, लछमनगड, लालसोट, लावा, लासवारी, लुनी, वासवा, वैराट, सांभर सांभरसरोवर, सिरोही,

वऱ्हाड–अकोट, अकोला(वऱ्हाड व नगर जिल्हा), अडगांव, अडाण नदी, अनासिंग, अमनेर, असदपूर, असळगांव, अळेगांव, आमला, आसेगांव, इतखेड, उप्रई, उमरखेड, उमरावती, ऋणमोचन, एलिजपूर, अंजनगांवबारी, अंजनगांव सुर्जी, अंधळगांव, करंजगांव, कमल, कळंबेश्वर, काप, कापूसतळणी कामरगांव, कायर, कारंजा, किनवत, कुटासा, कुंडिनपूर, कुऱ्हा, केळापूर, कौण्डिन्यपूर, खर्जी, खामगांव, खोलापूर, गाविलगड, गेरुमाटरगांव, चांदूर, चांदूरबाजार, चिखलदरा, चिखली, चितलनर, चित्रकोट, छाप्री, जगदलपूर, जत्रा, जलंब, जलालखेड, जळगांव, जानेफळ, जांभळी, जामखेड, जामोद, तळेगांव दशासहस्र, तेल्हारा, दत्तापूर, दर्यापूर दहिहांडा, दाऱ्हा, देऊळगांव, देऊळघाट, देवगांव, धनोरा, धामणगांव, नरनाळा, नरगंगा, नांदुरा, पयोष्णानदी, परतवाडा, पाइनगंगा, पाइनघाट, पांढरकवडा, पातुर, फुलगांव, पुसद, पूर्णानदी, फत्तेखर्डा, बडनेरा, बाळापूर, बुलढाणा, मंगरूळ, मध्यप्रांत व वऱ्हाड, मलकापूर, मारकी, मूर्तिजापूर, मेलघाट (तालुका), मेहकर, मेळघाट, मोर्शी, यवतमाळ, रावेरी, लोणार, वणी, वर्धा, वऱ्हाड, वाशीम, शेगांव.

वायव्य सरहद्द–अग्रोर, अबॅटाबाद, अबाझइ, अलीमसजीद. उंड, एडवर्डसाबाद, अंब, अंबेला, कागान, काफीरकोट, काका पहाड, काळाबाग छावणी, कुरम एजन्सी, कुरम नदी, कुलाची, कोहाट, खायबर, खैरागली, चागई, चामन, चारसद, चित्रळ, चेरात, जंदोला, जमरूड, टांक, टोचीनदी, डेराइस्माइखान, तनवल, तिराह, तेरी, थल, दीर, दौर, नर्थीयागली, नौशेरा, पेशावर, बन्नु, बोलनघाट, मोहंमदप्रदेश, लंडीकोटल, वाजिरीस्तान, वायव्यसरहद्दप्रांत, सुलेमान, स्वात, हंगु, हझारा, हरिपूर, हिंदुकुश.

संयुक्तप्रांत–अकबरपूर, अकबराबाद, अछ्नेरा, अझमगड, अत्रावळी, अनुपशहर, अफझलगड, अमरोहा, अमवाखास, अमीन, अमेथी, अयोध्याप्रांत (व तालुकदारी, व शहर), अलकनंदा, अलमोरा, अलाहाबाद, अलजिंग, अलीगड, अवाजहागीर, अहरौरा, अहार आग्रा, इगलास, इटा, इटावा, इतिमादपूर, इस्लामनगर, उझानी, उंत्रौल, उन्नाव, उस्का, ओनला, ओरई, औरंगाबादसय्यदशहर, अंतधुरा, अंबहटा, कंक्राळा, कद्रा, कनखल, कनोज, कमासिन, करछना, करहल, कर्णप्रयाग, कर्नलजंग, कल्गागोंडर, काकोरी, काथगोदाम, कादीपूर, कांधळा, कानपूर, कांपिल्य, कारवी, कालसी, कालिंजर, काल्पी, काशी, काशीपूर, कासजंग, कासिय, काळीनदी, किच्चैांचा, किराकत, किरौली, कीरतपूरा कुंच, कुंदा, कुमाऊन, कुलपहार, केदारनाथ, केन, कैमगंज,

कैमूर, कैराण, कैसरगंज, कोझी, कोटद्वार, कोपागंज, कोरा, कोन्हा, कोसम, खजुहा, खटौली, खलीलाबाद, खागा, खुताहन, खुदागंज, खुर्जा, खेक्रा, खेरी, खैर, खैरागड, खैराबाद, गंगानदी, गंगाकालवा, गंगोत्री, गंगोह, गंडकी, गढमुक्तेश्वर, गढवाल, गरौथा, गाझीआबाद, गाझीपूर, गिरीथा, गुन्नोर, गुलवथी, गोकुल, गोम्रा, गोंडा, गोमती, गोरखपूर, गोला, गोवर्धन, गौराव-हाज, घातमपूर घोसी, चकिया, चक्रात, चंदेल्ल, चंदौली चंदौसी, चंपावत, चांदपूर (बिजनोर), चांदपूर (झांशी), चित् फिरोजपूर, चित्रकूट, चुनार, छतारी, छप्रौली, छात, छापिआ, छिब्रामऊ, जम्नोत्री, जलालाबाद, जलाली, जलेसर, जसपूर, जसवंतनगर, जहांगिराबाद, जळापूर, जाजमाऊ, जानसथ, जानसारबाबर, जाफराबाद, जालौन, जिंतूर, जेवर, जैस, जोनपूर, जोशीमठ, झमानिया, झांशी, झूसी, झैदपूर, ठाकुरद्वार, ठाणभवान, डेरापूर, डेहराडून, तनकपूर, तमकुही तराई, तांडा, तालबहत, तिखा, तिलहर, तेहरी, दनकौर, दर्याबाद, दलमौ, दातागंज, दिवई, दिल्ली, देवगडकिल्ला, देवप्रयाग, देवबंद, देवरिया, देवल, दोमरियागंज, द्वाराहाट, धामपूर, धोरहरा, नकुर, नगीना, नजीबाबाद, नंदादेवी, नंदीग्राम, नबावगंज, नरवल, नानपारा, निधसान, नैनिताल, पट्टी, पद्रोणा, पवायान, पिलिभित, पिलोषण, पुरणपूर, पूर्वा, पैलाणी, प्रतापगड, प्रयाग, फत्तेपूर, फत्तेपूरशिक्री, फत्तेहाबाद, फरुखाबाद, फिरोझाबाद, फुलपूर, फैजाबाद, बटवा, बदाऊन, बद्रिनाथ, बनारस, बरेली, बलरामपूर, बलिया, बस्ती, बहरैच, बांगरमौ, बागपत, बांडा, बाराबंकी, बांसगांव, बांसदी, बांसी, बिकापूर, बिजनोर, बिठूर, बिधून, बिलग्राम, बिलारी, बिल्हौर, बिसालपूर, बिसोली बिस्वान, बुंदेलखंड, बेलाप्रतापगड, भरथना, भागीरथी भिंगा, भितरी, भोग्नीपूर, भोनगांव, मच्छली, मंझनपूर, मंडावर, मथुरा, मदनपूर, मसूरी, महमुदाबाद, महारगंज, महोबा, मालिहाबाद, मिर्झापूर, मिश्रिख, मीरगंज मीरत, मुझफरनगर, मुबारकपूर, मुरसान, मुरादाबाद, मुस्तफाबाद, मैनपुरी, मोहनलालगंज, मौ, मौराणीपूर, यमुनानदी, रस्त्रा, राणीखेथ, राथ राप्री, राबर्टगंज, रामसनेहीघाट, रायबरेली, रुद्रप्रयाग, रुरकी, रोहिलखंड, लखनौ, ललितपूर, लावार, लाहरपूर, वृंदावन, संदिला, सफीपूर, संभळ, सरधन, सहसवन, सादाबाद, सारानाथ, सालोन सीतापूर, सुलतानपूर, हंडिया, हमीरपूर, हरदोई, हसनपूर, हस्तिनापूर, हाटा, हाथ्रस, हापूर, हिमालय,

सिंध व कच्छ—अडेसर, अढोई अरोरा, उबेरो, उमरकोट, कच्छ, कच्छचेंरण, कांदियारा, कंधकोट, कंबर, कराची, कांकर, काश्मोर, केटी, कोत्री, कोहिस्तान, खिप्रो, खैरपूरसंस्थान, गढियासीन, गुणी, घोटकी, घोडाबारी, चाच्रो, जमेसाबाद, जाकोबाबाद, जाखाऊ, जाती, जामराव, जुब्रो, जोही, ठट्टा, तंडो, तंडो अडाम, तंडो अलाहयार, तंडो वागो, तंडो महंमदखान, थर व पारकर थुल, दादु, दिपलो, देबल, देरोमोहबत, धिनोधार नगरपारकर, नलिया, नवशाहरोउबौरो, नवशाहरो फिरोज नसरत, नारायणसार पटल किंवा निरनकोटपिठोरो, ब्राह्मणबाद, भुज, मगरतलाव, मनिआरी, मीरपूरखास, मीरपूरबटेरो, मीरपूरमाथेलो, मीरपूर साक्रो, राटोडेरो, रोहरी, लबदर्या, लारखाना सक्कर, संघड, सिंजहोरो, सिंध, सिंधसरहद्द, सिंधुनद, हाल, हैद्राबाद.

हिंदुस्थान समीपचा प्रदेश—अनुराधापूर, अभलगिरी, अमिनदीबिबेटें, अरबीसमुद्र, अंदमानबेटें, कुरुनेगॅला, गॅले, जाफना, निकोबारबेटें, नुवरएलिया, पोर्टब्लेअर, पोलोनारुवा, लंका (सिलोन).

हिमालय प्रदेश व नेपाळ—अकाटकेंड्या, कांचनगंगा, काटमांडु, कैलास, गौरीशंकर, चुमल्हारी, चोल, जेलेपाला, देवपाटण, नेपाळ, भूतान, सिक्किम हिमालय.

हैद्राबाद संस्थान—अजंठा डोंगर व लेणीं, अत्राफइबाल्दा, अदिलाबाद, अमरचिंत, अमराबाद, अलमपूर, अलीखेर, असई, आर्मूर, आळंद, उद्गीर, उस्माननगर, उस्मानाबाद, एलगंडल, ओवसा, औरंगाबाद, अंडोल, अंडोला, अंतूर, अंबर, अंबरपेठ, अंबा, कधार, कन्नड, करीमनगर, कलबगुर, कलबुर्गे, कल्याणी, कल्वकुर्ती, कलम, कलमनुरी, कल्लूर, कादिराबाद, कांदी, कामारेड्डीपेठ, कारामुंगी, काळा चौतरा, किनवत, कुष्तगी, कोंडगल, कोप्पल, कोसगा, कोहीर, खम्ममेट्ट, खुलदाबाद, गंगाखेर, गंगापूर, गंगावती, गडवाल, गुरमतकाल, गुलबुर्गा, गेवरई, गोवळकोंडा, चिंचोली, चिन्नूर, चेरिअल, जगत्याल, जमींकुंता, जाटपोल, जालना, तांडूर, तुळजापूर, थेर, देवदुर्ग, देवरकोंडा, दौलताबाद, धारूर, नगरकर्नूळ, नलगौंड, नलदुर्ग, नांदेड, नारायणपेठ, निजामाबाद, पंटचरु, परकाल, परभणी, परळी वैजनाथ, परिंडा, पर्गी, परबाल,

पाटोद, पाथरी, पातगल, पालम, पालोंचा, पैगाह, पैठण,पाळोञ्चा संस्थान,बालाघाट,बासमत,बिलोली,बीड, बेदर, बोधन, भोकरधन, भोनगीर, मखतल, महबूबनगर, मेदक, येल्लंदलपाद, रायचूर, लातूर, वनपरणी, वरंगळ वरवालराजुरें, वेरुळ, हनमकोंडा, हिंगोली. हैदराबाद.

अमेरिका.—ऐतिहासिक व प्रादेशिक

ऐतिहासिक—ॲडाम्स जॉन, अडाम्स क्विन्सी, इंगरसाल, अँथनी सुसानब्रौनेल, कार्नेजी, गारफील्ड, जॅक्सन, फ्रँकलिन, मनरोजेम्स, रूझवेल्ट थीओडोर, लिंकन, वॉशिंग्टन् जॉर्ज, वॉशिंग्टन बूकर, विल्सन उड्रो.

जाती—अबिपोन, इंडियन लोक, इंडियन रिझर्व्हेशन, एस्किमो, ओजिब्वा, निग्रो, मय लोक.

प्रादेशिक—अकाकांग्वा, अकाडी, अकापुलको,अटलांटिक सिटी, ॲडीरानडॉक्स, ॲड्रोअन, ॲमहर्स्ट, अमेझॉन नदी, अमेरिका, अर्जेंटिना, अलास्का, अल्कांतारा, असेन्शन, आलाजुएला, इक्वेडोर, इडाहो, इंडियन टेरिटरी, इंडियाना, इलिनाय, ईस्टरबेट, उत्तर अमेरिका,ओकलंड,ओक्लाहामा, ओटावा,ओहिओ, अँग्विला, ॲंटिग्वा, ॲंटिलीस, ॲंडीज, कन्सस, कॅराकस, कॅरिबी बेटें, कानडा, कार्तागो, किंग्स्टन, किट्स सेंट, कोचाबंबा, कोलंबस, कोलंबिया, कोलोरॅडो, कोस्टारिका, क्यूबा, क्रॉयसेंट, क्विटो, क्विबेक, गालापागास बेटें, ग्रेनाडा, ग्रेनाडाइन्स, ग्वाटिमाला, ग्वाडेलोपी, ग्वाम, ग्वायना, ग्वायना बॅकोआ, चिली, जॅक्सन्व्हिल्ल, जमेका, जॉन सेंट, जॉर्जिया, जेम्सटाऊन, झानेसव्हिल, झाकाटेकस, झांबोअंग, टोबेगो, ट्रिनिदाद, टेक्सस, टेनेसी, टेराडेल फ्यूगो, टोलेडो, टोरांटो, डलास, डेन्वर, डेलवेअर, दक्षिण अमेरिका, नायगारा फाल्स शहर, निकाराग्वा, नेब्रासका, नेवाडा, नेव्हिस, न्यूअर्क, न्यूआर्लियन्स, न्यू ग्रॅनडा, न्यूजर्सी, न्यूफाउन्डलन्ड, न्यूमेक्सिको, न्यूयार्क, न्यूहॅंपशायर, न्यूहेवन, पनामा, पॅराग्वे, पिट्सबर्ग, पेरामारिबो, पेरु, पोटोसी, पोर्ट-ऑ-प्रिन्स, पोर्टोरिको, प्रॉव्हिडन्स, फिलाडेल्फिया, फिलीपाईन बेटें, फ्लॉरिडा, बफेलो, बहामा बेटें, बार्बाडोज, बाल्टिमोर, बलिज, बोगोटा, बोलिव्हिया, बोस्टन, ब्युनासआरिस, ब्राझील, मॅडिसन, मध्य अमेरिका, मानाग्वा, मेक्सिको, युराग्वे, रायो-डी जानीरो, लापाझ, लाप्लाटा, लिमा, लीवर्ड बेटें, लुसियाना, वाशिंगटन, विंडवर्ड बेटें, वेस्टइंडिज बेटें, व्हर्जीन बेटें, व्हेनेझूयेला, शिकॅगो, सेनफ्रान्सिस्को, संयुक्त संस्थानें, साल्वाडोर, सिन्सिनॅटी, सेंट लुसिआ, हांडुरस.

आफ्रिका.—ऐतिहासिक व प्रादेशिक

ऐतिहासिक—अबदुल अझीझ, अरबीपाशा, कर्णक, क्रूगर, मूर.

जात—अचोली, अबाब्दा,आक्क, कबिरोंडो, काफीर. कार्थेज, गल्ल, झेनागा, झेनाटा, नॅंडि, निआमनिआम, निग्रो, फुला, बर्बर, बेचुना, हाटेंटाट.

प्राचीन देवता—इसिस.

प्रादेशिक—अक्रा, ॲडीस अबाबा,अडोवा, ॲडमिरेलटी, बेटें, ॲड्रार, ॲन्नोबॉन, अबिडॉस, अबिसीनिया अबूकीर,अबूसिंबेल, अबेओकुटा, अबोमे, अम्हारा,अलेक्झांड्रिया, अल्जीरिया, अलजीर्स, अशांटी, आक्झम, आफ्रिका, आफ्रिडा, ऑमडरमन, आयव्हरी कोस्ट, ऑरेंज नदी, ऑरेंज फ्रीस्टेट, इथिओपिया, इरिट्रिया, इस्मालिया, ईजिप्त, ओफीर, ॲंकोबार, ॲंगोला, ॲंटेनान रिव्हो, कॅझेंबे, कर्णक, कलहारि, कॅसाब्लांका, कांगो, कांगो फ्रीस्टेट, कातांगा, कान्स्टन्टाईन, काफा, काफ्रारिया,कामेरून, कासाला, किंबर्ले, किलिमांजारो, केनिया, केनिया पर्वत, केप कोस्ट, केपटाऊन, केप प्राव्हिन्स, केरो, कोर्डोफान, क्रून्स्टान्ड, खरगा, खार्टूम गॅंबिया (संस्थान व नदी), गिनी, गोंडार, गोरी, गोल्डकोस्ट ग्वाडा, जितुलिया, जोहानीझबर्ग, ज्युटीगल्पा, झांझीबार झांबेझी,झुलुलांड टांगानिका, टांजीर, टयूनिस,टिंबक्टू टिमगाड, टेग्यूसीगाल्पा,टेबलमांउटन, टोगोलॅंड टयुनीशिया, टान्सव्हाल, ट्रिपाली, डहोमे, डिंक, डेमिएटा दरबान दक्षिण, आफ्रिका, दारेसलाम, नाईल नदी, नाताळ, नायगेरीया, नैरोबी, न्यासा, न्युमिडिया, न्यू बिआ, पिटरमारिटझबर्ग, पिरामिड, पूर्व आफ्रिका, पेंबाबेट, पोर्टसय्याद, प्रिटोरिया, फॅशोडा, फेझ,फ्रीटाऊन, फ्रेंच कांगो,फ्रेंच वेस्ट आफ्रिका, बरोटसेलॅंड, बासुटोलंड, बारबरटन, बारबरी, बार्का, बेचुआ, बिस्मार्क द्वीपसमूह, ब्लोएम फॉंटून, मध्यआफ्रिका, मादागास्कर, मॉरिशस, मोझॅंबिक, मोंबासा, मोरोक्को, युगांडा, युटिका, रायोडी ओरो, रुडोल्फ तलाव, ऱ्होडेशिया, लायबेरिया, लॉसबेटें, लिबिया, लेडीस्मिथ, लेप्टिस, लोआंगो, वांगारा, वाडाइ, व्हिक्टोरिया नियांझा,व्हिक्टोरिया फॉल, सहारा, साऊथवेस्ट आफ्रिकन प्रोटेक्टरेट, सायरिनी, सिएरालिओनी, सुदान, सेनीगाल, सोमालीलॅंड, स्वाझीलंड, हेलिओपोलिस.

आशिया

ऐतिहासिक—अकिमिनियन, अबदुल अझीझ, अबदुल रहमानखान, अबदुल्ला, अबुबकर, अब्बासी बंदर, अमीना, अमेझॉन अयुबखान, अर्देसर, असदितुसी, अहरिमन, असुर, असुरबानिपाल, अहुर-मझ्द, आब्बास, आब्बास मिर्झा, आब्बादीद, आब्बासीद, आमील, आयेषा, इटो, इत्सिंग, ईस्टाविक, उम्मर, उस्मान, एसरहडन, ओकुमा, ओकू, ओयामा, कैधे, कन्फ्यूशिअस, कॅपाडोशिआ, कवध, खाल्डून, खैरुद्दिन, गझनी घराणें, चाघताईखान, चेंगीझखान, झउरी मुल्ला झमान शहा, झुबेदाखातून, ताहीर, तुघ्रलबेग, तैमूर, दरायस, दोस्तमहंमदखान, नादी-रशहा, निनोमिय, नूरुद्दीन महमूद, नुशेखान अदल, महंमद पैगंबर, मायसिनीयन संस्कृति, शेखसादी.

जाती—ऐनू, ऐमक, ओस्टियाक, कोर्याक, खझर, खिलजी, गख्खर, चाम, चुकचि, ताजीक, तातार, तुंगुसे, तुर्कलोक, पॅफ्लॅगोनियन, बत्ता, बेदुइन, ब्राहुइ, मंगोल, मलायी, यहुदी, हूण.

प्राचीन देवता—अनाहित, अब्राहाम, अमेशस्पेंत, अश्मदेव, इस्टर.

प्रादेशिक—अक्कड, अक्चा, अटालिया, अडलम, अदाना, अदाबझार, अना, अपामिया, अफगाणिस्थान, अफगाण तुर्कस्थान, अबाना आणि फारपर, अबिडॉस, अबिला, अबइझरताह, अमॉय, अमूदर्या नदी, अयुथिया, अरबस्थान, अरबी समुद्र, अरबेला, अर्झरूम, आर्झिंजन, अर्देबिल, अलताई पर्वत, अलेप्पो, असुरिया आदाम, आदमचें शिखर, आनाम, आयकोनियम, आयसौरिआ, आयोनिया, आरल, आराराट, आरूद्वीपसमूह, आर्मेनिया, ऑलिव्हज टेंकडी, आशिया, आशियामायनर, आस्का-बाद, आस्रोनि, इडुमिया, इंडोचीन, इराक, इराण, इरेक, इर्कुटस्क, इलाम, इस्टालिफ, इस्पहान, ईस्ट इंडिज, उर, उरल, उर्मिया, एओलिस, एकबटाना, एकर, एक्रान, एडन, एडनकालवा, एन्डर, एडेसा, एडोम, एफेसस, एमेअस, एरिडु, एरिथ्री, एलाम, एलिया क्यापिटोलिना, एल्यूथेरापोलिस, ओफीर, ओमान, ओस्क, ओशीमा, ओसाका, अंकोर, अंगोरा, अंबर, अंबोयना, कच्छी, कँटन, कँडी, कंदाहार, कंबोडिया, करबला, कर्मान, कलात, कलात–इ–घिलझाई, कॉकेशस, काफि-रीस्तान, काबूल, काबूल नदीचा कालवा, कामश्चाटका, काराकुल, काराकोरम, कालसेडान, काश्गर, किओटो, किलसैफुल्ला, कीरथर, कीलिंगबेट, कुतउलआमारा, कुम, कुर्दिस्तान, केईद्वीपसमूह, केला, कैफेंगफू, कोको नॉर, कोरिया, कोलंबो, कोहइबाब, कोहलू, क्वेटा, क्वेटा-पिशीन, खर प्रांत, खरोष्ट्र, खारान, खाल्डिया खीवा, खुझदार, खोकंद, खोतान, खोरेमाबाद, गझनी, गॅलिली, गॅलिलीचा उपसागर, गॅलेशिआ, गाझा, गिरिष्क, गोम-लघाट, गोर्डियम, ग्वादर, चागई, चामन, चारीकार, चिच्यु, चिफू, चीन, जपान, जलालाबाद, जावा, जूडा, जूडिया, जेझिल, जेबिल, जेरिको, जेरिझिम, जेरुसलेम, जेरेसा, जेऱ्हा, जोक्जाकर्ज, जोहोर, झमीनदवार, झाबु-लीस्तान, झालवान, झिट्रन, झिवारत, झुंगेरिया, झोब जिल्हा व नदी, टर्नेट, टांगकिंग, टायग्रे, टायबेरियस, टायर, टार्सस, टीडोर, टीफ्लिस, टीबेस्टी, टीरीआ, टेसिफान, टैनशान, टोकिओ, टयुस.ट्राय, ट्राब्झि, ट्रेबि-झांड, डुर्की, डुराझो, डोमिनिका, तशकुरघान, ताब्रीझ, ताशकंद, तिबेट, तिमोर (मलाया), तिमोर लॉट (मलाया), तिस्ता नदी (तिबेट), तुर्कस्थान, तेहरान (इराण) तोबाल्स्क (रशिया), त्रिकोमाली, दमास्कस, नष्कि, नसीराबाद, नगरहार (जलालाबाद), नागासाकी, नाझरेथ, नानकिंग, नायडस, नायसिआ, निआस, निकोमेडिया, निकोसिया, निंगपो, निनेव्हे, निप्पुर, निशापुर, निसिबस, पॅफिला, पॅरोपानिषदी, पर्गामम, पर्सिस, पर्सेपोलिस, पॅलेस्टाईन, पॅल्माइरा, पसारगडी, पॅांटस, पामीर, पिसिडिया, पुकेट, पेकिंग, पेनांग, पेरि-मबेट, पोर्टआर्थर, फिजी बेटें, फिनिशिया, फुकोक, फुचौ, फैजाबाद, फोर्ट संडेमन, फ्रिजीया, फ्रेंच इंडो-चीन, फ्लारेन्स, बॅक्ट्रिया, बगदाद, बटेव्हिया, बदकशान, बलीबेट, बलुचीस्तान, बल्क, बसरा, बाबीलोन, बाबि-लोनिया, बायकलसरोवर, बाल्करा, बाल्हिक, बिथिनिया, बुखारा, बुजनुर्द, बुशायर, बेला, बेहिस्थान, बैकल, बैरुट, बोर्निओ, ब्रुनेह, मक्का, मक्रान मांचुरिया, मानससरोवर, मीडिया, मुकडेन, मृतसमुद्र, मेरगुइ—द्वीपसमूह, मेसा-पोटेमिया मोसल, याकुटस्क, याकोहामा, याब्लोनाई पर्वत, यार्कंद, येझ्द, राक्षसतळ, राक्षान, रुस्ताक, लॅप-साकस, लॅबॉक, लॉबान, लासबेला, लिकाओनिया, लिडिया, लिसिया, लेकिश, लेबानान, लोरलई, ल्वांग-प्रबंग, ल्हासा, शांघाय, शिगात्झे, शिराझ, समरकंद, सयाम, साघलीन, सीरिया, सुमात्रा, सुमेर, सुसा,

सेलीबीझ, सेबुल, स्कुटारी, स्ट्रेट सेटलमेंट, स्मर्ना, हमदान, हाँगकाँग, हानोद, हिमालय, हिंग्लज, हिरात.

आस्ट्रेलिशिया

जाती—पापुअन.

प्रादेशिक—ॲडिलेड, आकलंड, आस्ट्रेलिया, आस्ट्रेलेशिया, क्वीनस्लंड, न्यूगिनी, न्यूझीलंड.

यूरोप

ऐतिहासिक—अझारा, अडिसन, ॲनॅक्झगोरस, ॲनॅक्झिमँडर, अबदुल मजीद, अबदुल रहमान, अबदुल हमीद, अलफॉन्सो, अलबुकर्क, अलेक्झांडर झार, अलेक्झांडर दि ग्रेट, अलेक्झांडर पोप, अल्बेरोनी, आगस्टस, आंगस्ट्राम, आडवी आंझून, आंग्लोसाक्सन, आदाम, आदाम आदमाईट, ऑप्पर्ट आब्बासीद, आयर्व्हिंग, आयोनियन, आरेंज, आल्फ्रेड, आलबर्ट, आल्व्हा, आरस्टेंड, इडास, इब्नहझम, ईजियन संस्कृति ईसाप, एग्मांट एडगर, एडवर्ड राजे, एड्रियन, एपिनस एपिडेक्लिस, एमान्युअल, एम्मेट, एलिझाबेथ, ओकोनेल, ओट्टो, ओडोनेल, ओब्रायन अँटिगोनस गोनाटस, अँटिगोनस सायक्लाप्स, अँटिपेटर, अँटिलिया, अँटोनिनस, अँटोनियस, अँड्रासी, कॅथेराइन, कॅनोव्हास, कॅपो, कॅप्रीव्ही, कॅरिअन, कॅल्व्हिन, कॅस्टेलर, कांग्रीव्ह, कॉन्स्टन्टाईन, कायें, कार्लाइल, काव्हूर, किचनेर, किर्धी, कीट्स, केटो, कोलंबस, कोलबेर, क्रॉपॅटकिन, खिश्चिआना, ग्वीलोटिन, गॅम्बेटा, गॅरिबाल्डी, गीझो, गस्टाव्हस, ग्लॅडस्टन, ग्विडो, ग्वीच्चिआर्डिनी, ग्रेनव्हीअर, ग्वेरिक आटोव्हान, चार्लमांट, चेंबर्स, चेस्टरफील्ड, जस्टीन, जस्टिनियन, जॉन, जॉनसन, अड्र्यू जॉनसन डॉ., सम्युअल जार्ज राजे, जाब्लो काव्ह, जीन, जुपीटर, जुव्हनल, जूलो, जेकब, जेफर्सन, जेम्स राजे, जेसुइट, जेहोव्ह, जोन ऑफ आर्क, झार, झेपलिन, टालेरांड, टास्मन, टोन, डिडिमी, डयूडरनेक, थिओडोरा, थिअर्स, थेरॉइने, नार्थक्लिफ लार्ड, नार्थब्रुक लार्ड, निकोलस, नीरो, नेपोलियन पहिला, दुसरा व तिसरा, नेलसन, पार्नेल, पामर्स्टन लार्ड पार्लमेंट, पिट, पीटर धी ग्रेट, पेरिक्लीस, पोपसत्ता, फर्डिनंड राजे, फिलिप राजे, फ्रेडारक दी ग्रेट, बर्क, बर्थेलो, बर्नियर, बिकन्सफील्ड, बिस्मार्क, बेकन, बेंथाम, बेन, ब्रूस्टर, मॅकीव्हेली, माझिनी, मॉम्सेन, मार्क्स, मिराबो, मॅगॅस्थेनिस, रिचर्ड कॉबडेन, रिशलू, रेडमंड, रेम्युसाट, लॉ अँड्बोनर, लायकर्गस, लुईराजे, लेनिन, वालपोल, विल्यमराजे, वेलिंगटन्, वेस्ले, व्हल्कन, व्हिक्टोरिया, व्होल्टेअर, शार्लेमेन, सिसिरो, हेनरी राजे.

जाती—काल्मक, गॉथलोक, खरझ चेचेंझे, डेन, सरकेशियन लोक.

प्राचीन यूरोप—अकार्लॉरेन्शिआ, अकियनलोक, संघ, अकिलीस, अझोटस, अटीना, ॲडोनीस, अपोलोनिआ, अरेटिअम, अस्कालॉन अलेक्झांड्रिआ ट्रोआस, आर्लिथस, आलिंपिस, आलिंपिआ, आलिस झांथस, डोडोना, थॅप्सस, पाँपी,

प्रादेशिक—ॲक्टन, ॲक्टिअम, अग्रिजेंटम्, अझरबैजन, अझोर्स, अझोव्ह, अझोव्हचासमुद्र, अटलांटिक महासागर, ॲडेल्सबर्ग, ॲड्रा, अड्रिया, आड्रिआटिकसमुद्र, अड्रिआनोपल, अथेन्स, अनाझरबस, अपेनाइन्स, अबरडीन, अबिंग्डन, अबेव्हिल, ॲम्स्टरडॅम, अर्गास, अर्डिया, अलबालांगा, अलसिअम, अलेक्झांडर्सबाद, अलेक्झांड्रिआ ट्रोआस, अल्डरशॉट, अल्निक अल्बनि, अल्बेनिया, ॲलसेस्टर, ॲस्कालॉन, ॲव्हबरी, अव्हिग्नान, ॲशबर्टन, ॲशबोर्न, आक्सफोर्ड, आग्जबर्ग, ऑगस्टसबाद, आडेनार्ड, आयर्लंड, आयस्लंड, आयोनियन बेटें, आरास, आरेंज, आर्केंजल, आड्, आर्मेंटरिस, आलंडबेटें, आलसेसलोरेन, आसस, आस्टरलीझ, आस्ट्रिया, आस्टेंड, आस्ट्राखान, ऑस्ट्रिया ऑस्ट्रिया-हंगेरी, ऑस्बोर्न, इंग्लंड, इंटरलेकन, इटली, इनव्हर्नेस, इनव्हरसी, इब्रोनदी, इलीरिया, इव्हँगोराड ईजियन समुद्र, ईटन, ईव्हशाम, उपसाला, उरल, उल्म एकील, एक्झीटर, एक्स, एक्सलाचापेल, एगीनकूर, एटना, एट्रुरिया, एडिंबरो, एपीडॉरस, एमडेन, एमीन्स, एलाय, एलीस, एल्जिन, एल्ब, एल्बा, एल्युसिस, एल्सिनोर, एसेक्स, ओकहॅम, ओडेसा, ओनेगा, ओपोर्टो ओल्डहॅम, ओल्डेनबर्ग, अँकोना, अंजू, अँटवर्प, अँटिओक, अँटियम, अँटिव्हरी, अँटीलिया अँडोरा, कँटरबरी, कँडिया कॅनि, कॅनिअम, कॅनी, कॅपरनेअम्, कॅपुआ, कंब्राय, कॅमेरिनो, कॅरिसब्रूक, कर्कवाल, कॅलामेटा, कॅले, कॅसलबार, कॉनवे, कान्स्टंटा, कॉन्स्टन्स, कान्स्टान्टिनोपल, काँपेन, कायेनी, कारडोना, कौरिन्थ, कॉर्क, कार्डिफ, कार्पेथियन, कार्लस्क्रोना, कार्लस्टाट, कार्लाइल, कार्लोविट्झ, कालाटिआ, काव्हूर, कॉव्हेंट्री, कॅस्टेलोब्रंको, कास्पियनसमुद्र, काळासमुद्र, किंग्जटाऊन, किंग्जलिन

वाङ्मयेतिहास

गॉथिक—गॉथिक वाङ्मय.

गुजराती—अलखबुलाखी, आखो भगत, गुजराती वाङ्मय, नरसी मेहता.

ग्रीक—आरिस्टोफेनीज, ईसॉप, झिनॉफानेज, झेनोफोन, डायोजेनीस, डेमॉक्रिट्स, डेमॉस्थेनीस, थिओक्रीटस, थेल्स, होमर.

जर्मन—गोएटे, ड्रायसन, नित्शेफ्रेडरिक, शिलर, शोपेनहार, श्लेगेल.

जैन—अभयदेवसूरि, अमरचंद्र, अमरप्रभसूरि, अमितगति, अमृतचंद्रसूरि, आसड, इंद्रनंदिन्, उदयप्रभसूरि, अंचळगच्छ, कुंदकुंदाचार्य, जैनसंप्रदाय, जिनकीर्ति, जिनप्रभ, जिनसूरि, तपागच्छ, त्रिषष्टिशलाका पुरुषचरित्र, धनपाल, नागवर्मा, विजयगच्छ, क्षेमंकर.

तामीळ—अप्पर, अव्वैयार, आळवार, उमापति शिवाचार्य, उरगप्पा, उद्दंडनाथ, अंदाळ, कपिलर, कलथलइ, कल्लादनार, जीवक चिंतामणी, तामीळ वाङ्मय, तिरुज्ञानसंबंदर, पिरली, मधुरकवि.

तेलगू—अय्यलराझू, अलंप्रभु, अलसानी पेदन्ना, अव्वन, आंध्र कालिदास, अप्पाकवि, आयला भास्कर, इलेश्वरोपाध्याय, कावेल्ली व्यंकट बोरय्या, घंटय्या कवि, चक्राप्पा, चन्नबसव, चिन्नविरन्ना, तिक्कन, तिपय्यासाती, तेनाल रामलिंग, तेलगूवाङ्मय.

द्राविड—तूलू, द्राविड वेद, नन्नयभट्ट, नम्माळवार.

पाली—तिपीटक, दीपवंश, धम्मपद, प्रज्ञापारमिता, बुद्धघोष, महावंसो, महावस्तु.

पैशाच्य—गुणाढ्य.

पोर्तुगीज—गॅरेट, पोर्तुगीज वाङ्मय.

पोल—पोलवाङ्मय.

फारसी—अत्तार, अनवरी, अबदल लतीफ, अबदुल अझीझ, अबदुल करीम, अबदुल कादीर, अबदुल गफुर, अबदुल जलील, अबदुल जिलानी, अबदुल रहमान, अबदुल्ला बिन अली, अबदुल्ला अल हलबी, अबू तालीब, अबूहानिफ, अब्जदि, अमरसिंह, अयीनउद्दीन, अयीनउलमुल्क, आब्बास, उन्सरी, उमर खय्याम, उमर खत्तब, उर्फी, ऐनुद्दिन, किशनचंद खोंडमीर, घनी, जामी, झाफर खान, नासिरुद्दीन, नासीरखुश्रु, निझामी, फारशीवाङ्मय, फिरदौसी, फेरिष्ता, बदौनी, शेखसादी, सादी, सुफी.

फ्रेंच—चौसी, जीन रोलंड, झोला, टर्गो, टव्हर्नियर डिडेरोट, डेकार्टे, डयूब्राविएरी, डयूमा, फ्रेंचवाङ्मय, बोकोशियो, मोलियर, व्होल्टेअर, ह्युगो.

फ्लेमिश—फ्लेमिश वाङ्मय.

बंगाली—कृत्तिवास, तोरुदत्त, बंगाली वाङ्मय, बंकीमचंद्र, भारतचंद्र, मायकेल मधुसूदन दत्त.

बौद्ध—अतीश, अनागतवंश, अपदान, अभिधम्मत्थसंग्रह, अभिधर्मकोश, आनंद, उपशून्य, अंगुत्तरनिकाय, कुमारजीव, जातक, धम्मपाल, धर्मकीर्ती, धर्मोत्तर, धारणी, नागार्जुन, नेत्ति, फाहिआन.

मराठी—अक्कलकोटचेस्वामी, अच्युताश्रम, अच्युताश्रमशिष्य अतीतानंद, अनंत, अनंतफंदी, अनंतबडवे, अनंतसुत मुद्गल, अभंग, अमृतराय, अवचितसुतकाशी अवधूत, आगरकर, आनंदतनय, आनंदनाथ, आनंदमूर्ति, आपटे हरि नारायण, उखाणें, उद्धव, उद्धवगोसावी उद्धवचिद्घन, उद्बोधनाथ, एकनाथ, ओक वा. दा., अंगापूरकर, अंतोबागोसावी, अंबरनाथ, कचेश्वर, कमलाकर, कल्याणगोसावी, कान्होपाठक, कान्होपात्रा, कूर्मदास, कृष्णदयार्णव, कृष्णदास मुद्गल, कृष्ण याज्ञवल्की, केसरीनाथ, कयान्डी, गंगाधर सरस्वती, गिरिधर रामदासी, गुंजीकर, गुणे, गोडबोले, गोराकुंभार, गोसावीनंदन, गोळे, चक्रपाणी, चांगदेव, चांगा केशवदास, चिंतामणी कवि, चिदानंदस्वामी, चोखामेळा, चोंभा, छत्रे, सदाशिव काशीनाथ, जगन्नाथ, जनजसवंत, जनाबाई, जनार्दनस्वामी, जनीजनार्दन, जयरामस्वामी, जयरामात्मज, जालवणकर, जीवन्मुक्त, जोगा परमानंद, ठाकुरदासबोवा, डोंगरे, तर्खडकर दा. पां., तर्खडकर द्वा. रा., तळेकर, तुकाराम, तेलंग, दयाळनाथ, दादी, दासोपंत, देवनाथ, देवीदास, देशपांडे रा. भो., देशमुख गो. ह., नरहरी मोरेश्वर, नागेश भिंगारकर, नामदेव, निरंजन माधव, परशुराम, परसा भागवत, पोवाडे, प्रल्हाद बडवे, फडके गंगाधरशास्त्री, बयाबाई रामदासी, बहिणाबाई, बहिरा, बोधला माणकोजी, भागवत राजारामशास्त्री, भानुदास, भीमस्वामि, मध्वमुनि, महीपति, मारकीनाथ मुकुंद, मुक्ताबाई, मुक्तेश्वर मेस्तक, मोडक, मोरोपंत, रघुनाथ पंडित, रत्नाकरस्वामी, रामचंद्र विनायक टिकेकर (धनुर्धारी), राम जोशी, लक्ष्मण कवि, लेले का. वा. लोलिंबराज, वामन पंडित, विठ्ठल कवि, विष्णु गोविंद विजापूरकर, विष्णुदास नामा, विसोबा खेचर, वेणुबाई,

शास्त्रें

उद्योग व व्यापार–अग्निक्रीडा, अडत्या, अफु, औद्योगिक परिषद, कंपनी, कस्तुरी, कागद(कांच, कांच-कागद, कात, कातडीं, कापूर, कापूस, कॉफी, कुंकु, कुंभारकाम, कुरुंद, केशर, कोको, कोचिनील, कोंबडया कोळसा, क्रोमाईट, खडीचादगड, खडीचें काम, खळ, गटापर्चा, गालिचे, गंगावन, गुलाल, गुळ गोंद, ग्लिसरीन, चटया, चरखा, चरबी, चलच्चित्रें, चुना, जडावाचें काम, जपानी वार्निश, जमाखर्च, जरतार, जर्मनसिल्व्हर, जाहिरात, जिलेटीन, टोपल्या, डामर, तपकीर, दंतमंजन, दोर, दोरखंडें, धातुकाम, धूप, निबें (टांकांचीं टोकें) पेंड, पेन्सिल, पेपरमिंट, पोखरलेली विहीर, ब्रश, भरतकाम, भाजीपाला, भात, मध माग, मीठ, मुद्रणकला, महासंघ, मेणकापड, मेणबत्ती, मोतीं, याकूत, रंगकाम, रत्नें, रबर, रेशीम, लाख, लोंकर, लोणी, विणकाम, व्यापार, शाई, शेळयामेंढया, साकारिन साखर, संरक्षक जकात पद्धति, साबण, साबुदाणा, सुपारी, हस्तिदंत, हाडें, हिरे, हिशोबपद्धति, हुंडणावळ.

चरित्रें–गणपत कृष्णाजी, थॉर्नहिल.

कला–एनॅमल, कला, छत्री, छापखाना, जादू, दुधदुभतें, मुद्रणकला.

चरित्रें–कीन, क्रप, छत्रे, विष्णु मोरेश्वर.

कायदा–अन्नवस्त्र, अपकृत्य, अब्रूनुकसानी, इंग्लिश कायदेपद्धति, इमान, उपनिधि, उपरि, कंपनी करार, कायदा, कोर्ट, गहाण, ग्रंथप्रकाशनाचा मालकी हक्क, (कॉपीराइट), घटस्फोर्ट, चोरी, जस्टिनियम, जामीनकी जारकर्म, जुगार, दत्तक, दरवडा, दलाल, दिव्य, देहांत शासन, नागरिकत्व, न्यायपद्धति, पंच, पुराव्याचा-कायदा, पेटंट, फौजदारीकायदा, बिनामीव्यवहार, रोमन कायदा, लष्करीकायदा, वांटप, वारसा, सार्वराष्ट्रीयकायदा, स्त्रीधन.

चरित्रें–आस्टिन जॉन, मेन सर हेन्री.

काव्य–अभंग, अरुंधतिदर्शन न्याय, कवि, काव्य.

कृषि–औतें, कृषिकर्म, खतें, खार पाडणें, पिकांचे-रोग, पिकें.

खनिज–अभ्रक, अंबर, कथील, कोळसा, खडक, खडीचा दगड, खनिखोदनशास्त्र, खनिजविज्ञान, गोमेद, ग्रॅफाइट, ग्रानाइट, चिनीमाती, चुना, टरपेल, टांकणखार, तांबें, तेल, नीलमणि, पाच, पायरो ल्यूसाइड, पाषाणचुंबक, पिचब्लेंड, बिस्मथ, बेड्सार, ब्रॉझ, राकेलतेल, लोखंड, शिसें.

खेळ (क्रीडाशास्त्र)–आट्यापाट्या, खेळ, खोखो. जुजुत्सु. स्कौट.

खोदकाम (चरित्रें)–डोनाटेलो, डयूरट.

गणित–आकृति, आकृतिलेखक, अंक, अंकगणित, कोस, गणितशास्त्र, त्रिकोणमिति, निर्णायक, बीजगणित, बीजभूमिति, भूमिति, संख्यामीमांसा, समीकरण-मीमांसा, सूक्ष्मसंचयन, स्थितिगतिशास्त्र.

चरित्रें–अल्हाजन, कृपाराम, कृष्ण, गीब्स, छत्रे-केरो लक्ष्मण, टॉडहंटर, टॉलेमी, नेपियर, लॅंबर्ट.

चित्रकला–असत्प्रतिमापेटिका, चित्रकला, चित्र संग्रहालयें.

चरित्रें–अँजेलिको, अँड्रिया, धीमान, नॉस्ट थॉमस, रविवर्मा.

ज्योतिष–अधिकमास, अनंत, अनंतदेव, अभिजित्, अमृतसिद्धियोग, अयन, अयनांश, आश्विनी, अहर्गण, अक्षविचलन, अक्षक्षेत्र, अक्षांश, आकाश, आचार्य, आठवडा, आर्यभट्ट, उलघबेगमिर्झा, उल्का, ऋतु, अंकचक्र, अँड्रोमेडा, कन्यागत, कपिलाष्टी, कमलाकरभट्ट, करणकमल मार्तंड, करणप्रकाश, करणोत्तम, कराष्टमी, कलियुगवर्ष, कल्प, कल्पगणना, कृत्तिका, कोल्लमशक, कृष्ण, केप्लर, केशव, कोपर्निकस, खिस्तीशक, खानापूरकर, गंगाधर, गणेश दैवज्ञ, गॅलिलिओ, ग्रँट रॉबर्ट, गुरु, ग्रह, ग्रहण, चंद्र, चंपाषष्ठी चातुर्मास, चिंतामणी, ज्योति, ज्योतिःशास्त्र, टॉलेमी, टायकोब्राही, तिथि, त्रेतायुग, दक्षिणायन, दादाभट्ट, दामोदर, दिवाकर, दीक्षित चिंतामणि, दीक्षित शं. बा., देवयान, धनुर्मास, धूमकेतु, ध्रुव नवग्रह, नक्षत्र-पद्धति व तारकापुंज, नासिरुद्दीन, नीलांबरशर्मा, नीळकंठ धर्मपूरकर, नृसिंह, पंचांग, पृथ्वि, पौर्णिमा, बुध ब्रह्मगुप्त, भटोत्पल, भानुभट्ट, भास्कराचार्य, मकरंद, मंगळ, मणिराम, मथुरानाथ, महावीर, महेश्वर, मुंजाळ, युगें, युधिष्ठिर शक, युरेनस, राहु, रेखांश, लंबन, लल्ल, लेले वि. र., वराहमिहीर, वरुण, वलन, विक्रम-संवत्, वित्तेश्वर, विश्वनाथ, विश्वसंस्था, वृत्तें (गोलीय), वेधशास्त्र, शनि, शुक्र, संपात, संपातचलन, सूर्य, सूर्यमाला, ज्ञानराज.

जंगलशास्त्र–जंगल.

तत्त्वज्ञान–अकॅडमी, अकॅडमिकपंथ, अद्वैत, अनंतत्व, अनुभवजन्यज्ञानवाद अब्राहामाइट, अज्ञेयवाद,

अयोनियन तत्त्वज्ञान, आरिस्टाटल, इब्न गॅबिरोल, इब्न तुफैल, इलियाटिक पंथ, एकतत्त्ववाद, एपिक्टेटस, एपीक्युरस, एंपीडॉक्लिस, एरियन, ऐहिकवाद, अंतर्ज्ञान, कर्ममार्ग, कर्मयोग, कर्मवाद, कर्माकर्मविचार, कल्पना, कल्पनासाहचर्य, कान्ट, क्रियावाद, जडजीववाद, जडवाद, तत्त्वज्ञान, दैववाद, द्वैत ऊर्फ द्वितत्त्ववाद, निराशावाद आणि आशावाद, निसर्गवाद, नीतिशास्त्र, प्रत्यक्षप्रमाणवाद, बहुसुखवाद, बुद्धि, बुद्धिप्रामाण्यवाद, ब्रह्म, माया, मिल्ल, मीमांसा सर्वेश्वरवाद, संशयवाद, सांख्य, सुफी, स्वार्थवाद, ज्ञेयवाद.

चरित्रें—ॲव्हेरोज, अव्हिसेन्ना, कुमारिलभट्ट, कोंट, ग्रीन, चार्वाक, जयरथ शृंगार, थेल्स, पेरिपॅटेटिक्स, पायथॅगोरस, पिऱ्हो, प्रोटॅगोरॅस, प्लेटो, फायलो, फ्रेडरिक, याकोबी, रीड, रुसो, लॉक जॉन, साक्रेटीस, स्पिनोझा स्पेन्सर, हेगेल, ह्यूम, हेल्महोल्टझ.

तर्कशास्त्र—तर्कशास्त्र, न्याय.

दैवत—आकाश.

धातु—जस्त.

धार्मिक व सांप्रदायिक—अकाली, अघोरी, अठरा, अनंतव्रत, अनवलोभन, ॲबट, अवेस, अर्कविवाह, अहिंसा, अक्षय्यतृतिया, आखाडे, आर्यसमाज, इब्रादिपंथ, इब्लिस, इमाम, इस्रायल राष्ट्रधर्म, इसमायल हाजी, ईस्टर ईजियन संस्कृति, उदासी, उपकेशगच्छ, उपनयन, उलेमा, एकदंतभट्ट, एकलिंगजी, एकादशी, एड्रियन एरिडु, एलाम, ऐयनर, ओम्, अंगडशहा, अंगारा अंचलगच्छ, ॲड्रोमेडा, अंदाळ, अंधत्व, अलखनामी कडालिंगी, कॅनन व कॅनानाइट, कन्फ्यूशिअस, कपालक्रिया, कबीरपंथी, कमाल, करारी, कांचुलिया, कानफाटे, कापालिक, काप्ट, कालीघाट, कीर्तन, कुराण, कूका, कोकिलाव्रत, कूर्मदास, केशवचंद्रसेन केशवस्वामी, क्वेकरपंथ, खंडोबा, खलीफ, खाकी, खादिजा, खुतबा, खिस्तयेशू, खैल्य, गणेशचतुर्थी, गर्भादान, गाणपत्य, गुरुकुल, गृहस्थाश्रम, गोकुलाष्टमी, गोत्रें, गोरक्षण, चन्नबसव चरणदासी, चातुर्मास, चातुर्वर्ण्य, चांद्रायण, चार्टिझम चैतन्य, चैत्य, जगजीवनदास, तिपिटक, त्रिमूर्तितत्त्व, तिरुमंगई आळवार, तीर्थंकर, तुकाराम, थिऑसफी, दत्तात्रय, दयानंद सरस्वती, दर्श, दर्शपूर्णमास, दशावतार, दशाहार, दसरा, दसनामी, दहीकाला, दक्षिणा, दाऊलमलक, दादू, दान, दामाजीपंत, दिगंबर जैन, दिवाळी, दुल्हादेव, दृष्ट, देव, देवक, देवदासी, देवदूत, देवयान, देवळें, देवी, धर्म व धर्मशास्त्र, धर्मशिला, धार्मिक-उत्सव, धेंडा, ध्यान, नगारा, नटराज, नंद, नंदी, नरक, नरमेध, नरसिंह सरस्वती, नरहरी तीर्थ, नरहरी सोनार नवरात्र, नवनाथ, नवराज, नव विधाभक्ति, नागपंथ, नाट, नाथपंथ, नाथमुनी, नानक, नामकरण, नारायण, नास्तिक्यवाद, निकोलस पोप, निंबार्क, निरंजन स्वामी, निर्मल निवृत्तीनाथ, नेस्टोरियन पंथ, नोहा, न्यूमन, परमेश्वर पांचरात्र, पाताल, पारमार्थिक कर्म, पावित्र्य, पाशुपत-दर्शन, पितृपूजा, पिशाच व पिशाचपूजा, पुनर्जन्म, पुराणें, पुंसवन, पोपसत्ता, पौरोहित्य, प्रवर, प्रस्थानत्रयी, प्रॉटेस्टंट पंथ, प्राणिपूजा, प्रायश्चित्त, प्रेत व प्रेतसंस्कार, प्लूटो, बसव, बहाईपंथ, बिश्नोई, बेथेल, बेनेइस्रायल. ब्राह्मसमाज, ब्लॅव्हेटस्की, भक्तिमार्ग, भविष्यपुराण, भागवतधर्म, भागवतपुराण, भाविणी, भीष्माष्टमी, मघ, मंबल मणिसंप्रदाय, मत्स्येंद्रनाथ, मध्व, मनसा, महंमद पैगंबर, महानुभाव, मायराणी, मिशन, मुक्तिफौज, मुरळी, मोक्ष, यज्ञ, योग, योगिनी, योगी, रंगनाथ स्वामी, राका, राधावल्लभीपंथ, रामदास, राममोहनराय, रामानंद, रामानुज, रासपुटीन, रुखर स्वामी, रुमी, लामा, लिंगायत, लूथर, वहाबी, वाघ्या, वारकरीपंथ, विजयादशमी, विवाह, विवेकानंद, विशिष्टाद्वैत, वीरशैव (लिंगायत). वेद, वेदांत, वैशेषिक, वैष्णवसंप्रदाय, व्रत, शीख, शूलगव, शेख, शैवसंप्रदाय, श्वेतांबर जैन, सती, सत्नामी संस्कार, संस्कृति, साबाथ, सुरायान, स्पर्शास्पर्श, स्वामीनारायण पंथ.

चरित्रें—किर्लोस्कर, कीर्तनें, कोल्हटकर, गॅरिक. जोशी अण्णा मार्तंड, जोशी गणेश कृष्ण, देवल गो. ब. भावे विष्णुदास, लेसिंग, वाघोलीकर मो. बा., क्षेमीश्वर.

नाट्य—अंक, अभिनय.

नाणक—टक्का, तनखा, नाणकशास्त्र.

नौकानयन—धक्का, नौकानयन.

न्यायचरित्रें—अक्षोभ्यदीक्षित.

पदार्थविज्ञान—अग्निमापक, अणु, अतिपरमाणु, विद्युत्कण, अभिसरण, आकाश, इंद्रधनुष्य, ईथर, इक्षणयंत्र, उपनेत्र, उष्णता, उष्णताजन्य विद्युत, उष्णतामापन, उष्णतारसायन, उष्णतावहन, उष्णतामापकयंत्र ऊर्ध्वपातनक्रिया, ओहममापक, केशाकर्षण, गुरुत्वाकर्षण, गोलमापक, चुंबकजन्य विद्युद्यंत्रें, चुंबकत्व,

चुंबकीयदृक्शास्त्र, छायाचित्रपेटिका, जडद्रव्य, जलजन्य-विद्युत्शक्ति, जलयंत्रशास्त्र, ज.दूचा कंदील, जाव्लोस्काव्ह, दंव, दुर्बिण, द्रवगुरुत्वमापक, द्रवीभवन, द्रव्य, ध्रुवी-भवन, ध्वनीशास्त्र, पदार्थविज्ञानशास्त्र, पाऊस, पागबुडे, प्रकाश, प्रकाशलेखन, प्रकाशव्यतिकरण, प्रकाशशोषण, प्रवर्तकवेष्टन, फारिनहैट, बहुरूपकता, बाष्पीभवन, मेघ तडिद्वाहक, रंग, वायुभारमापक, विद्युतविज्ञानशास्त्र, शब्द-वाहक (टेलिफोन), सूक्ष्मदर्शकयंत्र.

चरित्रें—अम्पिअर अन्ड्रो, अरागो, अव्होगड्रो, अन्हे-निअस, आंगस्ट्रांग, आयर्टन, एपिअस, ओहम, अँड्रयूज थॉमस, कॅव्हेंडिश हेनरी, काग्निआर्ड, कान्टन जान, कार्नुमेरी, कार्नो, किर्चाफ, कुन्डट, केटर, कोल्हिन, क्रोइ-निग, कोलब, क्युरी, क्लासिअस, गिलबर्ड, गेस्लर, ग्रुव्ह, ग्रे, टारीसेली, टिंडाल, टेट, डॅनिअल, डॉग्वेले, डार्विन, डाल्टन, डी अलेंबर्ट, नोबिली, न्यूटन, पागेनडार्फ, पेपीन, फ्रँकलीन, फ्रौन्हाफर, बाईल रॉबर्ट, बेल अलेक्झांडर, मॅक्सवेल, मोर्स, यंग थामस, रम्फोर्ड, रोलंड, व्होल्टा, हेल्महोल्टझ.

प्राणी—अजगर, अनंतपद, अल्पाका, अष्टपाद, अस्वल, आगीमाशी, आदिमसंघ, आनुवंशिकता, उंट, उंदीर, उरोगामी, उवा, ओरँगऊटँग, अंडें, अंबरउदी, कवचधरवर्ग, कस्तुरीमृग, कांगारू, काजवा, कावळा, कासव, कीटक, कुत्रा, कृमिसमूह, कोकीळ, कोचिनील, कोंबडया, कोल्हा, कोळी, गरूड, गवा, गाई व म्हाशी, गोगलगाय, गोचीड, घुबड, घोडा, घोरपड, चिता, चिमणी, जनावरें, जळू, जिराफ, झुरळ, झेब्रा, टिटवी, टोळ, डास, डुक्कर, ढेकुण, तरस, देवमासा, नागमणी, पक्षी, पाणघोडा, पिपीलिकाभक्षक, पोपट, प्राणीशास्त्र, बदकें, बुलबुल, माकड, मांजर, माशी, मासा, मृदुकाय, मैना, वलयांकितसंघ, वाघ, वाळरस, विंचू, शहामृग, शेळयामेंढया, सकंटकतनु, सच्छिद्रसंघ, सांधिपाद, सपृष्ठ वंश, सर्प, ससा, सस्तनप्राणी, सिंह, सील, सुसर, स्थलजलचर, स्पंज, हत्ती, हंस, हाडें.

चरित्रें—ओर्मेरॉड एलिअनॉर, ओवेन सर रिचर्ड.

फोटोग्राफी—टालबॉट.

भाषा—अरेमाइक, अर्धमागधी, अष्टाध्यायी, आगरी भाषा, आवंतीभाषा, उडिया, काश्मिरी, कोंकणी, ढक्की, तुळू, थई, नंदभाषा, पहलवी, भाषाशास्त्र, मोन-ख्मेर भाषावर्ग.

चरित्रें—यास्क.

भूगोल किंवा भूविज्ञान किंवा भूशास्त्र—खंड, दोआब, द्वीपें, नद्या व नाले, भूगोल, भूपृष्ठवर्णन, विश्वो-त्पत्तिशास्त्र.

चरित्रें—इद्रिसी, इब्न बतूता, टॉलेमी, ऑमसन जोसेफ, निबुहर, कारसने.

भूस्तरशास्त्र—एमेरी, (भूशास्त्र) ज्वालामुखी, भूस्तर-शास्त्र.

चरित्रें—ओल्डहॅम थॉमस.

मानववंशशास्त्र—आर्य, आर्यन्, द्राविडसंस्कृति, मस्तकाविज्ञान, रिस्ले.

मानसशास्त्र—अष्टभाव, अष्टमहासिद्धि, अज्ञान, मन, मानसशास्त्र.

मुद्रण, चरित्रें.—कॅक्स्टन.

मुद्रणशास्त्र—मुद्रणकला.

यंत्रशास्त्र—आकाशयान, आंदोलन लेखक, आवण, एंजिन, कांतकाम, घड्याळ, झेप्पेलिन, ट्राम्वे, डॉक, तारायंत्र, तुंगतामक यंत्र, तैलयंत्र, थिओडोलाइट, ध्वनि-लेखकयंत्र (फोनोग्राफ), पडदा, पंप, पाणी देणें, पुली, बायलर, मोटार, यंत्रशास्त्र, विमान.

चरित्रें—थॉमसन जेम्स, नास्मिथ जेम्स.

युद्धशास्त्र—असईची लढाई, आडगांवची लढाई, आरमार, किल्लेकोट, क्रूप, तरवार, तोफखाना, दारू, दारूगोळा, द्वंद्वयुद्ध, धनुर्वेद, नगारा (नौबत), पाणतीर, पिस्तूल, युद्ध, सैन्य.

रसायन—अचेष्ट, अजमोदल, अजीव संयुक्तपदार्थ, अत्तर व सुगंधी पदार्थ, अनूप वायु, अमिदिनें, अमिनें, आमिल, आमिलनत्रायित, अम्लशास्त्र, अरुंतुद, अर्क, अर्ब, अल्क, अल्कमृत्तिका, अल्कहल, अल्कोदें, अल्यु-मिनियम्, अल्युमिनमग्नांझ, अश्वमूत्राम्ल, असबस्ट, असि-टिलीन, असिटोन, अप्त्रन, आतीव्र, आत्रेय, आमोनिया, आयसिंग्लास, आयान, आयोडिन, आर्सेनिक, इथिल अल्कहल, इथिलक्षार, इथिलिन, इंदिन, ऊदाइन, ऊदाम्ल, ऊदिदिन, ऊदिल अल्कहल, ऊदिलप्रायोजिद, ऊदि-लभानन, ऊदीन, एचर्ड, एनॅमल, एबल, ओषण, अंज, अंबराम्ल, कर्ब, काष्टिन, क्रायसीन, कोमाइट, क्लोरोफार्म गंधक, गंधकाम्ल, गंधकिलाम्ल, गंधकिसल, तुरटी, धातु, धातुविद्या, नत्र, (नायट्रोजन), नत्राम्ल, नवसागर,

निओबिअम, निकल, निलीन, निलीय, नळि, नीळल, म्यून, पॅरॉफिन, परषाम्ल, पलाद, पाणी, पातन किंवा ऊर्ध्वपातन, पारद, पालाश, पीताम्ल, पुत्तलिकाम्ल, पौत्तीलन, प्रतिज्वरिन, प्रथमिन, प्रभोत्सर्जक, प्राण, प्राणिदीकरण, प्राणिदें, प्राणोज्ज्योत, प्रायोज्दिं, प्लव, प्लवप्रतिन, प्लवरंजनी, प्लातिन, फुकनळी, फ्युसेलतेल, फोलिंग, फ्रेसनेल, बिलीन (बलक), बोलीन, भानिल, भौम, मंगल, मग्न, मंजिष्ट, मिथिल अल्कहल, मूलद्रव्य, मूल्यत्व, मृत्तिका, मेण, मौलक, रंगद्रव्यें, रसकापूर, रसायनशास्त्र, रासायनिक क्रिया, रुथेन, रुपद, रुपें, रेडियम, ऱ्हद, लवंगल, लिथियम, वक्रीभवन, साबण, सिंधु, सुरापान, सोडा, सोरा, स्तंभ, स्फुर, हर, हिंगूळ.

चरित्रें–कॅनिझारोस्टानिस्लास, केकुल, गऱ्हाड, गिब्ज, गुईमे, गेबर, गेलुझॅक, ग्लेमिन, ग्राहाम, ग्लॅडस्टन, ग्लॅसर, ग्लाबर, जुल, डिवार, डूमास, डूलाँग, डेव्ही, डोबरनेर, निप्से, नोबेल, पर्किन, पाश्चुर, प्राउट, प्राऊस्ट, प्रीस्टले, बर्झेलियस, बर्थेलो, विन्केअर, बुन्सेन, ब्लॅक, मायसन, मेंडेलिफ, रेग्नॉल्ट, रोबक, लाव्हाझिए, लीबिग, हाफ्मन.

लिपी, (अक्षरविकास):–अ, आ, आद्याक्षरसंयोग, इ, ई, उ, ऊ, ऋ, ए, ऐ, ओ, औ, अं, क, ख, ग, घ, ङ, च, छ, ज, झ, ञ, ट, ठ, ड, ढ, ण, त, थ, द, ध, न, प, फ, ब, भ, म, मोडी लिपी, य, र, ल, लघुलेखनपद्धति, लिपी, व, विनायकी लिपी, श, ष, स, ह, ळ. क्ष, ज्ञ. (विभाग ९ पृ. ३७–९३.).

वनस्पति–भक्कलकारा, अक्रोड, अगरू, अगस्ता, अजमोदा, अजशृंगी, अठराधान्यें, अडुळसा; अतिविष, अननस, अनंतमूळ, अपराजिता, अपुष्पवनस्पति, अफु, अबीर, अर्जुनसादडा, अशोक, अश्वगंधा, अश्वत्थ, अल्लुबुखार, अल्कोनेट, अहाळीव, अळंबे, अळशी, अळसुंदे, अळू, आघाडा, आपटा, आबई, आंब्रा, आरारूट, आर्निका, आलिव्ह, आलें, आवळी, इंद्रावणी, इसबगोल, ईडलिंबू, उटकटारी, उडीद. उंबर, ऊंस, एबनी, एरंडी, ऐन, ओक, ओट, ओवा, अंगुरशेफ, अंजीर, अंबाडी, अंबुशी, अंबेहळद, कंकोळ, कचोरा, कडधान्यें, कडाळी, कडूजिरें, कडूनिंब, कण्हेर, कनकफळ, कपोक, कमल, करंज, करटोली, करवंद, कर्डी, कलिंगड, कवठ, कसई, काकडशिंगी, कांकडी, कांचन, काजू, कात, कांदा, कानगी, कापूर, कापूस, कॉफी, कावरा, कारलें, कॉली फ्लॉवर, काश, काशीफळ, किंकरी, किराईत, कुंकमवृक्ष, कुचला, कुंजर, कुंजरी, कुटकी, कुडा, कुंभा, कुयली, कुरडु, कुसुंबा, कुळीथ, केकती, केणी, केवडा, केशर, केळ, कोकंब, कोका, कोको, कोथिंबिर, कोद्रु, कोळी, कोरफड, कोशिंब, कोष्ठ, कोहळा, कोलिंजन, खजुवा, खजूर, खरबूज, खसखस, खिरणी, खिरा, खुरासणी, खैर, गरमल, गवत, गवतीचहा, गवार, गव्हला, गहूं, गळिताचीं धान्यें, गाजर, गांजा व भांग, गुग्गुळ, गुंज, गुलछबु, गुलतुरा, गुलबाशी, गुलाब, गुळवल, गेळ, गोकर्णी, गोखरू, गोमाटी, गोरखचिंच, गोराडू, गोराण, घायपात, घेवडा, घोडेघांस, घोंसाळें, घोळ, चंदन, चरबीचें झाड, चवळी, चहा, चाकवत, चार, चारा, चिंच, चीर, चुका, चोचो, चौलमुग्रा, जटामांसी, जरदाळु, जव, जवस, जाई, जांब, जांभूळ, जायफळ, जासवंद, जासुंद, जिरें, जीवनकार्यविचार, जुई, जेपाळ, जेष्ठमध, ज्वारी, टाकळ, टाकळा, टापिओका, टेंभुरणी, टोमाटो, डबलबीन, डार्लिंग, डिकेमाली, डिंगरी, डुक्करकंद, डुरिअन, डोरली, तगर, तत्रक, तंबाखू, तमाल, तरवड, तरोटा, ताग, ताड, तांदुळजा, तीळ, तुतीचें झाड, तुळस, तूर, तोंडली, दवणा, दारुहळद, दालचिनी, दिलपसंत दिविदिवि, दूर्वा, देवदार, देवभात, दोडका, द्राक्षें, धनें, धातकी, धान्य, धामण, धावडा, धोतरा, नागली नागवेल, नारळ, निवडुंग, निशोत्तर, नील कलमी, नीळ, नोलकोल, पडवळ, पतंग, पपनस, पपया. परवर, पळस, पाच, पाथरी, पापीरस, पारिजात, पालक, पावटा, पासली, पिकाचे रोग, पिकें, पिंपळी, पिशुलोस, पिस्ता, पुदीना, पेरू, फणस, फलुस, बचनाग, बजरबट्टू, बटाटा, बडीशोप, बदाम, बाजरी, बांबू, बाभूळ, बाहवा, बाळंतशेप, बिब्बा, बीट, बुंदीन, बेल, बेहडा, बोर, बोळ, ब्राह्मी, भाजीपाला, भात, भुईकोहळा, भुईमूग, भूर्जपत्र, भेंडी, भोपळा, मका, मटकी, मंदार, मसूर, मायफळ, मिरची, मिरी, मुळा, मूग, मेथी, मोह, मोहरी, रक्तचंदन, रताळें, राजगिरा, रिठा, रुद्राक्ष, रेवाचिनी, लवंग, लसूण, लाखधान्य, लिची, लिंबें, लोकाट, वड, वनस्पतिशास्त्र, वरी, वांगें, वाघांटी, वाटाणा, वालपापडी, वाळा, वृक्षसंवर्धन, वेत, वेलदोडे, वेलबोंडी, शिंगाडा, संत्रींमोसंबीं, साग, साबूदाणा, सिसवी, सुपारी, सुरण, स्ट्रॉबेरी, हरभरा, हळद, हिरडा.

चरित्रें–थिओफ्रेस्टस, थूरेट, नागेली.

वास्तुशिल्प–ताजमहाल, धुराडें, नगररचनाशास्त्र, नटराज, वास्तुसौंदर्यशास्त्र, शिल्पकला.

चरित्रें–फर्ग्युसन.

विज्ञानशास्त्र—आंकडेशास्त्र, आन्वीक्षिकी.

वैद्यक—अग्निमांद्य, ॲडिसनचा रोग, अतिसार, अन्न, अपचन, अपस्मार. अपीनस, अफु, अभ्रक, अम्लपित्त, अरुचि, अर्धशिशी, अर्धांगवायु, अष्टमहारोग, अष्टांग, अष्टांगहृदय, आस्थिमार्दवरोग, आंकडी, आगबोट लागणें, आग्यादेवी, आघात, आतडीं, आतपमूर्च्छा, आंत्रावरोध, आंत्र, आमातीसार, आमांश, आयुर्वेद, आयोडान, आरोग्यविज्ञानशास्त्र, आर्यवैद्यक, आर्सेनिक, आवाळू, इन्फ्लुएंझा, इसब, उचकी, उदर, उद्वेगरोग. उन्माद, उपनेत्र, ऊरुस्तंभ, ओवा, अंडवृद्धि, अंडाशय छेदनक्रिया, अंतर्गळ, अंत्रपुच्छदाह, अंत्रावरणदाह, अंधत्व, कफ, कांजिण्या, कानाचे रोग, कावीळ कास, काळपुळी, काळा आजार, कुष्ट, कृष्णमूत्रज्वर, क्लोरोफार्म, गजकर्ण गंडमाळा, गर्भधारण, गर्भविज्ञान, गलग्रंथिदाह, गळूं, गात्रसंकोचन, गात्रेपघात, गालगुंड गुडघेमोडाचा ताप (डेंग्यू), गुल्म, गोंवर, ग्रंथिरोग, चरक, चामखीळ, जखमा, जंघाशूल, जठरदाह, जठरव्रण, जडान्न विषबाधा, जंतुजन्यरोग, जननेंद्रियाचे गुप्त रोग, जर उतरणें, जरा, जलमस्तिष्क, जलसंत्रास, जलोदर, जलोपचार, ज्वर, डांग्या खोकला, तालुरंध्ररोग, तुंबडया लावणें, तोतरें बोलणें, त्रिदोष, त्वकस्फोट अगर शोफ (फेड), त्वग्रुक्षतारोग, त्वग्रोग, थॅायरॅाइडपिंडवृद्धिरोग, थॅायरॅाइड संकोचनरोग, दंतवैद्यक, दमा, दूषित रक्तावस्था, दृष्ट, देवी, धनुर्वात, धन्वंतरी, धमन्या, धावरें, नाकाचे रोग, नाडीव्रणरोग, नारू, नासापुटपार्श्वग्रंथी, निद्रापस्मार, नीलरक्तपीत्त, नेत्ररोग, पथ्यापथ्याविचार परिक्रमणकंपवायु, पशुवैद्यक, पांडुरोग, पादांगुलीक्षत, पादांगुष्ठवातरोग, पानावभ्रम, पीतज्वर, पेटके, पेप्सीन, पेरें, पोटशूल, प्रदररोग, प्रसूतिविज्ञान, प्रोस्टेट पिंडाचे व्याधी, प्लेग, फुफ्फुसदाह, फुफ्फुसविस्तृति, फुफ्फुसावरणदाह, बद्धकोष्ठता, बस्ती, बालकंपवातरोग, बेरी, भगंदर, मज्जातंतुदाह, मज्जातंतुशूल, मज्जादौर्बल्य, मधुमेह, मधुरा, मनोदौर्बल्य, मास्तिष्कावरणदाह, महामारी, मूतखडा, मूत्रपिंडदाह, मूत्राशय व प्रोस्टटापिंडांचे रोग, मूत्रावरोध, मूर्च्छा, मूळव्याध, मेदोरोग, रक्तपित्तरोग, रसवैद्यक, रोगनिदान, वक्रपाद, वक्षनिदान, वाचाभ्रंश, वात, वायूचे रोग, विषें व विषबाधा, शरीरसंवर्धन, शल्यवैद्यक, शारीर व इंद्रियविज्ञानशास्त्र, शारीरांत्रगूहकसंघ, शिर:शोणितमूर्च्छा, शिलाजित, शुश्रूषा, श्लीपद रोग, श्वासनलिकादाह, संग्रहणी, संधिवातरोग, सान्निपातज्वर, सुश्रुत, सूतिकाज्वर, स्पंज, क्षयरोग.

चरित्रें—अबदुलमालिक, आबानापिट्रो, अभिनवगुप्ताचार्य, आबास अल्ली, इब्न तुफैल, कोलिकेर, चेसेल, त्र्यंबकराज, नागार्जुन, मदनपाल, वाग्भट्ट, सुश्रुत.

व्याकरण—अगस्त्य, जैनेंद्र व्याकरण.

व्युत्पत्तिशास्त्र—अर्थनिश्चय पहा.

चरित्रें—केअर्नस, कौटिल्य, मार्क्स हॉब्ज.

शासनशास्त्र—अजाहुतसरदेशमुख, अठरा कारखाने, अबकारीखातें, अमात्य, अमीन, अराजकता, अलुतीबलुती, अष्टाधिकार, अष्टप्रधान, असहकारिता, कर, कुलकर्णी, कोठी, कोतवाल, गणसत्ताक राज्यपद्धति, पेन्शन, पोस्ट, प्राप्तीवरीलकर, प्रिव्हीकौन्सिल व कॅबिनेट, फडणवीस, बजेट, बलुतेदार, मातृकन्यापरंपरा, मानवशास्त्र, मिरासदार, मुलाना, शासनशास्त्र, सुरापान हुंडणावळ.

संगीतशास्त्र—नृत्य, राग व ताल, वाद्यें, वृन्दसंगीत संगीतशास्त्र.

समाजशास्त्र—अधर्मसंतति, अनुनय, अन्न, अन्नवस्त्र, अस्पृश्यता, आडनांव, आत्महत्या, आनुवंशिकता, उचले व भामटे, ऋषिपंचमी. कामगारहितसंवर्धकसभा, कामशास्त्र, कुटुंब, कुल, कौल, खोत, खानेसुमारी, गुलामगिरी, गोंदणें, चुंबन, चैन, जातकर्म, जातिभेद, जारकर्म, जुगार, नागरिक, प्रेम, बोल्शेविझम मजूर, मुरळा, यूथावस्था, विवाह, वेश्याव्यवसाय, व्यायाम, संघसत्तावाद, समाजशास्त्र, समाजसत्तावाद.

चरित्रें—ओवेन रॉबर्ट, किड बेंजामिन, प्रूदां, फोरियर, बेन्थाम, मार्क्स, सेंट सायमन.

संसारमंडनशास्त्र—अबदागिरी, अभिषेक, अर्धनारीश्वर, अलंकार, अश्रुपात्र, अष्टगंध, अष्टमंगल, आखाडे, आगगाडी, आगपेटी, आगबोट, आव्यापाव्या, आतिथ्य, आंधळीकोशिंबिर, आरसा, आसन, अंगठी, अंगरखा, कमल, कर्णभूषणें, कलगीतुरा, कसाईखाना, कळसूत्री बाहुल्या, घाट, सौंदर्यशास्त्र.

साहित्यशास्त्र—नवरस, नाटकगृहें, नाट्यशास्त्र, नायिका व नायक, वृत्तें (छंद:शास्त्रीय), साहित्यशास्त्र.

चरित्रें—नाटककार.

सृष्टिशास्त्र—अष्टधातु.

चरित्रें—ओकेन लॉरेन्झ.

स्थापत्यशास्त्र—ओळंबा, कानिंआर्ड, कालवे, स्थापत्यशास्त्र.

महाराष्ट्रीय ज्ञानकोश

अकारविल्हानें सूची

अ

●अभिधम्मत्थ–त्रि. ४ पृ. २४०; अ ३०७. अभिधम्म-पिटक–वि. ४, पृ. १९१, १९७, २००, २०१, २०६, २०९, २३४, २३६-३९, ३०७. ●अभि-धर्मकोश–विभाग ४, पृ. २४२; अ ३०८. अभि धर्मपिटक–त्रि. ४, पृ. ३१०. अभिधात्री श्रुति-वि. ५, पृ. २१७. अभिधानकोश–क १५३. अभि-धान चिंतामणी–अ ४४१; क ८११. अभिधान-प्पदीपिकाकोश–क ८११. अभिधान रत्नमाळा–आ ८०, क ८११; ह १९. अभिधारण–वि. २, पृ. ९४.

●अभिनंद ग्रंथकर्ता–अ ३०८. अभिनंद (नाथ) तीर्थंकर –ज ३२४; त १०८, २१४. ●अभिनय–अ ३०८, ३१०; न १६७. अभिनयदर्पण–अ ३०९. ●अभिनवकालिदास–अ ३१३; न १४२. ●अभि नवगुप्त–अ १५७, ३१३; स १६८; क्ष ८. ●अभि-नवगुप्ताचार्य–अ ३१४; क्ष ८. अभिनवचद्र–क ३०३. ●अभिनवबाण–अ ३१४; न १३२. अभि नवभंगराज–क ३१०. अभिनव भारतसोसायटी-अ ४१०. अभिनवराघवानंद–न १३०. अभिनव-शाकटायन–वि. ५, पृ. २०३. अभिनिधन–कण्व-वि. ५, पृ. १७०. अभिनिहितम् (दीर्घीकरण)–वि. ५, पृ. १४१.

अभिप्रतारिन् (काक्षसेनी)–वि. ३, पृ. २६८. अभिप्र-श्निन–वि. ३, पृ. २५७. अभिप्राय–न ९१. अभि-प्रायांचें परीक्षण–वि. १, पृ. ३०२. अभिप्लव: षड-हा प्रकार–विभाग २, पृ. १०१. ●अभिमन्यु–अ ३१४; घ ४; ज ३६१; न ११६; व ९.–सावंत-सिंग–उ ६८. –सुभद्रासुत–स १९९. अभि-मर्शन–विभाग २, पृष्ठ ९४. अभियास्यत्कर्म–अ ४३६. अभियुक्त काळांतील नाटकांचा उदय–न १०५. अभियुक्त संस्कृत(संज्ञा)–वि. १, पृ. ८५. आभिरापल्लीचें धरण–क ७२५. अभिरामनाम काव्य-वि. १, पृ. ३१६. अभिराम नाटक–न १२९. अभिराममणि नाटक–वि. १, पृ. ३१५. अभिरामम् शहर–र ९४. अभिराम विद्यालंकार–वि. ५, पृ. २१२. अभिरी राग–र ४६. अभिलषितार्थ चिंता-मणि–वि. ५, पृ. ३११. अभिवर्त–वि. ५, पृ. १६७.

आभिवर्तसाम–वि. ५, पृ. १६९. अभिव्यक्तता संगीत-शास्त्र–स ११. अभिशोषण (क्रिया)–श ७, ८. अभिश्री–विभाग ३, पूर्व पृ. ३३७. ●अभिषेक–त्रि. २, पृ. ९८, १०२; विभाग ३, पृ. ४५७, अ ३१४. अभिषेकभूमि–अ ३१५. अभिषेक नाटक–न १०८. अभिषेक मंत्र–अ ४०. अभिषेकविधि–त्रि. २, पृ. ८९. अभिष्ठ (देवदर्शनार्थ कुटीप्रवेशादि प्रयोग)–त्रि. ५, पृ. १६१. ●अभिसरण–अ ३१८, ५३८. अभिसरणव्यूह–श ३८. ●अभिसार–त्रि. ४, पृ. १९, २२, ६६, ६९; अ ३२०. अभिसार शब्द–ह ५.

अभिसारांचें राज्य–अ ५३१. अभिसारिका–न २३१. अभिसारी नदी–त्रि. ४, पृ. २०. अभिज्ञान मुद्रा-वि. ४, पृ. २४९. अभिज्ञान शाकुंतल–न ११४. अभीर–त्रि. ४, पृ. १२५; ओ ११; ग १३६. अभीर ईश्वरदत्त–त्रि. ५, पृ. ११२. अभीर राजवंश-वि. ४, पृ. १२५. –लोक–न ८८.– स्त्रिया –त्रि. ४, पृ. १२६. अभीरांचा ख्रिस्त (कृष्ण) व नीति-बंधनें–त्रि. ४, पृ. १२६.–वस्ती (धंदे)– आगमन-वि. ४ पृ. १२५.–राज्य–वि. ४ पृ. १२६.–भाषा-अ ६८२.

अभिवर्त–त्रि. ३, पृ. ४८१. अभीवास–वि. ५, पृ. १७०. अभीशु (देवता)–त्रि. २, पृ २४६; वि. ३, पृ. २३७. अभीषव–वि. ५ पृ. १७०. अभीसूर–न १२. अभुक्तपरिमाण–स २१४. अभेद (हिंदु)–त्रि. १, पृ. ४७९. अभेनी राणी–विभाग ३, उ. १२. अभोरा (खेडेगांव)–अं १०६. अभ्यंग–वि. ५, पृ. ३८५. अभ्यग्नि ऐतशायन–त्रि. ३, पृ. ४४३. अभ्यातान-होम–त्रि. २, पृ. ९५. अभ्यावर्ती चायमान–वि. ३, पृ. ६९. अभ्यास(तौलनिक)–वि. १, पृ. ८९; र ९९. अभ्यासपद्धति–वि. २, पृ. २३२. अभ्यास-क्षेत्रमूलक–वि. ५, पृ. ७.

अभ्यासाची व्यापकता–वि. ५, पृ. १६०. अभ्युच्छ्य-स १८. अभ्युदयष्टि–त्रि. २, पृ. ९४. अभ्युद्व्रण-वि. २, पृ. १०२. ●अभ्रक–अ ३२०; ख १५; र ३२. अभ्रक धातु–ट ८. अभ्रक वर्ग–भ १०६. अभ्रकाचे खडक (मायकासिस्ट)–क २४. अभ्रबर (नांव)–क ६१२. अभ्रातर–वि. ३, पृ. ३२९. अभ्रातृव्य–त्रि. ५, पृ. १७०. अभ्रि–वि. ३, पृ. ३२९. अभ्यादान–वि. २, पृ. ९५, ९७, १११.

अमंगल–न ३२५. अमजद अलीशाहा–अ ३८१; ल४. अमझिअह–ज ३१०. अमझीघ (पोटजात)–व ४४.

*अमझेर-अ ३२२. ॲमॅटिआ-विभाग ४, पृ. १९. ॲमडसन रोल्ड-उ १६. ॲमडसेन कॅप्टन-द ५८. अमंडटेलंड-उ १४. *अमडापूर-अ ३२२. अमंडाबेले जात-र १५१. अमंतमलाय किल्ला-क ५१९. *अमदुल-अ ३२२. अमत्त-वि. ३, पू. ३२४. अमदाबाद-अहमदाबाद पहा. ॲमननामक देव (इजिप्तमधील)-वि. ३, पृ. १३, १४. अमनी कागद-वि. ३, उ. ३६, ४०, ४६, ४७; वि. ४, पृ. ३९.

*अमनेर-अ ३२२. अमभूर्मीअन-वि. ४, पृ. ९. अममजा-अ ६२९. अमर-ई २७. *अमरकंटकपर्वत-अ ३२३; न ३५; ब ११६; श ९७. अमरकुब्या-वि. ४, पृ. ३१०. *अमरकोश-वि. २, पृ. १९२; वि. ५, पृ. १९८; अ ३२३; क ८०९, ८१०. अमरगड-स ४५. *अमरगड निजामत-अ ३२३. *अमरगोल-अ ३२३. *अमरचंद्र-अ ३२३; ज ३३०, ३३७. अमरचंद वडवा-अ ४०२. *अमरचिंत-अ ३२४. अमरडंकास राजा-स १९६. अमरत्व-अ ६९९.

अमरथ (धान्य)-ह ३६९. अमरदाद (अमुरदाद) पार्शी महिना-वि. ५, पृ. १२१. *अमरदास(शीख गुरु)-अ ३२४; आ १०७, उ २७; न २००; श ८७. अमरनाथ(संवाद ग्रंथ)-क ४५५, ४५६; ग २२८. अमरपंडित- वि. ४, पृ. २१; अ ४१२. *अमरपूर गांव-विभाग १, पृ. ३१४; अ ३२४; आ ३१४. *अमरप्रभसूरी-अ ३२४. अमर-बिन-अलास-वि. ४, पृ. ३७१. अमरमलुगी राजा-य २४. अमर मल्ल राजा-न ३७०. अमर(याकूबचा इराणी भाऊ)-इ १८०. अमरवल्ली-अ ३३१. अमर वेल-क ६३९.

अमरशुल्य जिल्हा-क ६०९. अमरसारसूरि-अ ४२. *अमरसिंह-विभाग ४, पृ. ४२३, ४४९; वि. ५, पृ. ४६१; अ ३२३, ३२५ ३२७; ई ४८; उ ३२; क ४६२, ८०९-११; ग ६; ज ३१४; त ७; न २६४; प १४; ब ३७; भ ३८; व २०५; स २३५. अमरा-वि. ४, पृ. १४४; क ७७३. अमरान नदी-न ७२. *अमरापूर-अ ३२९. *अमराबाद गांव-अ ३२९. अमरावत-वि. ४, पृ. ३०९-१०.

*अमरावती-वि. १, पृ. १६१; वि. ४, पृ. २३३; अ ३२९; क ४३६, ५९३, ६५५, ६६२, ७०२; ग २६; घ २; च ६१९. अमरिकोला-आ १८६. ॲमरिगो-ग ३०७. अमरी-आ ३११; ऐ ३. *अमरु (राजा, शतक)-वि. ४, पृ. २१७; अ ३३०; क ४४१. अमरेतात-वि. ४, पृ. २८. *अमरेळी (प्रांत, गांव, तहशील)-अ ३३०, ३३१; क २५०. अमरेश्वर-त १५९. ॲमॅरोमॉ-अ २२४; क ५५८. *अमरोहा-अ ३३१. अमर्जियन शक-वि. ४, पृ. ४८ अमर्यादित शाखा-प्रबंध-र ५२. *अमर्षण-अ ३३१.

अमल श्रीपादपर्वत-वि. १, पृ. १८६. अमला-वि. ३, पू. पृ. २३४; अ १२४. *अमलानंद-अ ३३२; क ६५८. *अमलपूर-अ ३३२. अमॅली फी शहर-व २९१. अमलीसन-वि. ५, पृ. १२०. ॲमॅले काइट जात-इ २२०. *अमलोह-अ ३३२. *अमवा खास-अ ३३२; ए ४१. अमस्टरडॅम-ग ३०८. *ॲमहर्स्ट-अ ३३२, -जिल्हा-अ ३३४. -पेटा-अ ३३५. ॲमॅहिट लॉन सरोवर-ग ३०४. अमहीयु-विभाग ३, पू. ४८१. *अमळनेर गांव-अ ३३५. अमांगवाना लोक-झ २८.

अमाजुर-वि. ३, पू. पृ. ३७५. ॲमाजेटोबिआ-वि. ४, पृ. १८. अमाझुल लोक-र १५१. अमाड-स्मारक-ई १. अमाडिस डी गान्ला (पुस्तक)-स ४६४. अमांतमाने-अ १५३. *अमात्य-अ ३३५. अमात्य-माधव-न १०४. ॲमॉन-वि. ३, उ. १७; ई २२४; क ११९; च १६३. अमाना नदी-प ३९. अमानतखान शिराजी-त ३६. अमानदास-द १३१. अमानेर-ई ७. अमानसिंग राजा-प २४. अमाना कम्युनिटी-स ३२. *अमानी गंज, हाट-अ ३३६. अमानुल्लाखान-अ २४८.

अमान्तमास-वि. ५, पृ. ९७. अमापला शहर-ह ६०. *अमॉय बंदर-अ ३३६; च ८७. अमार मंदीर-ई १. अमालरिक-ई ३१. *अमाल संस्थान-अ ३३६. अमावतुरा-वि. १, पृ. १३२. *अमावसु-अ ३३६. अमावास्य शांडिल्यवान-विभाग ३, पू. पृ. ४३७; वि. ५, पृ. १६८. अमावास्या-वि. २, पृ. २४६; ई २२१; घ ७०. ॲमॉस धर्मोपदेशक-इ २२२. अमॉस ब्रॉन्सन अल्कॉट-स १०१. अमासिस-वि. ४, पृ. ४४. अमाहोली-र १५१. अमाळे-ड १५-१६. *असितगति-अ ३३६; ज ३३३. अमिटा (३ रा राजा)-ग ६३. अमिटास (दुसरा राजा)-ई २१२. अमित तेजा-आ ११२. अमिताभ-आ ११८, ५८६.

अल (वंशवृक्ष)—आ १४०. अल-आदिद लिदीन अल्ला—ई ३१. अलअफदल शहिन शहा—ई ३०. अल अफदाल—ई ३०, ३१. अलअमीर बिहाकम अल्ला (नांव)—ई ३०. अलअरकंद (ग्रंथ)—वि. ५, पृ. ३०७. अलइद्रीमि—अ १९४; क ७०६. अलूइला-अलूशमिका (ग्रंथ)—वि. ४, पृ. ३५६. अलइस्तखरी—अ १९४. *अलक (अलंकारशास्त्रज्ञ, प्राचीन अज्ञात शहर)—अ ४८९. *अलकनंदा—अ ४८९; क ११५; ग १७; स १४. *अलका (शहर, सरोवर)—अ ४८९. अलकादार खलीफ—ग ११.

अलकापूर (नांव)—आ ३८७; ज्ञ ४. अलकावती (नांव)—आ ३८७. *अलंकार (कला, संगीतशास्त्र, तिलक, मजुंषा, बहुलता बुद्धिचे द्योतक, राग, शास्त्र)—अ ४७७, ४८९–४९१; क १५२, ४४०, ४४१; र ४१; व १२७; श ७७; स १८, १६६, १६८, १७७. अलकिंडि—वि. ९, पृ. ३८४; अ ५९२. अल कुइन—वि. ९, पृ. ५७२. अलकोहोल—त १९२. अलख्युरशी—वि. ५ पृ. ५७२. *अलखनामी—अ ४९२. *अलख बुलाखी—अ ४९२. अलख्वारिझमी—वि. ९, पृ. ९१.

अलंग किल्ला—क ५६३; न २५७. *अलगरकोविल (देवस्थान)—अ ४९३. अलगर स्वामी—क १८८. अलांगवनम्नमोहोट्टाल (मुक्तवोह)—वि. १, पृ. १३६. अलगुजवाद्य—र २६६; व १४५. अलगोंकियन—भ १०९. अलघखान—च ७७. अलघझाली—अ ५९१. अलजाचिति—वि. २, पृ. १२९. अलजि—वि. ३, पृ. २८३. अलजिब्रा—वि. ५, पृ. ५७२. अलजी (नेत्र रोग)—न ३५९. अलजीरिया फाळणी—वि. ४, पृ. ३७२, ४५२–४५५; आ १८०; म २२२. अलजीर्स—वि. ९, पृ. २६२.

अलझाफिरालयादाअल्ला—ई ३१. अलझाहीर लि-इ-झाझ-दिन-अल्ला—ई ३०. अलझुबानी—अ ५९२. ॲलॅझानी—वि ४, पृ. ५. ॲलडर्नी बेट—ग ३१६. *अलताई पर्वत—अ ४९३. अलप्तगीन (गझनी)—इ १८१. ॲलन—वि. ४, पृ. ५४; अ ४११. ॲलन आवटेल्हिअन ह्यम—वि. १, पृ. ४०६. *अलनम्यो—अ ४९३. अलन्स—वि. ४, पृ. १०८. अलनूसागर—२००. अलपूर (बुंदेलखंड)—इ १४५. अलपूर शहर—अ ५०२. *अलंप्रभु (प्रभुलिंग, देऊळ)—अ ४९४, ६८६.

अलफ (अलुफ) अरबी संख्या—वि. ९, पृ. ११९. अलफखान सुभेदार—अ १८६; ग १३८; म २७; ल ३५. अलफझारी—वि. ९, पृ. ३०८. अलफराबी—अ ५९२. अलफलासिफा (संप्रदाय)—अ ५९२. अलफसाफा पंथ—अ ५९१. *अलफान्सो (पोर्तुगीज राजा)—अ ४९४. अलफेस्को (ओल्या जागेवर) म्युरल चित्रकला—क १५८. अलफैझबिनसरअल्ला—ई ३१. अलॅबॅडिअन—वि. ४, पृ. ९. अलंबडी गुरेढोरे—क ७०२. अलबर्ना (नदी)—क २७९. अलबर्ट—चार्लस—ग ४१.

अलबर्टस मॅग्नस—वि. ९, पृ. ४६८; ख १४२. अलबर्डिसी (ओस्मानबे)—ई ३९. अलॅबॅस्टर—भ १०७. अलब्रॉईन राजा (इटली)—इ ७४. अलबाटेग्निअस—वि. ९, पृ. ५७२. *अलबा लांगा शहर (इटली)—अ ४९५. अल-बालाद-अल्ली बे—क ४१७. अलबिरुणी—क ३६६. अलबुकर्क—वि. १, पृ. २७१; आ १३०; क ४२६. ७२७; ज्ञ ९. *अलबुकर्क अलफॉन्सो डी—अ ४९५. अलबुकासिस (वैद्य)—वि. ९, पृ. २८०, ३९८. अलंबुष (जटासुरपुत्र, राक्षस, राजा)—अ ४९६. अलंबुमा—वि. ४, पृ २३१. अलबे मारलें द्वीप—ग ११४.

अलबेरुणी- (अलबेरुनी)—विभाग ४, पृ. २५७; वि. ९, पृ. ९१, २९९, ३०२, ३०९, ४६३; अ १४; ग १२३; च १०, १२. अलबेरानिगिथुलिओ (मुत्सुद्दी व कार्डीनल)—अ ५६०. अलब्रेक व्हॉन-हलबरस्टाट—ज १४२. अलमअह्ली—ख १८. *अलमगीर डोंगर—अ ४९६. अलमगीर—(२ रा) म २१४. अलमॅगेस्ट—ग २९३. अलमडी (गुराचा जात)—ग ८१ ॲलॅमन्नोरम कायदा—ज १३६. *अलमपूर (संस्थान)—अ ४९६ म ७७. अलममून (वजीर महमदाबिन याची पदवी)—ई ३०.

अलमशहा—त्र २३; ल ६४. अलमशहा सैय्यद—र १४९. अलमायाहू—अ २७९. अमीर अल हाज—ई ३४. अलमुअझ्झम इसा—ई ३२. अलमेडा—क ७२७. *अलमेल—अ ४९७. *अलमोद (जमीनदारी—हुशंगाबाद)—अ ४९७. *अलमोरा (जिल्हा, गांव, तहशील, शहर)—वि. ४, पृ. ३२१; अ ४९७–४९८; क ४९३. अलमोराविद—य २०. अलमोहदराज वंश—य २०. अलमोहद साम्राज्य (स्थापना)—ट ५५. *अलयपूर-खेडें—अ ४९९. अलरनू—क ८४२. अलरौंजरी—इ १११.

आबोल नाणों—न १७०. आंबोशी—त्र २७४. *आब्बादीद—आ १९२. *आब्बास—आ १९२. *आब्बास अल्ली—आ १९२ —बिन अल्ली शिखानी—आ१९२. —मिर्झा—आ १९२. आब्बासी खिलाफतचें राज्य—वि. ४, पृ. ३९३, ३९९, ३९८. *आब्बासीद—आ १९३. अब्राबान (कापडी तुकडे)—ड ११.

आभर—वि. ९, पृ. १७०. आभरण (शोधन प्रकार)—स २९१. आभरद्रुमत्र—वि.९, पृ. १७०. आभास—न ३३०. आभिनिधान—वि. ९, पृ. १७०. आभि प्रायिकत्वोपदेश—वि. ९, पृ. १६१. आंभी—वि. ४, पृ. ६६, ७२; अ ५३१. आभीक—वि. ९, पृ. १७०. *आभीर—त्रि. ४, पृ. १९, २१, १२९, १६८; अ ६७८; आ १९३, १९४; क ५९७; ग २१, ५१; न १११, १७९. —ईश्वरदत्त—आ १९४. —रुद्रभूति—आ १९४. आभीशव—वि. ९, पृ. १७०. आभूतिस्वाष्ट्र—वि. ३, पृ. ४३७. आभू (होममंत्र)—वि. २, पृ. १००. आभोग—र ६०.

आम—भ २००; आ १८३. आमगंधसुत्त—वि. ४, पृ. २१४. *आमगांव—आ १९४; भ ९. आमचें बाह्यासंबंधानें कर्तव्यकर्म—वि.१, पृ.३६१. *ऑमडरमन शहर—आ १९४. आमन भातायी (जात)—भ २७. आमनेर ज्वारी—ज ३९४. आमराज—वि. ९, पृ. ३०९. आमरोह (शहर)—क ५०४. आमल—आ ३११. आमलकी—आ ३११; ए ९. *आमला (गांव)—आ १९९. *आमलीयार—आ १९९. आमसोलें—क ७२१. आमहीयव—वि. ९, पृ. १७०. *आमातिसार—आ १०४, १९९.

आमाबाई—ख २१. आमायडाचा वेढा—वि. ४, पृ. २६६. —एईशस—वि. ९, पृ. २८१. *आमारा—आ १९७. आमार्डी—वि. ४, पृ. ४३. *आमांश (रोग)—आ १९७. आमाशय—प ९३, ९६; स ९१, १२७. आमाहाइ—अं १०६. आमिक्षा—वि. २, पृ. ९४, १२२, ३९९. आमीन्सचा तह—इ ४८. आमीबा—आ१२१. *आमील—आ१९७. आमीक्षा—वि. ३, पृ. ३३७. आमु (सिंधी नांव)—आ १८३. आमेद्ध—वि. ३, उ. २७. आमेसिस—अ १३. *आमोद—आ १९७.

*आमोनिया—आ १९८—२०७.ऑम्पटेडा जी. व्हान.—ज १६१. आम्ब—वि. ३, पृ. २९४. आम्र—आ १८३. आम्रभट उर्फ आंबडा सरदार—अ ७४. आम्रवृक्ष—त्र २६८. आम्रतीर्थ—भ ४१. आम्र-निशा—अं १०९. आम्रादि—विभाग ९, पृ. ६०९. आम्लपिंड—प ५६. आम्हल—अ १९४.

आयआय प्राणी—स १२३. आय लोआज (नीग्रो जात)—ग ११९. *आयकोनियम—आ २०८. आयझॅक टेलर (पंडित)—वि. ९. पृ. ५४. आयझेक न्यूटन (संशोधक)—त्रि. ९, पृ. २६०. आयझोक्रेटिम—स १७०. *आयटन (ब्रह्मपुत्रा खोऱ्यांतील जात)—आ आ २०८. आयडलर (पत्र)—त्र २६३. आयडिअल्स ऑफ किंग आर्थ —म ७२. आयडिया—क १८०. आयडोफार्म—श १०. आयत—त १८९; भ ६९. आयतन—वि. ३, पृ. २२३. आयतफलक—भ ७५. आयताकार—त्र ५८.

आयनर (पुढारी)—त्र ९६. आयनवलन—त्र ११४. आयनिना—अ ५५६. आयपिरा (कवि)—च १९०. आयंबस—विभाग ९, पृष्ठ १९७. आयबीरिअन—वि. ४, पृ. ८७, ३८४—८६, ५०७; ज २३७; स ४६१. आयबीरिआचा प्राश्चिम किनारा—वि. ४, पृ. ३१६. आयबेक—ई ३३. आयरकूट—च २०१. आयरिश कायदा—आ २१०, २१२, २१३, २१७, २२३; ज ११०; न ३३१; र १२९. *आयर्टन विल्यिम एडवर्डस—आ २०८. आयर्न—स ३०९. आयर्न अँड स्टील कंपनी—ल ६१. आयर्न ऑक्साईड—आ ३३; र ९.

आयर्न पायराइट—भ १०७. आयर्नरेड—र ९. *आयर्लंड—वि. १, पृ. ४१७, ४८१. त्रि. ४, पृ. ९७, ३१८, ४९८; आ २०८—२५; इ ५१; च ६९. *आयर्व्हिंग वार्शिंग्टन (अमेरिकन लेखक)—आ २२४. *आयर्व्हिंग सर हेनरी (आंग्ल नट)—आ २२९. *आयर्व्हिन विल्यम—आ२२९; ग २५०. आयर्स्ट—अ ४१०. आयलंड—क ३४१; न ४१९. आयलर—त्रि.९, पृ.५७६; स ८, २२१. *आयला भास्कर—आ २२५; स ४६९. आयवस—वि. ३, पृ. ७०. आयव्ययाधिपति—आ ६१६. आयव्हॅन राजा—र २५, २६. *आयव्हरी कोस्ट—आ२२९.आयर्व्हिंग फिशर (येलचा)—आ ९. आयव्होडिव्हेसी—आ ५९३. आयसॉक्राटीझ—त्रि. ४, पृ. ५०, ७४.

आरमैति–त्रि. ४, पृ. २६, २७. आरमोरिकी–वि. ४, पृ. १२. *आरमोरी गांव(चांदा जिल्हा)–आ २५६. आरयर पोटजात–त्र ११४. *आरल–त्रि. ४, पृ. २५५; आ २५६. ऑरलस्टाइन–वि. ५, पृ. ६४. आरव–वि. ४, पृ २१. आरवांबेक–ज १३९. आरव्हर्नी(जात)–ग ११३. आरव्हानिटे लोक–ग २७२. आर. शामशास्त्री–त्रि. ५, पृ. ५९. आर. सरोवर (आस्ट्रेलिया खंड)–आ ३७५. *आरसा (कांच)–आ २५६; क २३१. –करण्याच्या कृती–आ २५७.

*आरासि बिडी (खेडें)–अ २३; आ २५८. आरा–वि. ३, पृ. ३४२; ज २००. *आराकान–वि. १, पृ. १४९. १५४. १५९; वि. ४, पृ. ३१५;आ २५८; च ९३. –ऐतिहासिक परंपरा–वि. १, पृ. १५३. –जिल्हा–आ २६४. –देवालय–अ १५. –बौद्ध राजा–च ९३. –योमा–आ २६४ –लाईट रेल्वे–अ २८. –लोक–वि. १, पृ. १५०, १५३, १५८, ३५०; त्र १८९. –शक–आ २६४. –साम्राज्य–वि. १. पृ. १५४. आराकोशिअन–वि. ४, पृ. ४०.

आरागोनाईट–ख ४९. आराडआलाम साधु–वि.४, पृ. १३९. *आराध्य ब्राह्मण–आ २६५; ब १९७; श ९६. आराम–ग १८९. –महाराज–वि. ३, उ.४५. *आरामबाग–आ २६५. *आराराट (पर्वत)–आ २६६. *आरारूट–आ २६६; द १२९. आरारोज–आ २६९. *आरास–आ २६७. –लढाई–ह १३.

ऑरिअस–ग २९१. *आरिओस्टो (इटालियन कवि)–आ २६७. आरिका–क ७०५. ऑरघा (बर्बर लोक)–आ १७६. ऑरिनोको–द ३८. आरिबाल्ड रॉशकोलो होम–र १९२. आरियन–वि ४, पृ. ४०. आरियनोपाली–वि. ५, पृ. ५९. आरियस–वि. ४, पृ. ४०. आरिया–क ३. आरिल शब्द–अ ७६. आरिसिल (किल्ला)–त ६०. *आरिस्टॉटल–वि. ४, पृष्ठ ६०, ६३, ७५, ८६, ५००, ५२२; वि. ५, पृष्ठ १९०, २५१, ३२५, ५८०, ६२५; अ ४५०; आ २६८; क ५२४; ग २८६; त २८; द १९५; म १८७; व १०, १३०; स १७०, २३९.

आरिस्टॉर्कस–वि. ५, पृ. ३२७,३२८; स २११. आरिस्टॉक्रसी–श ५५. आरिस्टिडीझ–अ १३८. आरिस्टीडी–क २७१. *आरिस्टोफेनिज–आ २६९,२७०. आरिस्पा–इ ९४. आरीकूशिअन–वि. ५, पृ. १०८. ऑरीलिअन–वि.४, पृ.१०८. ऑरीलिअस मार्कस–त्रि. ४, पृ. ५४. १०७; त्रि. ५, पृ. ३९७. आरुणकेतु काठक–वि. २, पृ. ११०.

आरुणिपुत्र–त्रि. २, पृ. १७२; वि. ३, पृ. ४४३; उ ३९. –ऋषि–न ९. आरुणेय–त्रि. ३, पृ. ४४३. आरुणेश तंत्र–त १०. आरुप्पूक्कोट्टइ गांव–त १०३. आरुमुग मुदालियार–आ २७६. आरुसुदेवी–आ १०६. आरू–अं १०६. आरूढवत् आंगिरस–वि. ५, पृ. १६९. १७०. *आरू द्वीपसमूह–आ २७०. *आरे–आ २७०; म ५९. ऑरेकल्स–त्रि. ४, पृ. ९४. आरेकापू गांव–आ २७०. आरेक्टा–न ३४०. *आरेंज घराणें–आ २७१. –पहिल विल्यम–ब १६८. –तिसरा विल्यम–वि.४, पृ. ४१०;ह २९. –राजा–न ३६१. –प्रिन्स–व १६९.

*आरेंज नदी–आ १७३, २७१. –रिव्हर कॉलनी–क ८५१. –रिव्हर सॉव्हरिनटी–आ २७३. *आरेंज फ्रीस्टेट–आ २७१. –रंगविशेष–अ ७६. –वाटर–अ १२२. –व्हिले–अ ३६१. *आरेंज (शहर)–आ २७०. आरेटस–अ ३०६. आरेबियन नाईटस–(कादंबरी ग्रंथ)–वि. ४, पृ. २५४. आरेमियन लोक–वि. ३, उ. ५५. ऑरेलिअस ऑगस्टिनस विशपल २६. आरेलियन–ई २७. आरेलियस सिमॅकस (इतिहासकार)–ल २६. आरेलिया प्राणी–श ५२. आरेलीआनो फर्नांडिझ–स ४६६. आरेहण्य राजन्य वासिष्ठ–वि. ५, पृ. १६८.

आरोग्य–स २४, ८६. –नियम–त्रि. ५, पृ. ३८५. –भुवन–क ७३८. –मंत्र आणि ताईत–वि. २, पृ. ५९. *आरोग्यविज्ञानशास्त्र–आ २७४. –संबंध–भ ५२. आरोड (शहर)–वि. ४, पृ. ४१५. आरोरा प्रकाश–स २०९. आरोहावरोह–र ४६, ५९. आरोहीवर्ण–स १८.

आर्कराईट–इ ४७. *आर्कलगूड–आ २७५. आर्किअन–वि. ५, पृ. ५८७. आर्किओझोइक (प्राक्तनिक युग)–वि. ५, पृ ६०३. आर्किटस–वि. ५, पृ. २५८. आर्किमेडीझ–वि. ५, पृ. २५५, २५७, ५०७, ५७१; घ ५; व २३९. आर्कियस–ड ५२. *आर्कॅजल (शहर)–आ २७५. आर्कोडिअस–वि. ४, पृ. १०९; द १९. आर्कोडियन–त्रि. ४, पृ. ९. आर्केलास–क ५५. आर्केलीन–त्रि. ४, पृ ५. *आर्कोनम् (शहर)–आ २७५. आर्कोमीनिअन–वि. ४, पृ. ८. ऑर्क्की बेट–द ५४.

आल्बिनिया (शहर)–स २४८. आल्बुल (बोगदा)–स ४७९. आल्बेनियन लोक–वि. ४. पृ ४०१, ४०२. आल्बेनिया–वि ४, पृ. ३७१. आलमान्डाइन–ख ४८ आल्मिडा लॅरेन्झो–क ७१०. आलमीडा–इ ९. आल्मोरा नाणीं–न १७२. आल्युशिअन बेट–ज ४००. आल्विस डी–वि. १, पृ. १४९. *आल्व्हा फरनॅन्डो आॅल्हेरेझ डॅ टोलेरा (ड्यूक)–आ ३०९. ऑलसफ्लाडियस–ब २०१. आल्सेन–उ १९. आल्हाद–न १३१.

आवजी–ख २०; ब १०२. आवजी कवडे–ग १०२. आवटे–त्रैं. ह.–ज्ञ ७. *आवण–आ ३०९. आवर्णे–आ ४४. आवंतक–वि. ४. पृ. २१. *आवंती भाषा–आ ३१०. आवन्य–वि. ४, पृ. १६८. आवरण–(धर्माचे तीन थर)–वि. १, पृ. १११. –त्वचा–श ४७. –दलें–व ६८. –व्यवस्था–व ६९. आवरित कळी व ४७. आवर्त–विभाग ४, पृ. २१; स १८. –दशांश–ब १२४, १२५. –परिमित–व ६५. –म्लेंच्छ राजा–आ ११४. –रचनासिद्धांत–वि. ५, पृ. ५५६. –श्रेणी–ब १३२. आवर्तन–र ६८, ११६. आवर्त्तन–अ ६१३.

आवल्लदेवी राजकन्या–क १४७. आवश्यक किंवा षडावश्यकसूत्र–वि. ३, उ. १३७. आवसथ–वि. ३, पृ ३५४. आवळकाठी (मराठी नांव आवळी)–आ ३११. आवळा (मराठी नांव आवळी)–आ ३११. –डावपेंच–व १९७. आवळी (कात)–क २५३. *आवळी (झाड)–आ ३११. आवळेल रस–आ ३१२. आवां (आबान–पार्शी दिवस)–विभाग ५, पृ. १२१. आवाजकर आय. एम्. (लेखक)–ब १६२. आवाप–र ६७.

आवापक–अ ४८९. *आवाळू (अर्बुक)–आ ३१२. आविर्भाव–स २२. *आविक्षित–वि. ३, पृ. ४४३; आ ३१३. आवृत्ति–ध ९०, ९२. आवृत्त्या–ग २९४. आवेन्झोआर (वैद्य)–वि. ५, पृ. २८०. आवेष्टि (दिक्संबंधीं)–वि. २, पृ. ८९. –आहुति–वि. २, पृ. १०२. –होम–वि. २. पृ. ८९. आवेस्ता (अवेस्ता पहा)–वि. ४, पृ. २७. –पारदि देवता–वि. २, पृ. ३३८. *आव्हा–वि. ४, पृ. ४८१; आ ३१३.

आव्हानतार–श ४.

आव्हेरांएस (वैद्य)–वि. ५, पृ २८०. –टीकाकार–वि. ५, पृ. २७७. आशरीक–वि. ३, पृ. २८३. आशा (देवता)–वि २, पृ. २४६. *आशाधर–आ ३१४; ज ३३६, ३३८. आशाधराचें भाष्य–स १६८. आशान किंवा आशाम (नांव)–आ ३३९. आशा–निराशा–न १५५ आशापाल (देवता)–वि. २, पृ. २४६. आशारैषी (देवता)–वि. २. पृ २४६. आशावाद–अ ४६०; न २९१. आशिकग शोगुन–आ ३२३. आंशिक ध्रुवीभूत प्रकाश–ध ८७.

आशिन संस्थान–स १९९ *आशिया–वि. ४, पृ. ३३, २४८, २५३–५४, २५७, ३१९, ३४३, ३६१, ४१४, ४७०, ४७७, ४९४, ५०७; आ ३१४, ३१९, ३२९, ३३१; घ १७; द ५०; प ४०. *आशियामायनर–वि. ४, पृ. १०, १८, १९, ५०, ५२, ८०, ८१, २५३, २५४, ३१६, ३१७, ३२०, ३४३, ३४५, ३५२, ३५४, ३५९, ५१५; आ ३३३; ए १; घ १३; ज २०३; प ३८. –मधील ख्रिस्ती लोक–वि. ४, पृ. २८५. –मधील तुर्कांची संख्या–वि. ४, पृ. ३५८. –भूस्तरशास्त्र–आ ३३३.

आशिर–वि. २, पृ. ९९, ४०१; वि. ३, पृ. ३३७. आशीर्वादोपयुक्त मंत्र–वि. २, पृ. १०४. आशील–वि. ५, पृ. १७०. आशीविष–वि. ३, पृ. २५२. आशुंग–वि. ३, पृ २५१. आशोत्री–आ १६३. *आशौच–आ ३३५; ग ४७. आश्चर्यचूडामणि नाटक–न १३०. ऑश्वविट्झ्–ग ६२. आश्चोतन–वि. ५, पृ. ३८४. आश्तरखानाईट–ब १४७. आश्मरथ ऋषि–आ ३३७.

आश्मरथ्य–अ १४३. *आश्रम–वि. ३, पृ. २२४; अ ८६, १२०; आ ३३६; ग ४४, २४५. आश्रय–भित्ती–स ३९३. –राग–र ४५. आश्रव–ज ३५३. आश्रावण (मंत्र)–वि. २, पृ. ८८; न ९२. आश्रेफ–वि. १. पृ. १७१, ३५३. आश्रेष देवता–वि. २. पृ, २४६. आश्रेषा (आश्लेषा) नक्षत्र–वि. ३, पृ. १९१; न ४२. आश्लेषा देवता–वि. २, पृ. २४६. आश्व–वि. ५. पृ. १६९, १७०. आश्वघ्न–वि. ३, पृ. ७०. आश्वत्थ–वि. ३, पृ. ४४३. आश्वमेध–वि. ३, पृ. ७०. आश्वयुजी–वि. २. (परिशिष्ट पृ. २. *आश्वलायन ऋषि–आ ३३७. –गुरु (शौनक)–वि. २, पृ. १८४. –गृह्यसूत्र–वि. २, पृ १८३, २१९; वि. ४, पृ. १२४. –परंपरा हौत्रक गोत्र–वि ३, पृ. ५००. आश्वलायनी–च ३०. आश्ववाल–वि ३, पृ. २३५. आश्वसूक्त–वि. ५, पृ. १७०. आश्विन–वि. २, पृ. ८६, ३६५, वि. ३, पृ. ४१५, वि. ५, पृ. १७०.

इ

इचबर्डेक–क ७१४. *इचलकरंजी (जहागिरी, शहर, संस्थान)–इ ६७, ६८; क ८०६; घ १९, २१, २२. इचिली–स २२६. इचेन्डॉर्फ जे. व्हॉन (वर्णा–काव्यलेखक)–ज १५४. इचोरकुळ–म ९८. इच्छा–म १२२. *इच्छपुरम (तहशील, शहर)–इ ६९. *इच्छामती–इ ६९. इच्छार्थक–वि. ३, पृ. ३१८, ३१९. *इच्छावर–इ ६९. इच्छावसु–क ५५१. इच्छावार शहर–भ ११४. इच्छास्वातंत्र्य(तत्त्व)–आ ७८; न ३२८.

इच्छिनी कुमारी (मुलगी)–च ७४, ८१; भ ३८. इच्छिनीशी–प १६१. इच्छुमुंडी–प ३०. इजायनचा पॉल–वि. ९, पृ २८१, ३९८ इजायना बेट–वि. ४, पृ. ६१. –नाणीं–न १६९. *इंजाराम–इ ६९. इजिअन कालगणना–वि. ९, पृ. १०२.–संस्कृति–विभाग ३, उ. ६१. इजिनवर–आ ४३. इजिप्शियन–विभाग ३, उ ४९; वि. ४, पृ. ५–६, ८, २८६; वि. ९, पृ. ८२; ई ७, २३; अं ३२; क ३४५; द १९६; स १९४. इजियन बेट–वि. १, पृष्ठ ४८८. –समुद्र–विभाग ४, पृष्ठ १०, ११६. इज्जुइन (प्रतिनिधी)–ज ७९. इंजेन हाऊस–व ३३. इजेस्पॉटोमि शहर–बिभाग ९, पृ. २४२. इझतमुल्ला (कवि)–त १३८. इझनगी देवता–व २५१. इझनमी देवता–व २५१. इझनी–भ १८०. *इंझवार जात–इ ६९. इंझा (विंध्यावासिनी देवी)–इ ६९. इझाक–ज ३०२. इझामल ठिकाण–भ ४४. *इझावा लोक–इ ११२. इझिकेल (धर्मोपदेशक)–इ २२७.

इट–विभाग ३, पृ. ७१, २३२,४८६. इटटी–आया (शिखर)–द ३८. इंटर कॉलेजिएट इंडिअन स्टुडंट्स कामिटी–वि. १, पृ. २८६. –कॉस्टल धमन्या–ध १०. –नॅशनल लेबर कॉनफरन्स–म २०. –नॅशनल बॅंकिंग कार्पोरेशन–प १७० –नॅशनल लॉ–श ५७. –नॅशनल सायक्लो–ज्ञ ३. –नॅशनल सोशालिस्ट ब्यूरो–स ६८. –मीजिएट–व २१४. इंटर्नल मेमरी–ध १०. –लाईड ट्रस्ट–व ११४. –लॉकिंग–स ४२१. *इंटर लेकन–इ ७०. इटलाखी फौज–म २११. *इट(टा)ली–वि. ४, पृ. १०, १५, १७, १८, ८५,८७, ३१७,३३६; ३४१–४३, ३४६; ३८३–४; ३९४, ३९९, ४०१, ५००, ५०९,५१०, ५१२; वि. ९, पृ. २३५; आ १८०; इ ७०, ८०, ८३, ८६, ८८; क २७१; च १०३, १०५, १०७–०९, १११, ११३, १९४; ज १४८; ध ४९; न १६४; प २०, ४०; स २७; २३३. –नाणीं–न १६९.

*इटा–इ ९७, ९८. इटागाकी–ज ७१. इटाटा राजा–वि. १, पृ. १९७ इटाफरनीझ–वि. ४, पृ. २२७. *इटारसी शहर–इ ९८; इ ४९ इटालिअन सैन्याचा अबिसीनियनांनीं अडोवा येथें पूर्ण मोड केला–वि.४, पृ. ३४१; अ ९३; इ ९३; च १०६; ज २२०; भ ३३. इटालिक–वि. ९, पृ. ६९; ल ४१. इटालिका–वि. ४, पृ. १९. *इटालियन वाङ्मय–इ ९३. इटालिया–वि. ४, पृ ३८३. *इटावा–इ ९८, ९९; ग ४; य १६. इंटिल सॅमॅंडर–ख ४.

इंटीग्रल कॅलक्युलस (शास्त्राचें नांव)–स २१३. इंटेनक २६. इंटेलिओ पद्धति–म १६८. इंटेलिजन्सर–व २६२. *इटैयापुरम–इ ९९. *इटो (हिरोबुमी प्रिन्स)–इ ९९; ज ७१. इटोजझो–इ ९९. इटोजुन्साइ–ज ६२. इटोटोंगे–ज ६२. इद्रिस–क ५८९. इद्रुरिया प्रांत–ट १२. –थडगीं–व १८७.

इड–वि. १, पृ. २२९; वि. ९, पृ. १६. इडक्टिव्हत २७. *इडामिडे–इ १००. इडलुमिक–उ १६. इंडल्जन्सेस–ख १४४. इंडस्ट्रियल (यूनियनिझम)–स ६८. इंडस्ट्री ॲक्ट–क्ष १४४; म १७. इडझार देव–स २२२. *इडा(ला)–वि. २, पृ. ८८, ९४, २२७, २३८; इ १००, १०१; क १३, ५५०, ५६६; य ६९. *इडास–इ १०१. *इडाहो–इ १०१. इंडिअन असोशिएशन–वि. १, पृ. २७६, २७८, २८६–८७. इंडिआ (वर्तमानपत्र)–वि. १, पृ. ४१६.

इंडिका–वि. ९, पृ ३०९; आ १८४; ए ४५. इंडिकेटर–उ ९३. इंडिगोफेरा–न ३४०; र ७. इंडिनडगन–वि. ३, उ. ३३. इंडिपेंडन्ट–वि. ४, पृ. ७, वि. ९, पृ. ६६०; इ ९८; स ६८. *इंडियन (अमेरिकन)–इ १०२. –एक्सप्रेस (मासिक)–क १४४. –कार्फी–ट ६. –कॉयल (डांबर–)ड २०. *इंडियन टेरिटरी–इ १०२. –नॅशनल पार्टी–अ ४११. –फॅक्टरी ॲक्ट–म २०. –फील्ड ॲम्ब्यूलन्स (पथक–वि. १, पृ. २८७. –मॅथेमेटिकल सोसायटी–वि. ९, पृ. ६६०. –म्युझिअम–वि. ९, पृ. ६६०; च १३१. –रनर–व ३३.

इन्फ्लेक्टिव्ह–भ ३३. *इन्फ्ल्युएंझा (मांथीचा ताप)–इ १६४. इन्बहौकल–वि. ४, पृ ३१८. इन्युलिन द्रव्य–ज २८२. इनूलेडलिनो (लियमचा प्रकार)–म २०३. इन्वका (नक्षत्र)–न ४२. (इन्व्हर कॉल्पाचें बंदर)–ड ७२. *इनूव्हररी–इ १६७. *इनूव्हर्नेस–इ १६७. इन्शुअरन्स ब्रोकर–द ३०. इन्स ऑफ कोर्ट–इ ६३. –एल. सी.–आ ७१. *इन्सीन शहर (ब्रह्मदेश)–इ १६७. इन्सेस गव्हर्नमेंट स्कूल ऑफ इन्जिनिअरिंग–ह ७. इन्स्पेक्टर–म २०. इन्स्टिटयूट ऑफ ॲक्युअरीज–अ ८. –ऑफ केमस्ट्री–वि. ५, पृ. ६६०. –ऑफ जस्टिनियन–ज २०३.

इपनॉर्थीकुल–स ११७. इंपीरिअल बॅक्टेरिऑलॉजिकल–वि. ५, पृ. ६६०. इंपीरिॲलिझम पुस्तक–व २९३. इंपीरियल अँड रॉयल वेधशाळा–व २७८. –इन्स्टिटयूट (लंडन) इमारत–व १९६. –कागद–क २२३, २२४. –कॉन्फरन्स–इ ५८; ब २०३. –पब्लिक लायब्ररी–व १३१. –प्रेफरन्स–वि. ४, पृ. ५१४, ५२०; आ ३७७. –बँक–च ४०; प १६९. –ब्रिटिश ईस्ट आफ्रिका–क ७४. –हर्मिटेज (म्यूझियम)–ई ११. इंपे न्यायाधीश–न १५. *इंपे सर एलिजा–इ १६४. इपोमीआ–क ८२१. इपोमोका–ज ३०५. इंप्रेशनिझम–च १०५. इप्सेन(कादंबरीका)–ड ५०.

इफनी बेट–स ४५९. *इंफाल (आसाम मणिपूर-संस्थानची राजधानी)–इ१६४. इफिटगी ऑफ स्वरिश एगमाड-ग्रंथ–ज १५२. इफेसस् नाणीं–न १६६; व १८७. इफोनियम–ग ६३. इफ्रूल–त ७६. इफ्लंड ए. डब्ल्यू.–ज १६२.

*इब–इ १६७; ग ३. इबटसन–अ ५८४; फ२१९; ग १३२. इबन–अल–फरिद–वि. ४. पृ. ३७०. इबन अल मोदाविर–ई २८. इबइनशाक–वि. ४, पृ. ३००, ३०३. इबन फुरात–ई २९. इबसन झोला–आ ३६९. इबाकी पर्वत–ज ५२. *इबादी पंथ–इ१६७. इबानेझ–स ४६८. इबारा शहर–इ २. इब्नअल् (अरबी कवि)–स१९९. –इषाक–अ ३९२. –कुतैबा–अ ३९२. –कोशेफआलाहिन–अ ३९५. –खाल्डून–वि.४,पृ. ३७०. *इब्नगॅबिरोल–इ१६८. –झूर–अ ५८९. –टुफल–अ५८९. –टुलून–वि.४, पृ. ३६९. –हिब्बन–ह ३४ *इब्नतुफैल–इ १६९. –तुमर्द सहिदी (लेखक)–ब ४४. –बतूत–च ८७. *इब्नबतूता–वि. ४, पृ. ३१९; आ १०७; इ१६९; क ७०६; च १२; ट ३२; य २१. –मनझुर–अ ३९३. –मसूऊद–क ५७४. –मुकाफा–अ ३९२. –युनीस–अ ३९४. –रशीद–व १२४. –शाथिर–अ३९४. –सय्यद–आ १७४, इ १७४. –सल्लार–इ ३१.–साउद–अ३९९. –सिंह–अ ५९१.–सूर–अ २६९. –सौद–व १२४. *इब्नहजम–इ १६८, १७०. इब्निहौकल–अ १९४. इब्नुल फिफ्ती–उ. ५७.

इब्राहिम–अ ६५३, आ १४०; इ ३४, ३८; क ५४५, ५७१; च ८, ४८; ज २५, २६; त १३७, द ९६; व १७५. –आदिलशहा–वि. ४, पृ. ४२४, ४२६; आ .१२९, १३१, १३२; घ ६; च ४९; व २१०. –इमाम–आ १९३. *इब्राहिम कुतुब्शहा–इ १७०. *इब्राहिमखान–वि. ४, पृ. ४४०; अ २८९; आ १३६, २५५; इ १७१; ज २५; न १०५; य ५३; स २०८. –निझामशहा–अ ६५७. पट्टण–ए ४७. –पाशा–अ ४१९; ई २५, ३४, ३७; अं ३८. –पीर महमदग्लास व माटुंगा वर्क्स–क २३३. –बिन अल्–अघलब–वि. ४, पृ. ३५३.–बे–ई ३५.–मद–त१२६.–मिर्झा–इ१८४. –राजा–क ५४६; ग १४, १४०; ल ६४. –रोझा–व २०३, २१०. –लोदी–वि. ४, पृ. ४१६; ज ११३, ५८४. –शहा–क ४३३; ज २४१, ३६८; न २७८. *इब्राहिमशाहा–इ १७१. –हुसेन मिर्झा–क १२४. इब्राहीम बेरीदशहा–व १६४. –मुल्क–त १६२. इब्रीय भाषा–वि. ४, पृ २९५; ई १. *इब्रो नदी–इ १७१. इब्रास शहर–ग २९४. *इब्लिस–विभाग ४, ८. २०३; इ १७१. इब्सेन–इ ३०; न ३९३.

इभ–वि. ३, पृ. २४६. इभ्य–वि. ३, पृ. २७५.

इमतियाजान–क २०४. इमदादखां–स २९. इमॅन्युअल–म ९६. –कांट–व२४८. इमरमन–ज १९६, १९८. इमरीची पूड–ख ६. *इमर्सन–इ १७१; ग १८७, स १०३. इमरशान–च १०८. इमादअदौला (सुभेदार)–इ १८१. *इमादशाही–इ १७२; ब ६४. इमादुलमुल्क–ग १३९; र ११२, व ९७. इमानीपणा–न ३२६, ३२९.

ई

*उदयपूर(ग्वाल्हेर संस्थान)-उ ३१. -राज्य (खालसा)-उ ८. *उदयप्रभसूरि-अ ४०; उ ३१. -भानसिंग-ध ८३८. *उदयभानु-उ ३२. -मती राणी-च ७४. -राम रणछोडभाई-ग १५९. -सागर-उ ३०; अं ४२ *उदयसिंह-उ ३२,३१,६१; ज ४०; क्ष ८. *उदयसिंह दुसरा-उ ३२. राजपुत्र-उ ३१ -राजा-क ५५२. -सौभाग्य-विभाग ९, पृ. २०७. उदयाकर-(उत्पलाचा बाप,-उ१७. उदयांतर शोध-वि. ९, पृ. ३१२.

उदयादित्य (नागपूर प्रशस्ती)-क ३१०, ६०९; द १९७; प २९. -एरेयंगचा ३ रा मुलगा-ह ६२. -परमाराचें दऊळ-ड २१. -माळवराजा-क१४७. -विष्णुवर्धन-ह ६२. उदयान-वि. ४, पृ. २५६. उदयामति-क ११६. उदयार-पलियम येथील इमारत-त २०६. उदयाराज जती-ज ३४२. उदयाश्व-उ २१. उदयास्त-वि. ९, पृ. ३१७, ३१८. उदयीभद्र-उ २१. उदयेश्वराचें देऊळ-उ २१. *उदर-अ ६१४, ६१९; उ २३; श २३, ३५. -कला-स ५१. -गुहा-स ११५, १२७. -जाति-उ २९. -लक्षणें-ज १९१. उदरतल मृदकाय प्राणिकोटी-प २६४. -पादमृदु प्राणी-म १९०-९१.

उदरंभरव्याल-श ५२. उदरशाण्डिल्य-विभाग ३, पृ. ४३८; वि. ९, पृ १६८. उदराचें विष-उ २९. उदराट-वि. १. पृ. १०६. उदराटांस-वि. १, पृ. ११४. उदरांतर्वेष्टण-श ३६. उदरावेष्ट(नांव)-क ६२०. उदरीय धमनी-श ४१. उदल-अ ५६४. *उदलगुरी गांव-(आसाम)-उ २५. उदवसानीयाइष्टि-वि. २, पृ. ९५. ४०२. उदहेर पाय्यायमत २०६. उदाज-वि. ३, पृ. ४५८. उदाजी-द ३, ध ५७; न ३२. उदाजीराव-द १५९. -दुसरें-ध ९९. *उदाजी चव्हाण-उ २६; र ८२; ब २०४. -पडवळ-क ३२९. *उदाजी पवार-उ २७; द २१. उदात्त राघवनाटक-वि. १, पृ. ३१६; न १२१. उदात्तस्वर-वि. ९, पृ १६५. उदान-वि. ३, पृ २८०; वि. ४, पृ १८९, १९१, २१२, २३९. -ग्रंथांतील श्लोक-वि. ४. पृ. २१२. -गद्यकथा-वि.४ पृ.२१२. उदानकल्प-क १८०.उदाभगत--क ५३९. उदारपक्ष-म १९. -मतवाद--वि. १,पृ. ४००-०५.-दोन मतभाग-वि. १, पृ. ७००. -परीक्षण-वि. १, पृ. ४०१. -धोरण-विभाग १, पृ. ४०२. उदाराणा हत्याग-उ २२. उदासी-वि. ४. पृ. २४३. -आखाडा-अ ८६ *उदासी (पंथ)-उ २७. -पोटभेद-श ८७. उदाहरण(काल)-वि. ९, पृ. ५६७; न ९१ -पासून सिद्धांत-वि. ९, पृ ५६८. उदित नारायणसिंग राजा-र २८.

*उंदिरखेड(खेडें,-उ २९. उदिल अमिदिन-अ ३३८. उदीची-पथ-उ १७. उदीच्च-वि. ३, पृ. ३६६. -भाषा-वि. ९, पृ. १४३. -मात्रावृत्त-वि. ९, पृ. १९३. -वृत्ति-वि. ९, पृ. १४३. उदीनो-न ३८२. *उंदीर-उ २९; घ १३; स १२२. उदुम्बर (गांव)-वि. ३. पृ. २३२; उ ५६; क ६२०. उदुंबरावती-उ ५९ उदुम्बल (र)देवता-वि. २ पृ. २४६. उदेज लोक-थ ६. उददेव अथवा आनददेव-अ ५२५. *उदेपुरी बेगम (औरंगजेब-स्त्री)-उ ३०. -महाल-औ ११. -रुपये-उ. ३४.

उदेपूर-वि. ४, पृ. ४२२, ४२३, ४४२; अ ३४५. -चितोडगड रेल्वे-आ २८. *उदेपूर(गांव,-उ ३६. *उदेपूर शहर-उ ३५, ३६; ग १४०; च १२१. *उदेपूर संस्थान(मोठें)-उ. ३०. (लहान) ३६; छ ९. *उदेपूर (रेवाकांठा)-उ ३५. -जाक्रोदिनस २७. -राजा-ज २०६; द १३०. -लेख-घ १. उदेभान-त ४२. उदेयारकोट किल्ला-न ३३७. *उदेय्यार पालेयम(तालुका व शहर-मद्रास)-उ ३७. *उंदेरी(बेट)-उ ३७; क ७१२. -किल्ला-क ५९२.

उदेसागर तलाव-उ ३५. उदेसिंग-उ ६०; क ५०२; च ९२; ज ३६२; र १४ उदोतासिंग राजा-द ६. उदोनासिंग-ओ १६. उद्गतवृत्त-वि. ९, पृ. १४८. उद्गप्राजापत्य-वि. ९, पृ. १७०. *उद्गाता-वि. २, पृ. ११७; उ ३७; ॠ ९. -ॠत्विग्गाम-वि. २, पृ. ३७२. उद्गातृदमन-वि. ९, पृ. १७०. उद्गतिवृत्त-वि.९, पृ. १४८. उद्गीथ-वि. ९, पृ. १६४. *उद्गीर(तालुका)-उ ३७;घ२१. *उद्गीरची लढाई-उ ३७; ब १०४; व ११३, २५०; स १४०. -तालुका-उ ३७; घ २१. -शहर-उ ५७.

*उद्दंड-उ ३८. उद्दंडनाथ-न १३६. *उद्दंडपूर(पालराजाची राजधानी)-उ ३८. उद्दांडिन-उ ३८; न १३६. उद्दामवृत्त-वि. ९, पृ. १४८. उद्दालक-वि. २, पृ. ३५३; उ ३९; क २१३; ग २१८. *उद्दालक आरुणी-वि. २, पृ. १६६; वि. ३, पृ. ४४३; उ ३९. उद्दालक पुत्र(कुसुरुविंद ऋषि)-वि. २, पृ. २१०. उद्दालकायन-वि. ३, पृ. ४३८.

*उमाबाई(खंडेराव दाभाडे यांची स्त्री)-उ ६२; र १११. -पेशवे-स ४०. उमामहेश्वरव्रत-व २९८. उमाराह (ग्रंथकार)-इ ३१ उमास्वती ग्रंथ-ज ३३७. उमास्वाति-ज ३३९; त १८ *उमीचंद(शीख सरदार)-विभाग ४, पृ ४४६; उ ६२; क ८९३ उमुतुर सरदार-न ९. *उमेटा (संस्थान)-उ ६३. *उमेदवारी-उ ६४. उमेदसिंग राजा-क ७३२; ज ३६९; झ १२; ब १४८. *उमेरिया-शहर-उ ६६. उमेशचंद्र गुप्त-वि. ९, पृ. ३७४. *उम्बेक (मीमांसाचार्य होता)-उ ९६. उम्ब्रेल घाट रस्ता-स ४७४. उम्रखेलदिलझाक-व १५०. उम्राखान-स ४७१.

उय्यकोंडाण-च २१४.

*उर (गांव-शहर)-वि. ३, उ. २४, ४१; उ ६६. उरईयुर-क ११७, ४३६. उर-एनगर राजा-उ ६६. उरकड (जमीनदारी)-अं १०४. उरग(प्राणिकेटी)-प २६४. *उरगप्पा दंडनाथ-उ ६६. उरगुर राजा-वि. ३, उ. ३३, ४१; उ ६६; -मनोरा-१८६. उरगेल(बिशप)-अं ६९. उरजात-क ४९८. *उरण(कुलाबा जिल्हा)-वि. २, पृ २९९; वि. ३, पृ. ७१; -भाग-इ २३१; उ ६६; -शहर-क ७०७; प २३. उरद (उडीद)-उ ९.

उरनिनाब-वि. ३, उ. ४१. उरःफलक-प ९२, ९९. उरमरा शहर-ल ३४. उरमोडी (नदी)-स १९१. उरय्यूरराजधानी शहर-त २०५. उरतू गांव-वि. ३, उ. ३८. *उरल (खाणी, नदी, पर्वत, आलताइक भाषावंश)-वि. ४, पृ. ३९७, ४७१; उ ६६; क ६९८; भ ३४; य ६०; र २०, २१. *उरलि (डोंगरी जात)-डोंगर-उ ६७. *उरवकोंड (मद्रास)-उ ६७. उरशा (हजाराप्रांत)-ग १००. उरसा (हझारा)-वि. ४, पृ. ६९. उरसूत्रिका-अ ४८७. उरःक्षत-क ४७०. उरा-वि. ३, पृ २४७.

उरिध्विरंक कननर-त ९६. *उरि(डि)या (आर्यभाषा)-विभाग १, पृ. १६६; अ ९१; उ ६७; -एजन्सी-ज ११९. *उरी (गांव)-उ ६८; -खोरें-स ४७६. उरुःकक्ष-वि. ३, पृ. ७१. उरुगुला-देवता-वि. २, पृ. २४६. उरुगोल्ला-ग २२४. उरुग्राह-त १७९. उरुचक्रि-वि. ३, पृ. ४८४. उरुमुश-अ ९७४. उरुस (आयरिश अथवा रुसीअन)-अ ८७. उरुसलीम(शहर)-ज ३०९. *उरुळी (बेडगांव)-उ ६८. उरुक्षय-वि. ३, पृ. ४८१. उरु(कैकाडी जात)-क ६९६ उरेयूर-च २०८; त ९७.

*उरोगामी-उ ६८; प २६४; स ४६, ४७. उरोगुहा-स १२७. उरोजस्नायू-श ३९. उरोन्तर्ध्व निरीक्षा-वि. ९, पृ. ४३३. उरोधमनी-श ४१. उरोनलिका-श ४६ उरोस्थि-श २९ उर्कुहार्ट-इ १९. उर्क्तिझा-अ ४२४. उर्ग-म ११. उर्णे-व ४७. उर्तकी-इ २१०. उर्दिबहिश्त(आर्दीबेहस्तपार्शी महिना)-वि, ९, पृ. १२१ उर्दु(भाषा)-वि. १, पृ ८७, १६६, १६८, २९७; क ४९९, -लिपि-न १४६; ब ४८; -ज्ञानकोश-ज्ञ ३.

*उर्दुबेगी-उ ८४. उर्ध्वकंठ-वि. ४, पृ. २१. उर्निनिब-वि. ३, उ. ३३. उर्फा(निमरूड)-ए २१. *उर्फी मौलाना(कवि,-उ ८९ उर्मे(कादंबरीकार)-क २७२. उर्बिना-डिक्टेटर-इ ९ *उर्मिया-(सरोवर)-उ ८९. *उर्मियाशहर-उ ८९. उर्मिला(जनकराजाची कन्या)-ल १४. उर्लुमा (पटेसी)-वि. ३, उ. ३१. उर्वरा-विभाग ३, पृ. १७८. *उर्वशी(अप्सरा, देवता, नाटक)-वि. २, पृ. २४६; अ २२७; उ ८९; च १३२; न ११३; व १२४, २५६. उर्वस्थि-स १२७. उर्वस्थी-प ९२. उर्वारुक-वि. ३, पृ. २९०.

उल(रबर)-र १७. उलगई-क ६८२. उलगुरू पर्वत-ट ८. *उलघबेग मिरझा-उ ८६. उलट हुंड्या-च ३८. ३९. उलटी कमान-स ४३३. उलथनें (लांकडी-मक्षण-वि. २, पृ. १२४. उलफकरीहोन-न १८६. उलफिलास-ग ९९. उलमान-क ९७२. उलमानिसल १८. उलमेरुगी-ग ९७. उलर (सरोवर)-क ४९९, ४९६. उलाई नदी(इलाम)-इ २१०. उलिसिस राजा (इथकाचा)-झ ७. उलिसेस-ह ६१. उलीगेर उदनलाइ ग्रंथ-म ११. उलुआ नदी-ह ५९. उलुक-इ १९६. उलुकि-क २२. उलुघखान (जोना)-वि. ४, पृ. ४२९. -सुभेदार-ग १३८; ज २६८. उलु-घबेग-ग २०; व २७६. उलुंदीची लढाई-द ४४. उलुपी-ब ३८. उलुंब-वि. ४, पृ. १६८. *उलूक-वि. ३, पृ. २४१; वि. ४, पृ. २०; उ ८६; घ १३. उलूखल मुसलोपधान-वि. २, पृ. ९८, २४६. -देवता-विभाग ३, पृ. ३९८. उलूघबेग (इराण)-इ १८३. उद्धृत-विभाग ४, पृ. १९.

ऊ

ऋ

ए

*एकनाथ–वि. ९, पृ. ३१२; अ २०, ३००; ए २; क ४४४, ४४५; न १६४; प १८३; म १६२; व १६५, १७६; ज्ञ ५. एकपत्नीव्रत–वि. १, पृ. ३४१; व २४४. –पद–वि. ४, पृ. २१. –पृष्ठावरील चित्रकला–क १५८. –पेशीय–प २६२. –प्रकृतिवाद–ख १३८.

*एक-घटाना–वि. ४, पृ. ३९, ४४, ४९, २४८; ए ३. –बीजमय बद्ध–व ८३. –भार्यापद्धति–व २४४. –भुक्तव्रत–व २९७. –भुज(जी)–व ५१. –भुजपरिमित–व ६९, ६६. –भुड–अ ६५६. –मापी जहाज–आ ४५. –मापीपद्धत–आ ४५. एकमुखी पडदा–ए ९. *एकर–ई ३४; ए ४. –शहर–वि. ३, उ. ४० एकरमन (गौनीर बानविले)–फ ५४. एकरमबे–त १३८. एकराष्ट्रीयत्व–वि. १, पृ. ४६, ३३८, ३९४, ४२३; वि. ४, पृ. ७७. एकरी सरासरी उत्पन्न–क ६३७. *एकरुक–ए ४; स २३५. एकरूप–आ ९६. –गति(परिवेग)–स ४५१, ४५५ –प्रस्थापण्यासाठीं सुधारणा–विभाग १, पृ. ४२४. एकरूपता–वि. १, पृ. ४२४.

एकरूपवृत्त–वि. ५, पृ. १४८. *एकलव्य–ए ४; क ६५५. एकलहरे–र १११. एक लक्ष श्लोक–वि. ४, पृ. ३१४. *एकलिंगजी–ए ४; र १२. एकलिंगी पुष्प–व ६९. –वनवासी फूल–क ४४४. –वर्ण वर्ग–समीकरण–व १३४, १३५. –वर्षायु वनस्पति–व ३८, ४६. –वलनात्मक–ख ५१. –वाद्या–वि. २, पृ. २४७. –विलोचन–विभाग ४, पृ. २१. –विंशति रात्र–वि. २ पृ. १००. –विंशतिस्तोत्र–वि. ४, पृ. २४२. –विंशस्तोम–वि. २, पृ. ४०५; वि. ५, पृ. १८०. –वीरा–क ३८८, ४१०. –वैदिक राष्ट्र–प १५४. –सत्ताक राज्य–वि. ३, पृ. ४५५. –स्वरयुक्त गाणें–वि. ५, पृ. १७४. –हाति जोर–व २९६. –हार्ड–वि. ५, पृ. ६३८. एकाएकी अग्रपुष्पधारी–व ६५. –अग्रफुल–व ६५.

एकांकी नाटक–अं १; न १४२. एकाकी सूक्ष्मदर्शक–स २१२. एकांग रोग–व १५६. एकाजनार्दन–ज ५१ एकाटेरीनोस्लाव–र २१. एकांत भाव–वि. ४, पृ. ११९. एकांतरित–व ६७. एकांतिक धर्म–वि. ४, पृ. ११३, ११६, ११९, १२३; भ १८. एकातिपरवलयघन–व १४४. एकादशरात्र–वि. २, पृ. १००, ४०७. *एकादश रुद्र–ए ४. एकादशांशापर्यंतचीं विहित कृत्यें–वि. २, पृ. १००. –दशाक्षमानुतंतव्य–वि. ३, पृ. २६८. –दशिन पशु–वि. २, पृ. ९८. –दशिनी–र ११६.

*एकादशी–वि. ५, पृ. ३१०; ए ५; ग ४५. एकॉनामिक्स–अ ४२७. एका फेरीचा पंप–प २५. एकायन–वि. ३, पृ. ३९२. एकायाम रोग–व १५६. एकावरणी पुष्प–व ६९. एकावली–अ ४८८; स १६८. एकाष्टका–वि. २, पृ. २४७; वि. ३, पृ. २०५; अ ६१३. एका स्त्रीवर सर्व लोकांची सत्ता–वि. ३, पृ. ३००. एकाह–वि. २, पृ. ९९, १०५. एकाक्ष–द १६. एकाक्षर कोश–क ८११. –क्षरी–विभाग १, पृ. १६६, १७७; द १८६. *एकिल्–ए ५.

एकीकरण–वि. १, पृ. १९५, ३७४; वि. ५, पृ ५. एकुरगल्कुरा–वि. ३, उ. ३९. एके–ए ४. एकेंद्रिय–वि. ५, पृ. ६०५. एकेरी (इष्ट राशिकें)–ब १२५. एकेरी नोंद–ज ८७. –मद्यार्क–म २०२. एकेलीई –वि. ४, पृ. ७. एकेश्वरी–वि. ४, पृ. ५०६; भ १८; व २८८. एकेसाईट–वि. ४, पृ. ३५. एकैकदंती–स १२२. एकोडीएल ओरियंट पत्र–व २६३. एकोत्सर्ग स्थानधारी–स ११६, १३०. एकोनपंचाशद्रात्र(याग)–वि. २, पृ. १००, २१०. एकोरामाध्य संप्रदाय–ज ८.

एकोलेदेस बिऑस्क आर्ट्स–व १९६. एक्का–ए ४. एक्को–वि. ३, उ. ४४; ए ४. एक्झिटर बुक–इ ८. *एक्झीटर शहर–ए ५; –कॉलेज–आ १४; एक्झोडस–इ २२४. एक्झोस–ह ३३. एक्झ्युमा–ब ६६. एक्कियांपुरम् सूब्राम दीक्षित–विभाग ५, पृ. १८७. एक्मिया–इझिन–इ १९४. एक्यूअस (घोडा)–झ ३६. *एक्रान–ए ६. एक्रिंटला–ग ३०४. एक्रिडी–घ १५.

*एक्स(शहर व जर्मन बेटें)–ए ६; स १६२. एक्सकॉम्युनिकेशन(संघ)–अ ६३०. एक्साईज–ज १. एक्सेंट्रिक–व २२४. एक्सेल०हाइड–क ७४८. एक्सेलसियर–ह ३८. एक्स्चेंज ब्रोकर–द २९. एक्स्ट्रॅक्शन–त १५२. एक्स्प्रेशन–त १५२. एस्कॅप्लाइट–न ४१८. एक्स्मूर–इ ३२. एक्स् रे इन्स्टिटयूट–वि. ५, पृ. ६६०. *एक्स्–ला–चॅपेल–ए ६; ब १९२. एक्सलाशपेल–फ ४२; व १६७.

एखार्ट–ज १४४.

ऐ

ओ

औ

अं

*कर्णाटक-त्रि. ४, पृ. २०; क ११६, ११७. -कत्रि चरितें-क २९६. कर्णाभरणें-अ ४८७. कर्णालि-नदी-न ३६४. कर्णावती (राणी)-उ २२; च ९२. -शहर-च ७४; स २२२. कर्णार्जुन युद्ध-द १९२. कर्णार्बुद-क ३१८. कर्णार्श-क ३१८. कर्णास्थी-श २९. कर्णिका-अ ४८७. -द्वार-श ४०. कर्णिरथ-अ १२९. कर्णीबाण-य४९. कर्णेंदु-अ ४८७. कर्तरी मुख (हात जोडण्याचा प्रकार)-अ ३१२. कर्तव्यें (इतर)-विभाग ९, पृ. ६४९; अ ४३९; क ३८२. प ४.

कर्तव्याकर्तव्याच्या उच्च कल्पना-ध ३०. कर्तसुरा-ज २९०. कर्ताई-ई ३३. कर्ताभज (नवीन पंथ)-न १२. कर्ताभाज-च २००. *कर्तारपूर जिल्हा-क १२३. कर्तापुर (शहर)-क ५५९. -राज्य-विभाग ४, पृ. ३२१. कर्तृत्व-पृथक्करण-इ ११३. -संशोधन (लिखाणाचें)-इ ११२. *कर्दम (प्रजापति)-अ ३०; क १२३. -वर्त्म (नेत्ररोग)-न ३५९. -विसर्प-इ २१९. कर्दमीय (शुष्क झाडें)-व ९७. कर्तृ(रूपांतर)-क ५८९. कर्न डॉ.-विभाग १, पृ. २०७, ३०१; विभाग ९, पृ. ३०७; ग १२३. -प्रोफेसर-वि. १ पृ. २१२, २२३; वि. ४, पृ. १३०. -साहेब-वि. ९, पृ. १४९. कर्नर जे.-ज १५५. कर्नल कर्कप्याट्रिक-न ३७२. -किड-अं ८४.-मार्टिन डेल-अ ७३. -वरळीकर-वि. १, पृ. २३०. -वायली-अ४१०.-लॅन्ग-द९२. *कर्नलगंज(गांव)-क १२३. कर्नाटक-वि. ४, पृ. ४२७, ४२९, ४३३-४०, ४४७; आ ७; घ ७, २४, २६; च ५९-६०. -घराणें-न ३६८. -नवाब-अ ४१९; क ११८. -पहिली लढाई-ब १०२. -भाषाभूषण-क ३०९. -मोहिम-घ २०, २३. -युद्ध-च १३४; म १०२. -क्षत्रिय-क्ष ३. कर्नाटकी कलावंत-क १७२. -पद्धति-स १६. -भोई-भ १११. कर्नाली-नदी-ग २०८.

*कर्नाळा(ला) (जिल्हा आणि शहर)-क १२३-२४; थ ७. *कनाळा किल्ला-क १२५, ७१२; प २३. *कर्नाळी खेडें-क १२५. *कर्नूल (जिल्हा, गांव)-क १२५-२६; च १०९; भ १०९. *कर्नूल कडाप्पा कालवा-क १२६; व ३०८.

कर्पूर-क ३३५. -गति-क६९३ -तिलका-अ ६१९. -मंजरी नाटक-न १२२. -विजया चिदानंद-ज ३४५. -संधि-श ३२. कर्पूरास्थि-श ३०, ३१.

*कर्ब (अधातुरूप द्रव्य)-क १२७; ध ४७; भ १०४. -कॉर्बोनिफेरम-विभाग ५, पृ. ५०३. -जनक-भ १०९. -पदार्थ-श २४. -मूलकें-क १३०. -युक्त खडक-ख १०. -वर्ग-वि. ५, पृ. ५८७. -संस्थापन (श्वासोच्छ्वास तुलना)-ज २७९, २८४. कर्बट-विभाग ४, पृ. २१. कर्बला शहर-विभाग ४, पृ. ३६०, ३६१. कर्बाम्ल वायू-ज २७९. कॅर्बालिक (तेल-डांबर)-ड २०. कॅर्बालिकाम्ल-क १३१. कर्बित (पदार्थ)-भ १०६. कर्बितें (कार्बनेट्स)-प ७२. कर्बिलो-वि. ४, पृ. १९. कर्बेला-अ ६६१. कॅर्बोलिक ॲसिड-व २५३.

कर्म-क १३८-३९; ज ३५५; थ १९, द १७२; २८६. -कांड व ज्ञान कांड-वि. ३, उ. १३८; वि. ४, पृ. १२८; वि. ५, पृ. १३२; क १३२. -कारक ३६८. -त्यागाची बुद्धि-अ ४६७. *कर्मद संस्थान-क १३२. कर्म-दन-वि. ४, पृ. ३१२. कर्मदिन-वि. ४, पृ. १८६. कर्मनामें (ऋग्वेद)-वि. ३, पृ. ४६२. *कर्मनाशा (नदी)-क १३२; च १५; म १५१. कर्म-पथ-क १३९. कर्मपा पंथ-वि. १, पृ. २४२. -पुद्गल-ज ३५५. -प्रकाश-न २६४-६५. -प्रकृति-ज ३५५. -प्रतिपादन-व २८६. -प्रदीप-वि.१, पृ. ३२२, ३२४. -बंध-ज ३५५.-मुक्ति-क१३८.*कर्ममार्ग-क१३२;व१७४.

*कर्मयोग-क १३५; य ६४. -गीता-ग १२७, १२९. *कर्मवाद (तिबेट)-वि. १, पृ. २३७; त्रि. २, पृ. १७५; वि. ४, पृ. २०२; आ ९९, १००, ११७; उ ५१; क १३६; द १७२. -प्राधान्य-न २९३. कर्मविपाक-क १३७. -विशेष(तै. संहिता)-वि. ३, पृ. ३६२. -शतक-अ ५८०. -ग्रंथ-वि. ४, पृ. २४१. कर्म संन्यास गीता-ग १२७. -सांख्य-क १३५. *कर्माकर्म विचार-क १३९. *कर्मान (शहर)-इ १७६; क १४०. कर्मानशहा शहर-इ १७६. कर्मानृत्य-ओ २०.

कर्मार-वि. ३, पृ. ४६. कर्मारवी-स २१. कर्मिनिक-क ७२८. कर्मियानचा शेखी-न १३७. कर्मैं(इतर)-वि. ३, पृ ४६२. कर्यात हवेली (महाल-जव्हार सं)-ज १९८. कर्लबम-उ. १०७. कर्ला(सरोवर)-ग २७१. कॅर्लास फ्रील (डॉ.)-इ ५. कॅर्लास रेस्टेपो-क ७८२. कर्ली(नदी)-क ७१३. कर्लुख (तुर्क घराणें)-अ ५७. *कर्वट-वि. ४, पृ. २०; क १४०. कर्शाळे-ओ १.

कार्ष्णायन–वि. ४, पृ. ११८. कार्ष्णायस–वि. ३, पृ. १७८. कार्ष्मन्–वि. ३, पृ. ३९२. कार्ष्मर्य–वि. ३, पृ. २३१. कार्स गांव–क ४९९. कार्सन एड–वर्ड–ह ९०. कार्सिक बेट–बि. ४, पृ. १९; इ ७१. कार्सीरा–बि. ४, पृ. १९. कार्स्टर फाईन (शहर)–ए ३०.

काळ (वेद)–वि. ३, पृ. १९९, २०१; ज ३९१; र ११–१८; ब २८१. –देवता–वि. ९, पृ. २४७. –नांव–य ११. कालक–बि. ४, पृ. २१. काल–कंज–बि. २, पृ. २३०, २४३. कलकसराई–त ३३. काळकसंहिता–वि. ४, पृ. १३०. काळका–वि. ३, पृ. २९१; स २९. –मारीचस्त्री–क ४१३. काळकाचार्य–वि. ४, पृ. १३०–३१; ज ३२७, ३३७. काल–कान्ज–वि. ३, पृ. १९१. काळका–पालिक–त १०. काळकाम–ब २९०. काळकाल–च २११. काळकूट–वि. ४, पृ. २०. काळकृत् आधी–ग १८. *कालकेय असुर–अ ३१; क ४१३. काळकोटि–वि. ४, पृ. २१. काळकंद–बि. ९, पृ. १७०. कालक्रमाविषयक सिद्धांत–वि. ३, पृ. ७. कालक्रमानुसार इतिहास–बि. ३, उ. २१. *काळ–गणना–बि. ३, उ. ७८; वि. ९, पृ. ९३, १०२; क ४१३; च ९.

काळघट–बि. १, पृ. ३९४. काळचक्र उत्सव–ध ७०. –जातक–बि. ९, पृ. ३७१. –ग्रंथ–त १३. कॉल–चिस–बि. ४, पृ. ४८. काळंजर किल्ला–क ४९७; च ११–१३. काळजानी (नदी)–क ५१९. काल–तोयक–बि. ४, पृ. २०, ११८. कालद–बि. ४, पृ. २०. *कालंदर–क ४१४. *कालना–क ४१४. कालनिर्णायिकाशास्त्र (क्रॉनोग्राफिया)–वि. ९, पृ. १२९; झ ३. कॉलनिस्टस असोसिएशन–क ६७९. कॉलनी अँड प्रोटेक्टोरेट ऑफ नायगेरिया–न२२९. *कालनेमी–क २०४, ४१४. कालपादतंत्र–त१०. काळंबक–अ २८. कॉलबर्ट–फ ४२. कालबलप्रवृत्त रोग–बि. ९, पृ. १८७. कॉलंबिनो(जात)–आ३०९.

कालभैरवनाथ (कापालिक)–त १०. कालभोज–ख १२७, ग १९७–९८. *कालमक (जात)–क ४१४, ४१९; त १३८; म ९. कालमाधव–अ १९३. कालमापन–बि. ९, पृ. ९४, १०४, १२९, ४१९, इ ११०; ई १०. कालमुक (शाखा)–वि. ९, पृ. ६८. –लोक–आ ३१८. –लिपि–ळ ४१.

*कालयवन–क ४१९, ६६१. कालयुक्त संवत्सर–बि. ९, पृ. १२३. *कालरा–क ४१९ कालरुचि–वि. पृ. २३३. कालरेपा–व ४६. काळव जात–भ ६. कालवडी–प ४९.

कालबारी–क ३६४. कालविभाग–बि. १, पृ. १, ८८; वि. ९, पृ. १२९. *कालवे–बि. ३, उ. २८; क ४१९, ४२३, ४२९, ६२३, ६४२; च ११४, १३९, १९९; न २३२; स ६३८, ४४०. –प्राणी–म १९०, १९१, १९३. कालवेळा आखाडा–भ ८१. कॉलव्हिन–इ ३०. काल–शोधन–इ ११९. –साधन–ज ३८२ (आ). –सारतंत्र–त १०. कालसिडान वसाहत–ब ११३. *कालसी (गांव)–क ४२९. *कालसेडान–क ४२९. *कालहस्ती–(कालस्त्री)–उ २०; क ४२९–४३१. काला–क ३६४.

कालाचेय–म ३१. काळाजिन–वि. ४, पृ. २१. *काला–टिआ–क ४३१. कालाटी गांव–श १. कालाटेळ होसल–ग ६१. कॉला डाकविल–फ ९३. काला–दिघी–द १११. कालाधाढी(घराणें)–उ ४१. काळाप–वि. ९, पृ. २०८. कालापाहाड–ओ २१. कालाबाट शहर–स २३१. कालाबार–ग १८८. कालामांदेर–ए ३८. कालावड–क २४४. काला–बेना–स १८९. कालांश वृत्तें–ज ३७७. कालाशिरा (रोग)–र १३४. काळाशोक–वि. ४, पृ. १७२–४. कालाहंडी–ओ २४. कालिक(नागराजा)–वि. ४, पृ. १४०.

*कालिकत (तालुका)–वि. ४, पृ. २९१, ३२०; क ४३१; म ६०. *कालिकापुराण–क ४२७, ४७९; ज १८४. –वृद्धि–क १११. –शक्ति–क ४३१. कालिको–क ६२३. कालिंगडा(राग)–र ४७. कालिं–गर–त ६९. *कालिंगी–क ४२७–४२८. कालि–ग्युला–विभाग ४, पृ. ९८. कालिघाट रेल्वे–आ २९. *कालिंजर–क ४२७. –रामकृष्ण–प ९०. *कालिंजी(गां)–क ४२८. कॉलिंटन शहर–ए ३०. *कालिदास–बि. १, पृ. १३१, ३१३, ३२२–४; विभाग ४, पृ. २१७, ३२४; बि. ९, पृ. १४९, ३७०; क ४२९; ग १४७; घ १; च १३०; ब २०९; न १११. –व्यंकटेश्वर–न १३९. *कालिंदी (श्रीकृष्ण–स्त्री)–अ ६१४; क ४३०.

ख

*गिब्ज–ग १२०. * गिब्स जोसिआ विलियर्ड–वि. ९, पृ. ९६१; ए २७; ग १२०. गियाना –वि. १, पृ. २९९, ३९७. गियासुद्दीन तुघलक–ज ३६७. गियोव्हॅनी ऑल्फान्सो बोरेली –वि. ९, पृ. ६०९. गिर–अ १२०. गिरगांव –क २२२. गिरजबाभ्रव्य–वि. ३, पृ. ४४९. गिरढगांव–द ६१. गिरणा–प ६४. गिरण्या–क ३९३. गिरधर बहादूर–इ १९४; न २७९. गिरनागर–ग १३७. *गिरनार–क २४९, ग १२०, १३९.–उज्जयन्ताद्रि–व १४९; च ७९; ज २९७.–लेख–घ १. गिरनारा–ब १९७. गिरनारी अ–९९८. गिरबुटी–अं ३७. गिरबोआ–ए २०. गिरमाजी–ग १२२. गिरवा–ग २०८. गिरवारसिंग–ज २०४. गिरिसंदेशय–वि. १, पृ. १३६. *गिरसप्पा–ग १२१. *गिरसप्पा धबधबा–ग १२१. गिरा ऋषि–अ ३२. *गिरार्डोट–क ७९०. गिरालेस–प २०२. गिरिका–उ ५४.–कल्याण नाटक–न १३४. गिरिजात्मक–अ ६१९. गिरिदिह शहर–ह ६९. गिरिधरभाई (कवि)– ग १४९; १५६; ब २१. *गिरधर राजाबहादुर–ग १२१, ब ७४; द २१. *गिरिधर रामदासी –ग १२२.-लालकोठारी–ग १५८. गिरिधारी–न १३१. गिरिधी (कोळसा)–क ८२९, ८२६. गिरिनगर वि. ४, पृ. २१; क ४१; ग १३९. गिरिव्बज–बि. ४, पृ. १७८.

*गिरिया–ग १२२. *गिरि(री)व्रज–वि. ४, पृ. २०, १६९, १७०, १७१; अ ३५४; ग १२२; ज १३०; र ७४. –राजगृह–क ६६९. गिरिशर्मा काण्ठेविद्धि–वि. ९, पृ. १६८. *गिरिष्क खेडें–ग १२३. गिरिसिंदूररस–र ३३. गिरी–बि. ३, पृ. २२०; ग २४९. *गिरीदीह–ग १२३. गिरीशचंद्र घोस–ब २१ (ऋ). गिरेबाज–प ९४. गिरौड–ब १७१. गिरोन डीअरेझो–इ ९३. गिर्गो– ई १९. गिलख्राइस्ट–ल ११. गिलगामेश–म ७३. *गिलगांव–ग १२३; प १८६. गिलचे–अ २३०. *गिलजित–क ४९५; ग १२३–१२४; च १३३. –नदी–ग १२३. गिलन–इ १९४. गिलबर्ट–वि. ९, पृ. ५२९, ख २३. –मरे–इ ३०.–व्हाइट–वि. ९, पृ. ३९. –सर हंफ्रे–वि. ४, पृ. ४६७. *गिलबर्ड विल्यम–ग १२४. गिलशहा–वि. ४, पृ. ४१. गिलस– व २८२. गिलसांचेस्–प. २०१. गिलावा–च १२६; स २९७. गिलिगॅमी–वि. ४, पृ. ७. गिलिट–ग १२३. गिलीस मेजर–वि. ९; पृ. ४४९. गिलोय–ग १९८. गिल्ड–वि. १, पृ. २५६; उ १८, ६४; व २९०; स ६६, ६८.–हाल–च १३२. गिल्डीन–स २१३. गिल्बर्ट कॅनॉन–इ ३०. –टायसन–अ ५५३. गिवेल ई.–ज१९७. गिश्बन–वि. ३, उ. ३१. गिसकार्ड रॉबर्ट–इ ७९. गिसिआर्डिनी(इटली)– इ ९९. गिसिंग जॉर्ज–इ २९. गिसेलबर्ट–ओ ८. गिस्को–क ४०२. गीओटो–च १११. गीझ (भाषा)–इ ११३. * गीझो–ग १२४.–राजा–ड ९. गीट–स ४८२. गीडो कॅव्हलकँटी–इ ९३. गीत–क १९३; न ९२;र ६६; स २२;–गोविंद–वि. ९, पृ. १८२; क ४४२; ज ११८; च १९१. –दिगंबर नाटक–न १३२. *गीता–वि. ४, पृ. १२०; ग १२६, १२९, १३०. –भाष्य ग्रंथ–श २.–सांख्य व योग (उपनिषदें)–वि. ४, पृ. १२०. गीताई (वाद्यांचा भेद)–ब १३८. गीतिवृत्त–वि. ९, पृ. १४९. गीतें–वि. ४, पृ. १२१; क ४३८. गीतोपयोगी नाद–स ११६. गीनगीना मासे–स ५९. गीनिवर्म–क ६२०. गीबर (रसायनशास्त्रांतील शोध)–वि. ९, पृ. २७९, ४७०. गीमोदला ट्रुश (नाटककार)–फ ५२. गीर (अगर सोरटी)–ग ७६, ८१. गीरमथा–स ३६. गीर्वाणविषयक–स १७२. गीर्वाणेंद्र–न १४२. गुइझोटिया (अबिसिनिका)–ख १०४.

*गुइमे (फ्रेंच गृहस्थ)–ग १३१. गुइयोमद पॅलेर्मे (काव्य)–फ ४७. गुईडोरेनी–क १५९. गुक्कल–ग १३१. गुगनी–वि. ४, पृ. १४. गुगलदेव–अ ५२९. गुगलि डांबर–ड २०. गुंगा टोळी–ल ३४. गुंगीचीं औषधें–वि. ९, पृ. २८२. गुंगु–वि. ३, पृ. ७३. गुंगुनू (राजपुरुष)–बि. ३, उ. ३३. गुंगू देवता–बि. २, पृ, २४७. *गुगेरा तहशील–ग १३१. गुग्गुळ–वि. ३, पृ. ३९९. *गुग्गु(गु)ळाचें झाड–ग १३१; ध ३९. गुच्छ–व ६४, २४९. गुज (राजा)–न ३६७.

*गुंज–ग १३१; न १७२. *गुजर(कुणबी)–अ ६८१; क ४५८, ५३६, ५३७, ५४१, ५४२; ग १३१; १३२; र ७६; ल ३४; स १७७, १९३, ४७१.–अहीर–अ ६८१. –कर्तोजी–स ६२.–खंडेराव–ख १७. –प्रतापराव(सेनापति)–ख १७; ज ३१२;ध४.

ङ

च

ज्वलन (कंबश्चन) उ ९९; प २२६.–तत्व–वि. २, पृ. ४७०, ४७४; म १८७; र ३४. *ज्वांग, पटुआ (अनार्य जात)–ज ३९२. ज्वान (जुआन) डिआझ डिसोलिस–य ५७.–मॅन्युअल–स ४६४. *ज्वारी (ज्वार)–क ६३७; च २७, ५३; ज २३२, ३९३; द ९; ध ५२; प १२४; र ११०; व १८४.– वरील काजळी–क ६३९.–बाटूक–द १०९, ११०. ज्वालानामें (ऋग्वेद)–वि. ३, पृ. १८२. ज्वाला प्रसाद–न २१६.

*ज्वालामुखी (प्राचीन क्षेत्र)–वि. ४, पृ. ९९; च १४७; ज ३९३, ३९६, ३९९, ४१०.–टेकडी–च १९९. *ज्वालामुखी पर्वत–च १७; ज ३९९, ४०८; ४०९.–(टाबानत)–ब ४७.–बाँब–ज ३९९.–स्फोट वि. ९, पृ. ९८०; ज ४०१. –हावाईचा–ज ४०१. ज्वालापन–वि. ३, पृ. ४४६; वि. ९, पृ. १६३. ज्वावील (लेखक)–फ ४८. ज्वाळा–ज ३९३. ज्वेन लोक–वि. ४, पृ. २९६. –ज्वेन–न १२२.

झ

*झ(अक्षरविकास)–झ १. झ ओतर–वि. ४, पृ. २७. झकइ (नांव)–वि. ४, पृ. २९९. झकॅरिअस वर्नर(लेखक)–ज १९४. झकारिआ –इ २२९. झकारी पोप (इटली)–इ ७९. झँकुआल्या (अवशेष)–म ४४. झकेरिया कझिनी –ग १२. झक्झार्टीस–वि. ४, पृ. ४०. झक्काखेल –अ २३६. झक्रोचा झरा (गंधक)–ग ६२. झगताईखान–म १०.

*झगरपूर जमीनदारी–झ १. झगलूल पाशा (सय्यद) –ई ४२, क ६८४. झगाझिग (शहर)–ई १८. झंगोरिया (प्रांत)–वि. ४, पृ. ३६४. झँगोस्किन (कादंबरीकार)–र ३१. *झज्जर व(गांव, तहशील) –झ १. *झंझरपूर (गांव)–झ १. झटका (डावपेंच) –व २९७. झॅटॉरच्या जहागिऱ्या–ग ६२. झडप (डावपेंच)–व २९७.–खिडक्या–स ३५३. झंडाखान –र १०७. झती (कवि)–त १३७. झत्झ नदी–क ७६८. झँथिपॉस–वि. ४, पृ. २६१. झंदावेस्ताची आवृत्ति (नागरीलिपींत ग्रंथ)–वि. १, पृ. ३६९. झनार्डेली (मुख्य प्रधान)–इ ८८. झॅन्थस–वि. ९, पृ. ९८०. झॅन्स्कर (पर्वतश्रेणी)–क ४५६. झप ताल–र ६९. झंपताल–र ७१. झंपा(ताल)–र ६१, ६७.–झफर उद–दौला–ए ४६. झबान (सरदार) –झ २९. झॅबोलिन(चित्रकार)–र ३१. झब्बु नाईक –झ ७, ८. झमखशरी टीका–क ९७९. झमझमह उत्सव–ध ७१. झममुशुम इदिन–वि. ३, उ. ३९.

*झमानशहा–झ १; र १२; ल ९९. *झमानिया (गांव व तहशील)–झ १. झमामासुम (इदीन राजा)–इ २१०. *झमनिदवार–झ २. झयुलचु नदी–ब १८७. झयेन(जात)–वि. १, पृ. १९२. झर(भात) –भ २७. झरगर (जात)–वि. १, पृ. ३४९. *झरथुष्ट्र–वि. ४, पृ. २३–२७, ३७, ४०, २९७; आ ३२६; झ २.–कुल–झ २.–जन्मभूमी–वि ४, पृ. २८.–धर्म–वि. ४, पृ. २९, ४०; त ३३३.–ठिकाण –वि. ४, पृ. ४०. निर्णय–झ ३.–लोक–वि. ४, पृ. २६.–संप्रदाय–वि. १, पृ. २९९; वि. ४, पृ. २८, ४०, ९६, ९८. झरथुष्ट्री गाथा–वि. ४, पृ. २९.– देवता–वि. ४, पृ. २६. झरथुष्ट्रोतेमो–वि. ४, पृ. २९. झरबर्ग (लोखंडाची खाण)–ट ९६. झरसीन (खेडें)–ज ३०३. झरापाप्रा (जमीनदारी)–भ ६७४. झरे(ऊन पाण्याचे–बेडन)–ब १६०; भ ६०. झर्दसंग (घाट)–क ८२०. झर्वन पंथ–वि. ४, पृ. ९७.

*झालिदा (तालुका)–झ ३. *झल्लून तालुका–झ ३. झलॅाकोस्ट्स्–ग २९९. झल्लु–क ११६. झष–वि. ३, पृ. २९३. झस्करा नदी–क ४९९. झहीर–उद्दौला–क १२३. *झावझाटेकस (शहर व संस्थान)–झ ३. झाकी–इ १९३. झाकीरखान झेंद–इ १९४. *झांग (जिल्हा, तहशील व शहर)–झ ४. झांज(वाद्य) –व १४९, १४७. झांजरजी–उ ६३. *झांजी(नदी) –झ ९. झांझ–क ७०७. *झांझमेर गांव–झ ९. *झांझी(जी)बार जंगवार[ब्रि. सा. आ.]–वि. ४, पृ. ३७४, ४५४–४५६; आ १८०; द ८९.–बेट–झ ९.–शहर–झ ६. झांटिपी(साक्रेटीसची स्त्री)–स १३४. झाड–ज ४०३.–अभिवृद्धि–व २३८, २६८.–कोल–वि. ९, पृ. ३७४.–तोड–ज १६.–पिंवळें पडणें–प ११९, १२०.–बाघ–व १२७.–श्रू–स १२२. झाडवे (महार जात)–म ८३. झाडिया भेद–भ ६७९. झाडीगरखंडी (जहागीर व संस्थान)–ड १९, १६.

ञ

ट.

थ.

दाघोबा (धातुगर्भ)-वि. १, पृ. १२७; क ४१०. *दाजल गांव-द ६३. दाजीसाहेब(कृष्ण रावाचा वडील पुत्र)-ज ८९. *दाटी-(लोकवस्तीची) -द ६३. दाठावंस-वि. ४, पृ. २४०. दाठावंसय- वि. १, पृ. १३२. दांडपट्टा खेळ-ख ११४. दांडा- राजापुरचा वेढा-क ७०८. दाडिम (फळें)-व ८४. दांडिमभट्ट-न १३२. दांडी(वाहन)-य ५६. दांडे (कुळ)-म ५८. दाढा(आठ)-श २७.*दाढी पांडुरंग केशव(कवि)-द ६६. दाढीस होणारे गजकर्ण-त २१७.

*दाणी (विठ्ठल शिवदेव विंचूरकर)-त्र २१२. दाणू लोक-प २. दाणे न भरणें-प १२०. दांत-ज्ञ ३१; श २७; स ५१. दातनिये-व १२८. दांत- वण-म १८१.*दांता(संस्थान)-द ६६. *दातागंज गांव,तहशील-द ६९. दातार (पर्वत)-ज २९७. -बहिरोराम-न १८६.-वे. शा. सं. गंगाधरशास्त्री -प ७. दाताळें-क ६४१. दातृनामें (ऋग्वेद)-वि. ३, पृ. ३७०. दाते, य. रा.-वि. ९, पृ. ५१. दातेगड किल्ला-स ४६३. दांत्यांचे चाक-य ५, ६, ८. दात्र-वि. ३, पृ. ३४२.

*दाथा-द ६६. दादजी प्रभु-क १७९. -ब १०१. दादर (जिना)-स ३९३. दादरा(ताल)-र ६८. दादा-न २३९. *दादाजी कृष्णाजी लोहो- करे-अ ६७०; द ६६; घ ७४. दादाजीराव-अप्पा- साहेब-न २९. *दादाभट (ज्योतिषी)-वि. ९, पृ. ३१६; द ६७. दादाभाई (ग्रंथकार)-वि. १, पृ. ३०२. *दादाभाई नवरोजी-वि. ९, पृ. २८९; द ६७. दादासाहेब-उ ३८; घ २१; त ४१; न २०३, २१५; ब ७९. दादिसी-अ २३७. दादुद्वार -द ६९.

*दादू-(दादूपंथी लोक)-क ५३६; द ६८; न २३७, ३३२; व २८९. *दादोजी कोंडदेव-वि. ४, पृ. ४२८, ४२९; ज ११३; द ६९. दादोनरसू-ज ११४. दादोबा पांडुरंग-वि. ९, पृ. २१९. *दाद्री गांव, तहशील-द ७०. दाधीच-वि. ३, पृ. ४४६. *दान-वि. ३, पृ. ३७२; द ७०, ७१.-करणें (क्रियापदें ऋग्वेद)-वि. ३, पृ. ३७१; वि. ९, पृ. ६५८.-केलि कौमुदि-न १४२, १४३.-खंड-ह ५३. दान आणि दाते(तै. सं.)-वि. ३, पृ. ३७१. -धर्म-ग ४५.-पत्र-न ४०७.-पत्र बगुम्रा-वि. ९, पृ. २०४.-पाल(ग्रंथकार)-वि. १, पृ. २३५.- प्रतिग्रहपद्धती-क ४६०-मीमांसा-अ ४०.-लेख (वलभी राजांचे)-वि. ४, पृ. ३२७.-विधि-क १११; ग ४४.-शास्त्र-वि. ९, पृ. ६५८.-संस्था -वि. १, पृ. ३४४.-सागर ग्रंथ-वि. १, पृ. ११८; ड १३६.-स्तुतिसूक्तें-वि. २, पृ. ४८. दानव-वि. १. पृ. १६२; वि. २, पृ. २४८, २६०; ग २६; द ७१, ७२. दानान्तराय-ज ३५४. दानिएल ग्रालाथ-त्रि. ९, पृ. ५२७.- बोर्नेली-त्रि. ९, पृ. ५४७. दानियल-च ४९; न २७८,

*दानियल मिर्झा-प ७२. दानिया-अ ४८९. दानियाल-अ ९. *दानिष्मदखान-द ७२.-पदवी -न २९०. दानु (देवता)-वि. २, पृ. २४७. दानेर्मिडा जनरल-क ४४८. दान्त(भेद)-अ १२६. दान्यूब(नदी)-वि. ४, पृ. २५४. दापुल(राजा)- वि. १, १३२ दापुल्ल (राजा)-वि. १, पृ. ११२. *दापोली गांव,तालुका-द ७३. दाफद जात-भ ४. दाब(प्रेशर)-ए ९; ज २७२; द १८१.-दाख- विणारे यंत्र-य १२.

*दाबर-ड ११९. दांबूळ-वि. १, पृ. १४०. *दाभ संस्थान -७३. *दाभाडे वि. ४, पृ. ४३७, ४३८; म ९८.- उमाबाई-उ६२;ख १८.-खंडेराव-उ६२,ख १७; ग १०२;ड६ त ३३. ध६;द ६१;ब ७३ *दाभाडे गांव -द ७३.-त्रिंबकराव-वि. ४, पृ. ४३७; आ १९३; उ २६; च १४३; त ३३; द ६१; द ७३; ब ७३.-(बाबूराव, येसाजी, शिवाजी)-ख १७, १८. दाभिलेश्वर-द ७४. दाभी(कोळीजात)-क ८३३. दामोली मठ (संस्थान)-क ९३०; च १३६; *दाभोळ गांव, बंदर-क ७०६, ७०७; द ७४.- नदी-अ ४८. दाभ्य जंगल-द ७४. *दाम-वि. ४, पृ. ६४; द ७४.-दावे-वि. २, पृ. १३०.- दुप्पट(कर्जाची)ग ६९. दामदात नरक-श ३१. दाम(पूर्वज अज्ञात)-स १८०. दामनू-वि. ३, पृ. पृ. ३६२.

*दामाजीपंत-द ७५. दामुअयूब-क २०९. दामुड श्रेणी-भ १०९. दामुदाउद-क २०९. दामोदर- वि. ९, पृ. ३१२, आ ३५२; ग ८५.-गुप्त राजा -क ४३; द १४९.-गोमरत-आ ५१. *दामोदर ज्योतिषी-द ७५; न १३१.-देव-आ ३५१.

दि आर्डर ऑफ दि स्टार इन् धि ईस्ट (संस्था)-थ १४.-इंडस्ट्रियल सिंगल-टॅक्स असोसिएशन फेअरहोप-स ३३.-इनव्हा टाटूरी क्रेस्टीनेस्टी-र १२३-ईस्ट इंडियन-आ २४.-ईस्ट इंडीज स्क्वॉड्रन-आ २९३.-एन्चेन्टेड-फ्रूट, ऑर हिंदु वाइफ-आ ६८.-एल्डर एड्डा (काव्य)-म ७२. -औध अँड रोहिलखंड स्टेट रेल्वे-आ २४.-ख्रिश्चियन कॉमनवेल्थ ऑफ जॉर्जिया-स ३३.-कम्युनिटी ऑफ इस्त्रलाइट्स-स ३२.-कलकत्ता सोसायटी-आ ६८. कोऑपरेटिव्ह ब्रदरहुड ऑफ बर्ले (वॉशिंगटन)-स ३३.-ग्रेट इंडियन पेनिनशुला, ग्रेट सनर्द ऑफ इंडिया-दि साउथ इंडियन रेल्वे व दि पॅसिफिक रेल्वे -आ २४.-टाईम्स पत्र-ब २६३.-ट्रॅन्स पॅसिफिक (मासिक, जपान)-व २६३.-नॉर्थ वेस्टर्न स्टेट रेल्वे (सिंध पंजाब अँड दिल्ली)-आ २४. दिआर -द १९०. दिक्-व २८६.

दिक्त्रिज्या-ब १४४. दिक्कुमारीदेवी-आ ११३. दिक्कोन-ब १४४. दिखो (नदी)-ब १८७. दिगंबर (धर्मसुधारक)-वि. ४, पृ. १३९; ज ३२०; श ८०, १०२.-कुमुदचंद्राचार्य-त १८. *दिगंबर जैन-ज ३२१; द ९०.-बावा-अ २४. -मदनकीर्ति (कवि)-ज ३३०. दिगरी महत-क ७२३. दिगंश-व २७७. दिगंशमापक यंत्र (प्रिझमॅटिक कांपस)-स २७३. दिगंशवृत्त-ज ३७७, ३८३. दिग्गज-ऐ ६. दिग्दर्शक चित्र (प्लॅन)-स २८२. दिग्दर्शन-वि. १, पृ. ३०४; ज २३१. दिग्दर्शी१ कोभुज-ब १४३. दिग्वाचक (ऋग्वेद) -वि. ३, पृ. २१९. दिग्विजय ध्यान-वि. २, पृ. १०२. दिजमौर गांव-क ७०६.

दिडबोईआ-उ ८१. दिडवाण गांव-ज ३६९. दिडा-भ २४. दिंडी वृत्त-वि. ९, पृ. १४७, १९४. दि डोव्हटन कॉलेज-क १४४. दि ड्रॉट ऑफ इम्मोर्टेलिटी (काव्य)-आ २६९. *दिति (देवता) -वि. २, पृ. २४७, ३२६; द ९१.-वंशाचें वर्णन -ग ४३. दितीर शहर-ब ८२. दित्यवाट्-वि. ३, पृ. २४०. दि थिएटर-न ७४. *दिदवाण जिल्हा-९१. दिद्दा (काश्मीरची राणी)-वि. ४, पृ. ३३०; क ४६६; त ११४. दिद्यु (दिद्युत्)-वि. ३, पृ. ३४२. दिधिषु-वि. ३, पृ. ३७६, ३७९. *दिनकर (एक भारतीय ज्योतिषी)-द ९१. *दिनकर गोसावी-अ ३०३. *दिनकर (पुण्यांतील एक ज्योतिषी)-वि. ९, पृ. ३१९; द ९१. दिनकरभट्ट (दिवाकरभट्ट)-ग ८९. दिनकरराव (दिवाण)-ग ३१२; थ २६. दिनगण-अ ६६७. दिनचर्या-वि. ९, पृ. ३८९.-विधि-ग ४४. दिन नक्षत्रें किंवा चंद्र नक्षत्रें-वि. ९, पृ. ९६.

दिनपन्हा-इ १९९. दिनमान-वि. ९, पृ. २९९; ज ३८०. दिनमार्क (डेन्मार्क)-अ ८७. दिनशा एदलजी वाच्छा-वि. १, पृ. ४१३. *दिनाजपूर जिल्हा, गांव-वि. ४, पृ. ३२१; द ९१. *दिनानगर (तहशीलाचें मुख्य ठिकाण)-द ९२. दिनानाथ शास्त्री-स ४७२. *दिनापूर गांव-द ९२. दिनार (नाणीं)-वि. ४, पृ. १२९; न १७०, १७१, १७०, १८०. दिनी झुला-न १९४. दिनेरियस-न १६७. दिन्डोरी तालुका *दिन्डोरी तहशील-द ९२. *दिन्दिगल तालुका द ९२. दिन्ने-ख ५५; त १८. दिन्नसूरि-अं ४०. *दिपलो तालुका-द ९२. दि पर्फेक्शनिस्ट कम्युनिटी-स ३२. दिपाबाई-म १४१. दिपाराणा -ग २४३. *दिपालपूर गांव, तहशील-द ९३. दि फेअरी क्वीन (काव्य)-इ २४.-फ्रेंच सोशालिस्टपार्टी-स ६८.

*दिबई गांव (संयुक्तप्रांत)-द ९३. दि बॅटल ऑफ असई-आ ६९.-बॉंबे बरोडा सेंट्रल इंडिया रेल्वे-आ २४.-बेंगाल टेक्निकल इन्स्टिटयूट-वि. ९, पृ, ६६०. दिब्रु (नदी)-द ९३. दि ब्रुक-फार्म कम्युनिटी-स ३२. * दिब्रूगढ गांव (पोट विभाग)-द ९३. दि ब्लॅक प्रिन्स-ए २४. * दिमापूर गांव-द ९३; ब १७६.-राजधानी-क २३७. दिमासा भाषा-क २३६; ब १७६. दिमिश्क-वि. ४, पृ. २९९, २९६. दि मिस्टरी ऑफ मॅजिअन किंग्ज-ग्रंथ-स ४६३. दिमुशयन-(दत्तक)-द १२. दि मेड ऑफ काश्मीर (नाटक)-आ ७०. दि म्युच्वल होम असोसिएशन ऑफ वॉशिंग्टन-स ३३. दियाबार नांवाची टेकडी-छ ६. दिरंग (मिठाची खाण) म २९. दिरंगखान (गवई)-वि. ९, पृ. १८९. दिरघाम (अधिकारी)-ई ३१.-दि रस्किन कॉमनवेल्थ ऑफ टेनेसी अँड जॉर्जिया-स ३३. दिराविड देश-छ ९.

*दिलपसंत-आ १८६; क १७४; द ९३; भ २४. दिलरसबानु-औ ११. दिलरुबा (वाद्य)-व १४१.

*धरम (मं) जयगड (राजधानी)–उ ३६; ध १९. धरमतर–खोपवली रस्ता (बोरघाट पायथा)–वि. १, पृ. ४६३, ४६४.–लढाई–औ १४. धरमतूल–क ५८. *धरमपुर संस्थान–क २१९; ध १९; म १७४. धरमपुरी–ज १९८; ए ४७.–परगणा–ध ५६. धरमसिंग–न ३३. धरवई संस्थान–ध ७४. धरसेन–वि. ५, पृ. ११३; व १२२, १२३. धरा–व १२४. धरातल पातळी–भ ६७. धराश्रम (ग्रंथ)–वि. ५, पृ. ३१७. धरावात (ठिकाण)–म ६. धरित्री भित्ती–स ४३२.

धनुर्विद्या (युद्ध)–य ४९. *धर्नौदा–ध १९. * धर्म व धर्मशास्त्र–वि. १, पृ. १११; वि. ४, पृ. १२३; वि. ५, पृ. १७१, २१६; ज ३९२; ध १९, १८; म ११३; स ९३. धर्मकाय–आ १२०. धर्मकाल–वि. १, पृ. २३३. *धर्मकीर्ति (ग्रंथकार)–वि. ४, पृ. २४१; ध १९.–उपाध्यायपद–त १९. धर्मकोष (पंडित)–ज ३३२. धर्मगुप्त (ग्रंथकार)–वि. १, पृ. २३९. धर्मग्रंथ (९ अंगें)–वि. ४, पृ. १९१. धर्मघोषगच्छ–ज ३२३.–ग्रंथकार–त १९.–सूरि–अं ४०. धर्मचक्र–वि. १, पृ. २४१.–प्रवर्तन–वि. ४, पृ. १४१, ३१२. धर्मचंद (नानकाचा नातू)–उ २८. धर्मचंद्रसूरि–अं ४०. धर्मछळ–वि. ४, पृ. १०७; इ ४२. धर्मजितासिंग–उ ३६. धर्म (झोरोऑस्ट्रियानिझम)–प ९४.

धर्म तीर्थंकर–ज ३२४. धर्मदास (ग्रंथकार)–ज ३३३. धर्मदेव (सूर्यवंशी राजा)–न ३६७, ३७१. धर्म द्रव्य–आ ११६. धर्मध्वजजनक–क ५९९. धर्म नदी–ध ६५. धर्मनाथ तीर्थंकर–क ३१४; ग २२७; त १०८. धर्मनिष्ठा (शहाणपण, आर्मइति)–अ ६८९. धर्मपत्तन–वि. ४, पृ. २१. धर्मपराक्रमबाहु (राजा)–वि. १, पृ. १४१. धर्मपरिक्षा (काव्य)–वि. ५, पृ. २०५; अ ३३७; ज ३३३. धर्मपाल–वि. १, पृ. ११८; वि. ४, पृ. ३२२; वि. ५, पृ. २००; ओ १६; च ११९, २१०; न ९५, प १०६; व २२८.–शहर–र ८. धर्मपुरी शहर–वि. ५, पृ. ३१५; ध १९. धर्मपूर शहर–ड ४. धर्मप्रदीपिका–वि. १, पृ. १३२. धर्मप्रभ बलिभद्र–त २१४.–सूरि–अं ४१.

धर्मप्रिय (ग्रंथकार)–वि. १, पृ. २३३. धर्मबंधू–व १७९. धर्मबल (ग्रंथकार)–वि. १, पृ. २३४. धर्ममंगल (काव्यें)–ब ११, १८. धर्ममंदिरगणि–ज ३४४. धर्ममहामात्र (अधिकारी)–वि. ४, पृ. २४६. धर्ममार्ग–म ११. धर्ममित्र (ग्रंथकार)–वि. १, पृ. २३४. धर्ममूर्तिसूरि–अं ४२. धर्म–यास्काचार्य–वि. २, पृ. २४९. धर्मयुद्ध–वि. ४, पृ. ३७९; प १८९, य ४९. धर्मरक्ष (ग्रंथकार)–वि. १, पृ. २३३, २३९.–भिक्षू–अ ५८९. धर्मराज–न १३०; य १६. धर्मराजा (भूतान)–वि. ४, पृ. १९८. धर्मराव–भ ६७९. धर्मरोचन मंत्र–वि. २, पृ. १११. धर्मवरम–अ १६६. धर्मवल्लभगणि–ख ५६.

धर्मविचारणी सभा–क ७१०. धर्मविजय (नाटक)–न २७. धर्मविमोचकपिंड–श ४५. धर्मविषयक भ्रम–म ११६. धर्मव्याख्यानें–र ३०. धर्मशासन वि. १, पृ. ४२५. *धर्मशास्त्र–वि. १, पृ. ४०१, ४३१, ४३२; वि. ३, पृ. ३२८, ३३८; वि. ४, पृ. २४, २६, १८७, ४७२; वि. ५, पृ. १३, ६५६; ध १९, १६, २०, ४०, ४४; म ९५–ब्रह्मी–वि. १, पृ. १५७.–सार्वराष्ट्रीय–वि. १, पृ. ५८. धर्मशास्त्राचें भवितव्य–वि. १, पृ. ३५९. धर्मशास्त्रीय ग्रंथ–वि. १, पृ. २१५. *धर्मशिला (सती जाणारी स्त्री)–ध ४४. धर्मशोकराज–वि. १, पृ. १७७. धर्मसंगीतिसूत्रें–आ ११९. धर्मसंग्रह (ग्रंथ)–वि. ४, पृ. २४१. धर्मसभा–वि. ४, पृ. १५५. धर्मसागर (ग्रंथकार)–ज ३३६, ३३८. धर्मसावर्णी (मनु)–म ९४. धर्मसुधारक–वि. १, पृ. ३७८. धर्मसुधारणा–न ३२४.

*धर्मसूत्रें–वि. ४, पृ. १९३; ध ४४. धर्मसूरि (ग्रंथकार)–ज ३४०; न १४१. धर्मसेन–अ ९८. धर्मक्षेत्र–क ५८८. धर्माचा पुत्र–वि. ४, पृ. १२३. धर्माचें प्रणयन करणारे लोक–ध १९. धर्माधिकारी मधुसूदन चिंतामणी–स ३९.–सदाशिव मधुसूदन–स ३९. धर्माध्यक्ष–अ ६१६; ख १३५. धर्माभिनाम वि. १, पृ. ३७०. धर्मामृत–क २९८. धर्मारण्य–वि. ४, पृ. २१. *धर्मावरम् तालुका–ध ४४. धर्माविषयींचें ज्ञान (अमेरिका)–वि. ४, पृ. ४६०. धर्माज्ञा–(दहा)–इ २२२. *धर्मोत्तर–ध ४४. धर्मोपदेशक (भारतीय)–वि. १, पृ. २७२. धर्ला नदी–क ५१९. धल (तलाव)–द १६६. धालिम–क ५१७.

न.

नृपसुवर्णवर्ष (पदवी)-र १०९. नृपममता वृत्त-वि. ५, पृ. १५५. नृपावलीकार-क ४६४. नृमेध-वि. ३, पृ. ७६, ४८१. नृमेधस आर्ष-वि. ५, पृ. १७१. नृषद-वि. ३, पृ. ७६. नृसिंह (उपपुराण) -अ ८७.-कवि-ग २५; त १६२, न १२८; १३१, १३३, १४२.-कृष्ण (कृष्णदिवाकराचा)-वि. ५. पृ. ३१५.

● नृसिंह ज्योतिषी (भारतीय)-न ३५१.-दैवज्ञ ग्रंथकार-वि. ५, पृ. ३०२, ३१४, न ३५१.-उर्फ बापूदेव-न ३५१; स २१४.-राम (ग्रंथकार)-वि.५, पृ.३१५,३१६.-वन-वि. ४,पृ.२१.-सुत-म१६०. ने-न ३८२. नेअर्सलीप-अ ८४. ● नेआण (बुद्धकालीन)-वि. ४, पृ. १८३. नेकर (टीकाकार)-फ ५३; स ४७९. नेकाडी जात-ग १३२. नेकुलसिया (इतिहासकार)-र १२३. नेकेपसो (इजिप्तचा राजा)-वि. १, पृ. ३०१. नेकेब, राजधानी (ईजिप्त) -वि. ३, उ. ८. नेको (राजा)-वि. ३, उ. १९. नेक्टर-अ ३४९. नेक्रासोव्ह (कवि) -र ३२. नेखेन (हिराकान्पोलिस, ईजिप्त) गांव-वि. ३, पृ. ५, ८. नेक्तनेबफ (नेक्टानेबस राजा) -वि. ३, उ. २०. नेख्थरहेब-वि. ३, उ. २०.

● नेगापट्टम् (राजधानी)-तालुका-न ३५१. नेगी-ख ९३. नेग्रिटो लोक-आ ३१८. नेग्रिसेंबिलन (संयुक्त संस्थान)-म ६३. नेग्री (शोधक)-ज १८७. नेचर-न ३१०. नेचे-अ २१९, २२४. नेचो फारोह-क ४१७. नेजती (कवि)-त १३७. नेजफ (गोड्या पाण्याचा समुद्र)-ब ८२. नेज्यू (राजधानी रियाघ)-अ ३९८. नेझ्दचा राजा इब्नसय्यद -इ १७४. नेटंग-अ १२०. नेटल (झाड)-क ३७६.-सरकार-वि. १, पृ. २७०.-हिंदी कांग्रेस-वि. १, पृ. २७१.-हिंदी समिती-वि. १, पृ. २६८. नेटिव्ह-वि. १, पृ. ६४.-जनरल लायब्ररी-व१३० नेडिच (भाषांतरकार)-र ३१. नेडीक घांट-ट ६५. नेडुंज-चेलियन (पांड्य राजा)-त ५६.-चेरल अथन-त ५७. नेडुन्गाडि-अ ६९. नेडुमन अंचि (राजा)-त ५७. नेडुमारण राजा-त ६६; प ७५. नेडुमुडी-प ७४.-किळ्ळी-च २०८. नेणसी भूता-ज ३४३. नेतदेविरजत्रा (उत्सव)-ध ७०.

● नेताजी पालकर-वि. ४, पृ. ४३४; अ २५४, औ २१; न ३५२. नेति-क्रिया-य ६५. ● नेत्ति (संगतिसूत्र)-वि. ४, पृ. २४०; न ३५२. नेत्र-श २२. ● नेत्र-कोणा (गांव, पोटविभाग)-न३५२. नेत्रचेष्टारज्जू-स ५१, १२९. ● नेत्ररोग-वि. २, पृ. १०४; न ३५३, ३५५. नेत्र-क्षत-अं ८८. नेत्रावरण-श्लेष्मल (त्वचादाहरोग)-न ३५५. नेदतफोर्ड जे. एस्.-न ३.

● नेदर्लंड (देशसमूह व शहर)-वि. ४, पृ. ३८१, ४०६, ४८७, ५१०; घ १४; न ३५९.-लोक-वि. ४, पृ. ३९१, ३९२.-राज्यक्रांति-वि. ४, पृ. ४८६.-राष्ट्र-ड २५.-स्वाऱ्या-वि. ४, पृ. ४९२. नेदिल-वि. ५, पृ. १५७. नेदीम (कवि)-त १३७. नेदीयः संक्रमा-त्रि. ५, पृ. १८०. नेदुंग-कलिनेदील (ग्रंथ)-त ६१. नेदुम चोलियन (पांडय राजा)-ग ७; प ७४. नेदुमुदी (डी) किल्ली राजा-क ११७; ग ७, च १९६. नेद्रबाळी केळ-क ६९५. नेनाखट (राजा)-वि. ३, उ. १८. नेने डॉ. (कल्याण)-ज १९५.-वे. शा. सं. विनायक दीक्षित चिंचोलीकर-प ६.-नेनेष्वंसक्षाम-त्रि. ५, पृ. १७१. नेपतीचें झाड-क ३५४. नेपथ्य प्रयोग-क १५३. नेपथ्यगृह-न ८१, ८२.

●नेपल्स प्रांत-वि. ४, पृ. ३८०, ४९०, इ ७७, न ७५, ३६३.-पिवळा रंग-र ५.-रॉयल वेधशाळा-ब २७८. ●नेपाळ देश, संस्थान-वि. ४, पृ. १७६, १७८, १८६, १९३, ३३०, ४२१, ४७७, वि. ४, पृ. २४५, ३१०, ३११, ३२०, ४७७.-२२. वि. ५, पृ. ११४; अ ६७८; च२५, ११८, ज १३० न १३२, ३६३, ३६४.-कडे गेलेले महाराष्ट्रीय ब्राम्हण-त्रि. १, पृ. ३४२.-दरबार-वि. १, पृ. ३५१.-प्राचीन नाणीं-न१८२.-राजघराणें -वि. ४, पृ ४८२.-युद्ध-आ१३.-सिकिम-वि. ४, पृ. ४७४.-संस्कृत ग्रंथ-वि. ४, पृ. १८९. नेपाळी-म १०९.-उत्सव-ध ७०.-कवि धर्मपुत्र-न १३६. -घाट-क ४५१.-बौद्ध व्यापारी-वि. ४, पृ. ४८१. -राजा सिद्धिनरसिंह-न १३४.-लिपि-ल ४१. -शक-वि. ४, पृ. ३३०. नेपिअर-वि. ५, पृ. ५७३.

*नेपियर जॉन-अ ३१, त २०५; न ३७४. ●नेपियर सर चार्लस जेम्स-न ३७४.

नेस्टोरिय पंथ–वि. ४, पृ. ९९, ३६०; ख १३८; च १९७; न ३९३. नेहंगरवान (वजीर)–न २७८. नेहमियाग्रयू–वि. ९, पृ. ६०९. नेहमेहम्रयू–व २३. नेहम्य–वि. ४, पृ. २७१. नेहरू –अ ६३३. नेहुआ–म ४४. नेहेमिया–ज ३१०. –अधिकारी–इ २२९.

नै (नदी)–क १२३. नै आकित किल्ला–म ९. नैकपृष्ठ–वि. ४, पृ. २०. नैकमाकल्लू जात बेरडांची–ब १६३. नैकवारी (मुसलमान)–म १८१. नैकीदेवी (कारभारीण)–अ ७४; च ७४. नैगमेय–अ १७१. नैगेयानामृक्ष, नैगेयसूत्र, नैगेथानामृक्ष, वार्षम् (ग्रंथ) –वि. ९, पृ. १६३, १६४. नैघण्टुक कांड–वि. २, पृ. १८९. नैचा रोग–र १३३. नैचुदार–वि. ३, पू. २३९. नैट्रस ऑक्साइड–व २९४.नैट्रिक विष–ब २९३. नैटोजन–श ९. नैतघव–वि. ३, पू. २२९. नैता– म १८१. नैतिक जाणीव–न ३२९. –तत्त्वें –वि. २, पृ. १७६, २१७; आ ७८. –शिक्षण–श ८३. –सुखापेक्षकर्मवाद–स १८०. नैदतम् (काव्य)–त ७३. नैदान–वि. ३, पू. ३९३. नैद्राणि अ १२९.

*नैनवा शहर–न ३९४; ब १४८. नैनागड–अ ९६४. *नैनिताल गांव, जिल्हा, तहशील–न ३९४, ३९९. –तलाव–ज १८२; न ३९४. नैपातिथि–वि. ९, पृ. १७१. नैमित्तिक कर्म–क १३७. –होम–वि. ९, पृ. १६१.नैमिश(नैमिषीय)–वि. ३, पू. २२९. *नैमिषारण्य–वि. ४, पृ. १६२; न ३९६; व २२८. नैमिषारण्यवासी ऋषि–वि. २, पृ. ३९८. नैमिषी–वि. ३, पू. ४३२. नैराश्यवाद–वि. २, पृ. १७८. नैरुक्त–वि. ३, पू. ३९३.

*नैरोबी (राजधानी)–वि. १, पृ. २७०; क ६७२. नैर्ऋत याग–वि. २, पृ. ८४, ८९, १०२. नैर्यत्य–भ ९१. नैवाशा सरोवर–क ६७२. नेव्हशा(राजधानी) –क ६७२. नैषदी–स २१. नैषाद–वि. ३, पू. ३६९. नैषध–वि. ४, पृ. १६८. –चरित ग्रंथ–क ४४२; म ७२. नैषधानंद नाटक–न १२३. नैषधीय टीका–आ १४६. नैषिध–वि. ३, पू. २७१. नैष्कर्ध्य बुद्धीचें समर्थन–अ ४६८. –सिद्धी–क १३८; म २६.

नैसफोर नैपिसे जे–ड १८. नैसर्गिक (ऑरगॅनिक)–र ९, ६. –निवड–वि. ९, पृ. ६१७. –पिंडोत्पन्न गुल्म ग्रंथि रोग–ग २६२. –वर्गीकरण–व १६. –शक्ति– उ १८. –स्थिति–श ९६. –हक्क–श ९८; स ४७०. *नैहाती (शहर)–न ३९६. नैद्राणि –अ १२९.

नो (जपानी नाटक)–ज ६२. नोईल–क ४३६. नोएल, हंफ्रेझ–आ ४.–कॅप्टन–ग २५०. नोकरशाही–वि. ४, पृ. ५०१, ५०३; श ५८. नोकषाय–ज ३५४. * नोंगरुलाव संस्थान–न ३९६.* नोंगस्टोइन–न ३९६. नोंगस्पंग–न ३९६. नोगी कौंट–न २८. नोगेस लोक (तार्तर)–त ३८. * नोंग्लेवाई–न ३९६. नोघन राजा किंवा नवघनी –आ १९४. नोट–ह ४६. नोटरडेम–न ४१९. नोटलर–ज १४१. नोटा–च ३६, ३८, ३९; प १६७. नोटियम बंदर–क ८००. नोटेशन–र ६३. नोटोरिक्ट कुल–स ११७. नोड–ध ९९. नोतियन जात–म ३६. नोथी–अ १५०. नोंद (लग्नाची)–वि. १, पृ. २९२. नोंदी नाटकम्–त ७३. नोध्रस–वि. ३, पू. ७६. नोधा–वि. ३, पू. ७६, ४८८. नोनमंगल (गांव)–क ७९६. नोनाव लोक–न ३९८. नोपेन (राजधानी)–क ६८. नोबल–न १६९.

* नोबिली, डी. रॉबर्ट–वि. १, पृ. ३३०; त ७६; न ३९६. * नोबिली, लिओपोल्ड–न ३९६.–नोबेटी (जात)–ई २७. * नोबेल, ऑल्फ्रेड बर्नहार्ड–न ३९६.–फंड–न ३९७. * नोबोसोफो–न ३९७. नोमोकॅनॉन (ग्रंथ)–ग २९३. नोम्स (प्रांत)–ई ३. नोयर–वि. ९, पृ. ५७९. नोयील नदी–क ७०२. नोर बेट–क २४८. नोरास–वि. ४, पृ. ६१. नोरा–वि. ४, पृ. ६९; म २३०. नोराईट–भ १०९. नोरीआ–वि. ४, पृ. १६. नोरोडोम राजा –क ६७.

* नोलकोल–न ३९७; भ २२, २४; प १२९. नोलंबवाडी–च ८८. नोलेंट–वि. ९, पृ. ९३०. नोलेन्स डॉ. (प्रधान)–ह २८. नोल्डके–वि. ४, पृ. २४. * नोविबझार–न ३९७. नोव्हॅगोरॉड (शहर)–वि. ४, पृ. ४००. ४०२, नोव्हा–ड ३५. नोव्हा झेमला उ १२. नोव्हालिस(प्रवर्तक)–ज १५४. नोव्हास्कोशिया (वसाहत)–ब २०२. नोव्हिओडम–वि. ४, पृ. १८. नोव्हिकोव्ह–र३१. नोव्हिनेकर (गांव)–त ९९. नोव्हेंबर (महिना)–वि. ९, पृ. १२१. *नोहर–न ३९७. नोह्ला(अवन्तीवर्म्याची मुलगी)–क १४७.

पश्री सरोवर–क ४९९. पद–वि. ३, पृ. २२४, ३९०; वि. ९; पृ. १७१. पदइओइ–वि. १, पृ. १८८. पदकें–अ ४९१. पदगीतें–र ६२. पद चतुरुर्व्वे वृत्त–वि. ९, पृ. १९० पदचर्या (विधि) –पं १२७. पदन्यासपूर्वकशस्त्रसंधानविक्षेप–क १९१. पदपंक्तिछंद–वि. ९, पृ. १३८, १४०. पदपाठ–वि. २, पृ. १८३, वि. ९, पृ. १६४. पदप्रमाण–वि. २, पृ. १८३. पदमजी (डॉ.)–क २२२, ८१२. पदमसिंग (नारूक रजपूत)–र १४, ८८. पदवी (शूद्र) वि. १, पृ. ३८२. पदवेदू (राजधानीचें शहर)–ब ८०. पदव्यावर बहिष्कार–वि. १, पृ. ४१२. पदांगचे शिलालेख–वि. १, पृ. १७४. पदाति (युद्ध)–य ४८. पदार्थ (वस्तुचा परिमेयराशि) –स ४९६. पदार्थटीक–अ ३१२. पदार्थत्रितमय–ब १७४.

● पदार्थविज्ञानशास्त्र–वि. ९, पृ. ९०६; प १९; अ ६९७. पदार्थवैज्ञानिक रसायनशास्त्र–वि. ९, पृ. ९९८. पदार्थांची उष्णतावहनशक्ति–उ ११९.–बाजारभाव–स ८९. पदामेरू नदी–अ १६७. पदि वि. ३, पृ. २४८.–भाषा–न ३६९. पदितुलिसचा शिलालेख–वि. १, पृ. १८६. पदियच्ची (जात)–वि. १, पृ. १६४. * पदुआ शहर–प २०. पदुकोट्टई संस्थान–प १४१, म ३८.

पदुमनिका–क ९३३. पदें–वि. ९, पृ. १९४; म १४९; र ६०. पदे शास्त्री–वि. ९, पृ. ३७९. पदोच्चय–न ९१. पदौंग–(जात)–वि. १, पृ. १९२; क १०८. –ज्ञानकांड–वि. ४, पृ. १२८. पद्धतशीर वर्गीकरण–वि. ९, पृ. ६०६. पद्धति चंद्रिका–ग्रंथ (राघवकृत)–वि. ९, पृ. ३१६, ३७१. पद्धती (बौद्धग्रंथ)–वि. ४; पृ. २१३. पद्म–वि. ४, पृ. २१; अ ६१४, क ६९; ग ४४. पद्मकोश –अ ३१२. पद्मगड किल्ला–क ७१३. –बेट–म १४०. *पद्मगुप्त (परिमल)–ग्रंथकार–प २०. –राज (कवि)–क ४४१. पद्मचरित (जैनग्रंथ)–ज ३३९. पद्मणाक–क ३०१. पद्मतिलक–त १९–उपाध्याय–उ ४८. पद्मदुर्ग–थ ५३. पद्मदेव राजा (ठाकुरी घराणें)–न ३६८. पद्मनंदिप्रशस्ति–ज ३४४. पद्मनाथ–(कवि)–ग १९८, १४४.–(कादंबरी) वि. ९, पृ. ३०८.–चक्रवर्ती–त २१४.–नाग–न ३७.–भट्टोपाध्याय–त २९८.–स्वामीचें देवालय–त २१३. पद्मनाभ (ज्योतिषी)–वि. ९, पृ. ३१३.–कृतद्युवभ्रमयंत्र ग्रंथ–वि. ९, पृ. ३२१.–व्यवहारप्रदीप वि. ९, पृ. ३७०. पद्मनाभतीर्थ (कवि)–क ९३०. न ३४०. –तीर्थंकर–त२१४. *पद्मनाभपुरम् (गांव) –प २१. पद्मनाल किल्ला–ग ३४; श ६६. पद्मपाद पंडित–श १. पद्मपुराण–वि. १, पृ. ३१६; वि. २, पृ. ३९९; च ४६; ज ३३०; प २१; ब ११०.

पद्मपूर गांव–भ १९. पद्मप्रभतीर्थंकर–ज ३२४; त १०८. पद्मप्रभत्रैविद्य–वि. ४, पृ. १३०. पद्म बलिभद्र–त २१४. पद्मभाग–व २११. पद्ममंडलाची रचना–ग ४३. पद्ममिहिर राजा–क ४६४. पद्मराजपंडित–न १२८. पद्मविजय (ग्रंथकार)–व २०६. पद्मविधि–म ३७. पद्मसंभवजन्योत्सव–ध ७०. पद्मसाल–न ३९०. पद्मसाळी (पोटजात)–स १७७. पद्मसाळ वर्ग–क ८१९. पद्मा (नदी)–क ४७८. ग ३; व ११; फ ३; र ७९, ८०. पद्मांबा राणी–त ८. पद्मावत ग्रंथ–म६९. पद्मावती–उ३१; त१०८ पद्माकर उर्फ पद्मसंभव (बौद्धपंडित)–ल २८; स १८, १९८.–बहीण (बसवाची)–क १४७; ज ३३.–राजधानी–वि. ४, पृ ३२१; ज ९४.–सभानंद पथी–र ९७. पद्मासन–आ३३९. पद्मासुरविलसम् (नाटक) –त ७३. पद्माक्षी (राणी)–भ १९.–पद्माळे (तळें)–क ८०९.

●पद्मिनी (राणी)–अ ९०४; प २२; ल ४. –कला–र ६७. –जातीच्या नायिका–च ९९. –महाल–च ९२. ●पद्रोणा तहशील–प २३. पधानसुत–वि. ४, पृ. २१९. पधारी क २६४. पॅन आयोनिक (समारंभ) आ २३४. पॅन इस्लामिझम (राजकीय चळवळ)–वि. १, पृ. ३६८; प ४९९. पॅनक्रोट (चळवळ) –ज २९३. पॅनॅगिओटस (कवि)–ग २९४. पॅन (चौ चीनचा सेनापति)–ख१२७. पॅनजिऑट्स कॅम्बॅडिअस–ग २९९. पनथेनैयाचा उत्सव–ध ७१. पनरतन (देवालय)–क ४५७. पनरुति गांव–क९२७. पनलक्कोदिमडै (काव्य)–त ७३. पनलैंग (नदी)–क ८४४. *पनवेल (गांव, तालुका)–प २३. पनत्रेन्डु कोटाला–ज २४३.

●पनामा (कालवा)–वि. ४, पृ. ९१७; क ४२०; च १७०; प २४. *पनामा (राज्य, शहर)–प २३, २४. –कंपनी–क ४११. पनामा तंतू (चटया)–च ३. पनामी टोप्या–प १७८. पनीर द्रव्यें–ल ६३.

*पीठापुरम् (इस्टेट)–प १३९. पीडनायकाचा पराभव–औ २३. पीडमाँटचा आल्बर्ट (पुढारी)–वि. ४, पृ. ४९०; इ ८१. पीड वृत्त–वि. ९, पृ. १९०. पीड्रो डान्टाया–प १९८. पीड्रो डी सिंट्री (पोर्तुगीज प्रवाशी)–ल ३०. *पीतज्वर–प १३६. –पाणकेश –अ २१०. –बागुल बोत्रा–वि. ४, पृ. ९१८. –बादशहा–च १७२. –बिंदु–द १४१. –वस्त्री (लामांचा पंथ)–क ४९८.–शिरस्त्राण (गेलुग पंथ) –अ १२०; ल २८. –सन्निपात ज्वर रोग–न ४१. –समुद्र–च १९९. पीतांबर–न १३६. पीतांबरदास (पद्यकार)–ब २१. पीतांबरमिश्र–उ ६८. *पीताम्ल –प १३७. पीतुदारु–वि. ३, पृ. २२४. पीनस (रोग)–अ २०९; न ९०. पीपल्स कॉमिसरि(लोक-मंत्री)–वि. १, पृ. ७३.

पीपा–आ १०७; र ९७. पीयर्सन–ब २१ (ऊ). पीयूष –वि. ३, पृ. २९१. –धारा (ग्रंथ)–वि. ९, पृ. ३१९. पीयो बॅरोजा (कादंबरीकार)–स ४६९. पीर–फ ९३. पीरआली (जात)–ब १९७. पीर कामूस(कादंबरीकार)–फ ९१. पीरखान–ख ७७; छ ३. पीरखिंड–वि. १, पृ. ४६४. पीर गार्सेटी, पीर चारॉ व पीर–दलेट्–वोले(वाङ्मय लेखक)–फ ९०, ९१. पीर दस्तगीर (थडगें)–श ९८. पीरदादी (फकीर)–क ९२९. पीर पंजाला(घाट)–क ४९६. पीर बेन्वा व पीर–मॅक–ओलन (कादंबरीकार)–फ ९१. पीरमहंमद (इराण)–इ १८३. पीरमुहम्मद त १७२. पीरशहा दर्यासाहेब(टेंकडी)–अ १७. पीर-शहादौला–ग १३४. पीरशाह दावलची कबर–ज २९९. पीर सदरुद्दीन–ख १२२.

पीरेझ पुंजोल एडयुर्डो–स ४६७. पील (मुख्य प्रधान) –ओ ४; ग २९९. –सर रॉबर्ट–इ ४८. पीलखाना –अ ८७, ८८. पीला–वि. ३, पृ. १३८. –देवता वि. २, पृ. २४७. पीलाधतुरा–ध ८०. पीलु–वि. ३, पृ. २३३. पीलुपाकवादी–ब २८७. पीलुमती –वि. ३, पृ. १७४. पीलू (राग)–र ९२. पीवन यवफू (कोश)–क ८१४. पीवरीकरणमंजूव–क ७९७. पीस (नदी)–क २७९. पीसा शहर–वि. ४, पृ. ४९९. पीसांडर(कवि)–म ७२. पीसिस्ट्रेटस –वि. ९, पृ. १२९.

पुकतपुल तलाव–म ११९. पुकासंघ–अ ९९७. *पुकेट–प १३८. पुंकेसर–ज २८९; व ३७. पुंकोश–व ७३. पुक्कुस (लोक)–वि. ४, पृ. १८०. पुक्कुसाती–वि. ४, पृ. १७७, २००. पुखरायण–भ १११. पुंखित–अ ३१२. पुख्तनवाली–वि. १, पृ. १६९. –धर्मशास्त्र–वि. १, पृ. ३९३. पुग–न ४०६.

*पुगनूरु जमीनदारी, तहशील–प १३८. पुगमा (राजधानीचें गांव)–प २. पुंगव (मांडलिक) वि. १, पृ. २२९. पुगी(उपाध्याय)–आ २६२. –वाद्य –व १४६. पुग्गल (शब्द)–आ १००. पुग्गल पञ्ञत्ति–वि. ४, पृ. २३७. पुंगे नदी–र १९१. पुच्छकशेरु–प ९९; स १२९. –धमनी–प ९८. पुच्छपर–स ९६. पुच्छवंश (प्राणी-कोटी)–प२६४;स ४६, ४७. पुच्छविशिष्ट–अ२०८, २१०. पुच्छहीन धुमकेतू–वि. ९, पृ. ३९७. पुच्छाकार(वनस्पतिशास्त्र)–व ९६. पुजन (रंग)–क ६०९. पुंजननेंद्रिय–स १३०. पुंजा (भात)–भ पुजारी–ग ३३. पुंजिष्ठ–वि. ३, पृ. ३६४. पुंजील –वि. ३, पृ. २३१. पुजून राजा–ज १२१. पुजेरे (जैन जात)–ज ३२१.

पुट–व ६८, ७१. पुटपाक–वि. ९, पृ. ३८४. पुटयंत्र–वि. ९, पृ. ४६६. पुट वृत्त–वि. ९, पृ. १९०. पुटुमायो (नदी)–क ७९०. पुंडरीक–वि. ३, पृ. २२८; अ ६१४; क ७०. –करुणा–वि. ४, पृ. –नारायण–त २१४. –रोग–क ६०१. –विठ्ठल–वि. ९, पृ. १८४; र ४३–४९; स २१. पुंडरी-किणी नगरी–आ ११३. पुंड सांवत–आ १७१. पुंडाई (उझबेग लोक)–इ १८६. –शिवाजीची–आ १३९. पुडुइलु (शूर योद्धा)–वि. ३, उ. ३६. पुडुवैप्पु शक–वि. ९, पृ. ११८. पुंडे शामजी–ज २९८. पुंड्या–उ ११, १२.

*पुंड्रदेश–वि. ३, पृ. २६९; वि. ४, पृ. २०; प ८१३. पुढील पीढीचा अभिमान–वि. १, पृ. ३६०. *पुणतांबें–च ४३; प १३८. *पुणें शहर, जिल्हा –वि. १, पृ. ४०८, ४१३, ४६१, वि. ४, पृ. ४२८, ४३१, ४३४, ४४७; क ६२७, ७८०; घ ७, ८, १२, १८, २१, २२, २३, ९९, च ६१, ८७, १४१, १४४, १४९, ज २९७, प १३८, १४०. –एजन्सी–म १७४. –जिल्ह्यापासून निरनिराळे व्यापारी मार्ग–वि. १, पृ. ४६१–४६३. –पेटा–अ ८७.

पुरि (री) जात-अ १२०; ग २४९. पुरिक-वि. ४, पृ. १२१.-भाषा-वि. १, पृ. २३७. पुरिके -वि. ४, पृ. १६७. पुरी-आखाडा-अ ८६.

*पुरी गांव, जिल्हा-क ७०७; प १९३.-महाल-द ८८. -शहर-घ १०. पुरीकय-वि. ३, पृ. २९१. पुरीबाई (कवयित्री)-ग १४९. पुरीष-वि. ९, पृ. १७१. पुरीषिणी-वि. ३, पृ. २१४. *पुरु-वि. ३, पृ. ७८, १४१; प ४, १९४.-तृत्सु, भरत व कुरु हे एकच-वि. ३, पृ. १४७. *पुरुकुत्स-वि. ३, पृ. ७७, १४३, १४४, १६९; प १९४. पुरुकुत्सानी-वि. ३, पृ. ७७. पुरुकुल-न ३३६. पुरुजित (राजा)-क ९४३.-बाप (विदेहवंशी) जनकाचा-अ ६३. पुरुणीथ, पुरुपंथा, पुरुमाय, पुरुमित्र-पुरुमीळह-वि. ३, पृ. ७७. पुरुदम-वि. ३, पृ. २६३. पुरुपुत्र- य १६. पुरुमीढ-अ ६७. पुरुमीहळ अजमीहळ-वि. ३, पृ. ४८८.

पुरुरवस्-वि. ३, पृ. ७८, १९२, १९३; ब १९२; व २९६.-देवता-वि. २, पृ. २४७. पुरुरवा-न ४२; प १९४. पुरुराजा-क ९७८; न २६७. पुरुराष्ट्र-क ९७८. पुरुवंश-वि. ३, पृ. १४८. पुरुष-वि. ३, पृ. २६०; स १४२, १४३.-इष्टकोपधान-वि. २, पृ. ९७.-कामगार -वि. १, पृ. ४७६, ४७८.-गुलाम-ग १८२.-जननपेशी -अ २१९.-देवता-वि. २, पृ. २४७.-परिचारक-श ९०.-परीक्षा-क २७०. -हर्षकालीन -वि. ४, पृ. ३२८. पुरुषपुर गांव (पेशावर)- वि. ४, पृ. २४१, २५७; क ९९६; प १८२. पुरुषपूर-अ ६२४.

पुरुषमेध-वि. २, पृ. ३२७; च २७, ९४; न २७. -देवता-वि. ३, पृ. १९७.-यज्ञांतील पशू-वि. २, पृ. ७९, १३७, १४२; वि. ३, पृ. २९९. -विषय-वि. २, पृ. १९१. पुरुषमृग-वि. ३, पृ. २९६. पुरुषराग-र ४३. पुरुषलक्षण-अ ४८. पुरुष लिंगभेद-ज २८९. पुरुषव्रत-वि. ५, पृ. १६९. पुरुषसंतति-व १७९. पुरुषसूक्त (कर्ता- नारायण)-वि. २, पृ. १४२; वि. ४, पृ. १२२. व २९७. पुरुषहास्तिन-वि. ३, पृ. २९८. पुरुषांचे कर्तव्यकर्म-ग १२६. पुरुषंति-वि. ३, पृ. ७८. पुरुषाद-वि. ४, पृ. २१. पुरुषोत्तम-च ४०; ज ८४; न १४१.-कवि-वि. १, पृ. ३१६; ग १४९.-कावळे-क ७०८; ७१६.-गजपति नारायणदेव-क ४८९.-गोविंद नाडकर्णी-ग १९. -देव-क ८१०.-नारायण-त २१४.-महादेव-इ १९३.-मास-अ १९२.-मिश्र-अ ४४६.-राव-प ८३.-सिंह-ग ३९.-सिद्धांतवागीशकृत-ब ९१.

*पुरुषोत्तमपूर (मद्रास)-प १९४. पुरुषोपधान-वि. २, पृ. ९६. पुरुहन्मन-वि. ३, पृ. ४८०. पुरुहूत -प ७९. पुरूचे शत्रुमित्र व त्यांच्या लढाया-वि. ३, पृ. १४३.. *पुरूरवा-वि. १, पृ. ३२९, वि. २, पृ. ४२, ९७; उ ८९; न ४२; प १९४. पुरोडाश्-वि. २, पृ. ८९; १२२, ३६१, ३९९; वि. ३, पृ. ३३७, ५०५, ५०६. पुरोधा-वि. ३, पृ. २६१. पुरोनुवाक्या-वि. २, पृ. ८६; वि. ३, पृ. ३३०. पुरोपश्चाद्गामी यंत्र-ए ७. पुरोरुक्-वि. ३, पृ. ३३०. पुरोवात-वि. ३, पृ. १७५. पुरोहित-अ ६१६, ग १७२ -बुद्धकालीन-वि. १, पृ. १९४, २०४, २०५; वि. ४, पृ. २०२.- बैगा-अ ३२.-स्वतंत्र जात-प २२०. पुर्किजे- वि. ९, पृ. ४२१, ४२४, ६३२. पुर्चासचें म्हणणें -इ १८४. पुर्णा (नदी)-प १९७.

*पुर्वा तहशील व गांव-प १९४. पुर्विया भेद-क ४७७. पुल-च १९७. पुलकेशिन्-च ११९. पुलकेशी (चालुक्य)-वि. ४, पृ. ३३२; आ ३०४; औ २९; क ९९१; ग १३६; च ६६, ६९; द ३६; म २२९; स २२३; ह ३४. -सत्याश्रय (राजा)-च ७०. पुलकोव्हो (वेधशाळा)-व २७८. * पुलगांव-प १९४. पुलंतिरणकलवूमलै (काव्य)-त ७३. * पुलयन-प १९९. व ९७; पुलया-अ ६९०. *पुलस्त्य-प १९९. -ऋषि-अ ३०; क १२३. -विश्रवस्चा पिता-क ९९०. पुलास्तिन-वि ३, पृ. ४३०. पुलस्तिपुर-वि. ४, पृ. १८१; अ १७७. पुलह (ऋषि)-आ ८१. पुलहा -क १२३. पुलांचा गाळा-स ४२९, ४३९. पुलाची सर्व्हे-स ३९३. पुलांचे प्रकार-स ४२९- ३९९. पुलाच्या कमानी-स ४३२, ४३३.

पुलिक-वि. ४, पृ. १६६. पुलिकडीमाल इरुन्गोव्हेल -अ ३९. *पुलिकत सरोवर-प १९९. *पुलिकन शहर, गांव-ई ६३; प १९९. पुलिकेशी राजा-वि. ४, पृ. ३२७; आ ३९४. *पुलिंद (जनपद, देश) वि. ३, पृ. ३६९; छ ९, प १९९.

फुली-अ ५४१.-कालव्याचें पाणी-क ६९३. फुलें-प १२०; ब ४२.-माळी-म १४५. फुलेरा.-अ ६४२. फुल्क (रोचिन)-अं ९१, ९२. फुल्लमपेट तालुका-र ७८. फुश-व १०. फुशे-न ३८३. फुसन (बंदर)-क ७७५. फुसरे-व ७६८. फुस्स-वि. ४, पृ. २२०. फुहफीन-वि. ४, पृ. ३१२. फुही-च १६१. फुहूल वॉट (डॉ.)-वि. ५, पृ. ६००. फूजिवर घराणें -आ ३२३. फूटपट्टी-भ ६९. फूरिअर-स ७३. फूर्नियर (चरित्रकार)-आ ३६९. फूल-ज २९९. -गालिचे-ग ११४. फूलगोंदा-उ २८. फूहकीन प्रांत-अ ३३६. फूहरेर ए. -क ५७. फूह्न्हे (बादशहा)-वि. ५, पृ. ४४७.

फेअर (कर्नल)-म ६६. फेअरफॅक्स एडवर्ड-इ १४. फेअरवेल-एफ्. जी.-झ २८. फेअरवेल केप-उ १३. फेअरी-द १७१.-क्वीन ग्रंथ-म ७२. फेअरेन बच (डॉ.)-ज १७६. फेक्टिअस-ग २९२. फेंगचेओ एर्ह-त ९९. * फेझ (शहर)-वि. ४, पृ. ३२०; फ २८. फेझी (इतिहासकार)-स ४७९. फेडरिक (डॉ.)-वि. १, पृ. २०५; ब १६९. फेडरिश लिस्ट-अ ४५१. फेडरेशन पद्धत-ब २०३. -ऑफ होलसेल न्यूज एजंट्स-व २६२. फेडहरबी (जनरल)-ग ११९. फेडेरिको डेलिपनो-वि. ५, पृ. ६०८. फेडोरोव्ह-र ३०. फेणगिरी-वि. ४, पृ. २१. फेत्झ जात-ब ५८. फेथिबे (नांव)-त १३६. फेदन (जमिनीचें परिमाण)-ई २१. फेदरस्टार्स (प्राणी)-स ६. फेनाविक कार्स-क ४९९. फेनि (लोक)-वि. ४, पृ. ४०२. फेनिअन कट-ड ६. फेनिअस सरोवर-ग २७१. फेनिज-न १८९. फेनिल-र ११३. फैनिलिन ब्राऊन-अ ७६. फेनाझाईन (सेंद्रिय पदार्थ)-भ २९. फेनॉल-क १३१.

* फेनी (बंगाल, मुख्य ठिकाण, पोटविभाग)-फ २९. फेनेलन (लेखक)-क २७२. फेनेस्टेलाशेल-भ १०९. फेनोल (द्रव्य)-र ६, ७. फेनौल द्रव्य (डांबर)-ड २०. फेंपरें (कोंबड्या)-क ७६८. फेफर-वि. ५, पृ. ५६२. फेबिअस पिक्टॉर-वि. ४, पृ. ९१. फेबिनस मॅक्सिमन-ओ ३१. फेबियन सोसायटी-स ६६, ६९. फेब्रुवारी (महिना)-वि. ५, पृ. १२१. फेमिआ-वि. ४, पृ. ८२. फेरधारा पद्धति-ज ११५. फेरपालट (पद्धति)-क ६९१; ख २२. फेरसुटी (पद्धति)-आ २९. फेरार -द ५७. फेरारा (पहिलें कौन्सिल)-ख १४४.-शहर-ट २१. फेरारि-वि. ५, पृ. ५७३. फेरिद पाशा-अ ५५९. फेरेदून-वि. ४, पृ. ४१, ४२. फेरियर जे. इ.-व २५८.-डेव्हिड डॉ.-वि. ५, पृ. ६३९.

* फेरिश्ता (इराणी इतिहासकार)-इ १३२; च ४९; फ २९. फेरिस्त-च १२. फेरू-उ २८. फेरेग्विझ-वि. ४, पृ. ४३. फेरेटिमा (असॅसिलासची आई) -ब ९१. फेनेरबॅच (अध्यक्ष)-ज १७५. फेरेरा (गव्हर्नर)-अ ४६१; ग २४३. फेरोख-ए ४४. फेरोजशहा मेथा-ग २०५; च ९, त १९४. फेरोझ तुघलख राजा-स २०१. फेरोझशहा तुघलख (मूळ पुरुष)-फ ९; व ४६. फेर्नाओ (बखरकार)-प २०३. फेर्नाम कॅवॅलेरस (इतिहासलेखिका)-स ४६७. फेर्नेल-प १५९. फेन्यारी-स ७२. फेलाहिन सैन्य-ई २९. फेलाहीन (शेतकरी वर्ग)-ई २३. फेलिकफॉर (व्यापारी)-फ ४४. फेलिक्स-लाकोते-ग १६३.

* फेलिंग (रसायनशास्त्रज्ञ)-फ ७८८. फेलिपा (सरदारकन्या)-क ७८८. फेलिस ऑर्सिनी-इ ८२. फेलीसि (आ) यानो व्हीरा (अध्यक्ष)-अ ४२२; य ५८. फेलेरॉन-अ १३७. फेल्ट डॉ.-थ १३. फेल्स् नाणीं-न १७१. फेल्स्पार-ख ९, १२; भ १०५.-दगड-क ५५८. फेल्साइट-ख ५. फेशनेर-वि. ५, पृ. ६३४. फेशूले-ए १७. फेसल-अ ३९७. फेसॅलॅंडो सँटा-अ ४२२. फेसिस नदी-क ७८७. फेसूली-वि. ४, पृ. १९. फेहमी मुस्तफा पाशा-ई ४०.

फैग जहंमद-स २८. फैज-भ ११३. फैजगंज कालवा -ख ११७. * फैजपूर (पूर्वखानदेश)- फ २९. फैजबहार, फैजबक्ष, फैजमज, फैजबाह, फैजाबाद (गांव जिल्हा, तहशील, राजधानी)-अ ३७९; ग २०८; फ २९. * फैजाबाद (अफगाणिस्तान) -न २१५; फ २९. फैजी-वि. ४, पृ. ४१७; अ ७.-कवनें-अ ७.-सेलीमचा शिक्षक-अ ५. फैजुलाखान (सरदार)-र १५०. फैझर अलीखान (सरदार)-क ७३३. फैझी कवि-आ ६५. फैझूल्लाखान-राजा-र ९४. फैदहर्बी, (गव्हर्नर जनरल)-स २२५. फैयाजखां-स २८.

बयाजी नाईक (हुजऱ्या)-ख १०८. * बयाना (प्रेक्षणीय स्थळ, भरतपूर), तहशील-ब ३८; भ १४. बयाबाई-न २१८; र ९०.-आपटे-ब ७९. -कन्या (शेवटचे बाजीराव)-आ १६३.

* बयाबाई रामदासी (कवयित्री)-ब ३८. बयिन नौग-प १६२. बयीन बेग (तुर्की सेनापती)-ई २८. बरई जात-ब ९१. बरकत् उल्ला-स २९. बॅरॅकॅस-अ ४२२. बरकुक-ई ३३. बरकुलिंजन-क ८२९. बरखार्ट जे. (ग्रंथकार)-ज १६०. बरखुदानखान-आ १३९. बरखेड-भ ११२. बरग-अ ८७; ध ५९. बरगंडियन राज्य-वि. ४, पृ. ३४०.-लोक-पृ. ३५०. -शहर-क ७८९. बरगदार शिरा-ब ९६. बरगॉइन (कॅप्टन)-ऐ ६.

* बरगांव खेडें-ब ३८. बरगांग नदी-द २२. बरगी सरदार-अ ५१५, ५१६. बरचे-स ३०३. बरच्या शिवालिक-भ १०९. बरटी (धान्य)-ध ५५; प १२४. बरट्रांड-वि. ९, पृ. ५७९.

बरडीजण-क ६५३. बरथियर-न ३८२. बरथोल्ड ऑरबेक-ज १५८. *बार्द्वान जमीनदारी-ब ३८. -काटवा रेल्वे-आ २८. बॅरन-प १०२. -किल्ला, बंदर-क ७९०.-केटो (मुख्य प्रधान)-ज७९.-चीफ गिलबर्ट-प १४७. *बरनगर गांव (ग्वालेर संस्थान)-न ३९. बॅरन टॉल-उ १५. -डंगर्न (सेनापती)-म १२.-डॉमिनिक जोन लारो-य५४.-तकहशी (प्रधान)-ज ७९.- प्रवाशी-क ४९६.-शिदेहरा (जपानी वकील)-ज ७८. -सॅटो (व्हाईसरॉय)-क ७७८.- व्हॉन लीकन रशवर्म (मंत्री) -व २३. -व्हान डेरडेकेन-क ६७३.-व्हॉन स्काथिम-भ ८०. * बरनगर-ब ३९. बरना ईडी ज्यूश्-ब१३.बरनार्ड पॅलिसो-क७८.*बरनाळ(मुख्य ठिकाण)-ब ४०. बरानिअर-अ१५७. बरनूर (गुरें ढोरें)-क ७०२. बॅरनेस (कादंबरीकार)-आ ३६९.

*बरपाली (जमीनदारी, ओरिसा)-ब ४०. बरबासपूर जमीनदारी-ब १६३. बरबिए-वि. ९, पृ. ५०१. बरपा रेल्वे-आ २८. बरमैयान (ढीमर)-द ३. बरम्बा (संस्थान)-ओ २४. बरवार वर्ग-क ७८६. बरवा (राग)-र ९२. -भाग-ब १९३. बरवाला मुसलमान -व२६. -शहर (इंदूर)-इ १४५. -जात-वि. १, पृ. ३४९. बरवे (संगीतावरील लेखक)-वि. ९, पृ. १८१. -मल्हारराव-क ७३६. बरसत बसिरहत लाईट रेल्वे-आ २८. बरसी राजा-ज ३१४. *बरहामपूर (तालुका, मद्रास)-ब ४०. -शहर-भ २१. बराई (ग्रामदेवता)-अ ६८९. बराईट-भ १०७.

बराक(कवि)-र १२४. -नदी-आ ३३९; क २३५. *बराकपूर-अ ३३३; ब ४०. बराकर नदी-द७९; ग १०९. बराढो-प १२४. बॅरॉटे मिन्ये लॅमाटीन (इतिहासकार)-फ ५९. बरमिया (दरवेशीपंथ) ई २४. बोरोपोलो किंवा बारापल्लू (रेशमी किडा) १३३. *बरांबा (संस्थान)-ब ४०. बराबर (डोंगर)-वि. ४, पृ. १३०. बॅगॅसडी (ग्रंथकार) -वि. १, पृ. १७९. -जो आर्डे (ग्रंथकार)-प २०४. बरासी-वि. ३, पृ. ४१०. बराळ नदी-द १०२. बॅरिंग्टन डेन्स-उ १३. बॅरिस्टर-क ७८३. बरिरधान (भाताची जात)-भ २७. बॅरिल्ला (सज्जीखार)-अ ५४१. बरिहटा (शिलालेख)-न ३२. बॅरी-वि. ९, पृ. ६०७, ६०८ बरीगी (सरोवर) -क ६७२. बॅरीडेल कीथ-न १००. बरीदखान -ख ७८.

*बरीपाडा (राजधानी)-ब ४०. बरीसा (गांव)-क १४५. * बरीसाद्री (शहर)-ब ४०. बरू-वि. ३, पृ. ४८१. बरूक (भडोच)-क ७०६. बरूगझ (भरुकच्छ)-क ७०५. बरून गांव-ग ३७. बरेके-ई ३३.

बॅरट सर ए.-त १३१. बॅरेटी रोजन-इ ८७. बरेंद्र अनुसंधान -वि. ९, पृ. ६६०. *बरेंद्र -ब ४०. -भूमि-र ८०. बॅरेल तेल-र ३९. बरेलदेब-ब ४१. *बरेली जिल्हा, तहशील-ब ४०, ४१. बरेसीया शहर-भ ११४. बरो (संशोधक)-उ १२. बॅरो डॉ. -वि. ९, पृ. ५१९.-(ग्रंथकार)-वि. १, पृ. १८०.-सर जार्ज-उ १३. बॅरोटसे लोक-ब ९१. * बॅरोटसे लँड, देश-ब ४३. बरोडा बँक-प १७०. बरोनेट गिलेबर्ग-डहरेन स्वॉर्ड (कादंबरीकर्ती)-ड ४९. बरोनोसडी क्रुडनेर-अ ५२९. बॅरोनेस मॅरेन होल्टझवाई-क ४८६. बरोलीचें देऊळ-र ७७. *बरोली तहशील, शहर-ब ४१. बरोवी (पोटजात)-ब १९७.

भ

भगवदज्जुक—न १३९. भगवान—स२९.-गिरी—क५३०. -गीर(गोसावी)—इ १००.-दास—अ ३; ज १२१. -नदी—१६.-राजा (अंबेर)—ब १४६.-राव—द ६.-लाल इंद्रजी (डॉ.)—वि. ५, पृ. ११२, ११५; क १४६.-सिंग—न २१९.-देऊळ (प्राचीन, बार्शीचें)—ब९२. भगाश्विन—वि. ३, पृ. २७२. भगास्थि—प ५२, ५५; स ११९. भगिनी—वि. ३, पृ. ३०७.-बंधुविवाहमूलक उत्पत्ति—वि. १, पृ. ३१८.

*भंगी—वि. १, पृ. १००, १६७, ४७७; अ ६५०; भ ४. भगीया जात—भ ४. भंगीर—वि. ३, पृ. ४३३. *भगीरथ राजा—वि. ३, पृ. २७२; अं १०६; क ३०; ग ४; भ ४. भगेंद्र—भ २. भग्रहयुति—वि. ५, पृ. ३१७, ३१८. भघत राज्य (खालसा)—ड ८. भजन—क ५१४. भजमान—अं ८८. भंजराडोम—ड ६४. भजेरथ—वि. ३, पृ. ७९. *भज्जी संस्थान—भ ४. भट—अ ५२७; ख ३. -इच्छाराम—ग १५०. चिंतामण—वि. ४, पृ. ४२८; उ ५८.-बाळाजी विश्वनाथ—न २०१. भटकणारी जात—वि. १, पृ. ३८९. *भटकल गांव—भ ४. भटगांव—न १३४. भटजी (भुमका जातीचा)—क ७८०. भटतुल्यकरण ग्रंथ—वि. ५, पृ. ३०२, ३०८, ३१३. भटनागर (कायस्थ जात)—क ३९०, ३९२. भटप्रकाशिका—वि. ५, पृ. ३०४.

*भटिंडा—क ४४; ग २३७; ज ११८. भटिया (शहर) —उ ५. भटियार जात भ ५.-राग—र ५३. भटी (जात)—भ २६. * भटोत्पल—वि. ५, पृ. ३०५, ३०७, ३०९, ३७१; भ ४. भट्ट—आ १०७. -कल्लट—अ ५७७.-गोपाळ—वि. ५, पृ. २१०. -चिंतामणि ग्रंथ—म १५८.-जगद्धर—वि. ५, पृ. २०९.-जनार्दन—वि. ५, पृ. १८९.-जयंत—अ ३०८.-देव—आ ३९२.-नाथस्वामी—च २११; न १२१. नारायण (नाटककार)—क ४४१; न ११८, १२९.-पाद—क ५६१.-मत—म १५८. -रंगाचार्य—न १४२.-वंश (काव्यग्रंथ) ग ८९. -त्रामुक—र ११६.-विद्याधर—क २७०.-विनायक —वि. ५, पृ. २१३.-श्रीवर्धमान्—न १२१.-सुकुमार—न १२९.-स्वामी—क ८३६.

भट्टाकलंकदेव—क ३०४. भट्टाचार्य चक्रदेव—वि. ५, पृ. २१३. भट्टारक—वि. ४, पृ. ३२५; ग १३६, ज ३३८; द ९७—भट्टार—जयनगर—वि. १, पृ. २२१.-नरसिंह (राजाचें नांव)—वि. १. पृ. २२०. भट्टार्क (सेनापति)—ग १३६.-वंशज—व १२२ भट्टि (कवि)—ब १२३.-काव्यांतील शब्द—वि. ४, पृ. १३२. भाट्टिक (राजा)—वि. ५, पृ. ११४. भट्टिल (ग्रंथकार)—वि. ५, पृ. ३०९. भट्टी;—क ४४१.-काव्य—वि. १, पृ. ३१४.-गुजर (जात)—क ४५८; ग १३२; ह ४०. *भट्टीप्रोलु (गांव)—क ६६२; भ ४.

*भट्टोजी दीक्षित—वि. ५; पृ. १९७, १९८, न ७१; भ ५. भट्टोत्पल—वि. ५, पृ. ९०. भट्टोवेक—म १५८. भट्टा (पोटभाषा)—उ ६७. भंड (जात)—क ४५८. भडका घेणारें तेल—र ४०. *भडगांव—प ६४; भ ६. भंडग्राम—वि. ४, पृ. १८४. *भडभुंजा (जात) —भ ५.-मोंगल—ब ७२. भडवे—क २०५. *भंडारा —त १०६; प ५२; भ ५, ६. *भंडारी—वि. १, पृ. ४७८; क ६८४; न ४२४; भ ६; म १८०. -उदाजी पद्धवळ, तोंडवळकर, व पांजरी—भ ७. -बापू सुखसंपत्तिरायजी—ज ३४७. भंडारे (आड नांव)—क २१३. भंडिदेवरु दैवत—ब १. भंडी (यशोमतीचा भाऊ)—भ ८.

* भडीकुल—भ ८. *भडोच जिल्हा, शहर—वि. १, पृ. २७१, ४६१; वि. ४, पृ. १८३; वि. ५, पृ. ३१३; क ३४९, ७०६ च १८; द ३६, १९७; भ ८, ९. भडोची (डेरेदार झाडाचा वर्ग)—क ३४३. भडौरिय जात—क ७७९. भत्तवर्यन व भत्तशाह (भट्टशाह)—ग १२३. भदंत आगीमिता व थेर —क ५३३. भदरवाह प्रांत— ४५५. भदालपूर गांव)—भ ३६. भद्द शिदी (डोंगर)—क ५४९. भद्दसाल जातक.—वि. ५, पृ १४५. भद्दाकुंडल केसा—ध १४. भद्र—वि. ४, पृ. २१; १६०; क ६५६; च २१६.भद्रकम् (अक्षरगण वृत्त)—वि. ५, पृ. १५३. भद्रकल्प (युग)—य ३१ भद्रकल्पावदान (ग्रंथ)—वि. ४, पृ. १४५; अ ५८२. भद्रकवृत्त—वि. ५, पृ. १५०. भद्रकाली देवी—द १६६. भद्रगणित—अं २४.

भद्रचारु—क ६५६. भद्रबाहु (जैन अग्रणी)—वि. ३, पृ. १३०; क १८२, ख ५५; ज ३२०, ३२५, ३३७. त १८; भद्रया (गवई)—प ७६. भद्रविराट (वृत्त)—वि. ५, पृ. १५०.

म

* मलायाद्वीपकल्प—वि १ पृ ३९३ वि ४ पृ ३१९, ३१९, ३२० ट ३ म ६२. —पॉलिनेशियन—भ३४.
* मलाया संस्थानें—वि१ पृ २५९; वि ४ पृ ३७३ म ६३. मलायी—वि१ पृ१७९; वि४ पृ४६८. —अस्वल —अ६९३. —कात—क२९३. —ग्रंथ—वि१ पृ१८०, १८१. —भाषा—वि१ पृ१९१, १७७. —रामायण—वि. १ पृ१८२. —लिपि—ल ४१.
* मलायी लोक—वि१ पृ१६६, १७९ वि४ पृ४६९ आ ३२८ क ६६७ म ६४.—वाङ्मय—वि १ पृ १८१, १८२. मलायो—पॉ(भाषागोत्र)—वि१ पृ१५१ १६६, ३५०. मलालास बखर—ग २९२. मलावरोध —व १५५. मलाशय—श ३७. मॅलिक ॲसिड —अ ५४६. मलिक रा.—अ ६५१. * मलिक अंबर —वि४ पृ ४२६ आ १३२ औ २५ क ६२४ ख १०६ ग १३९ ज ११३, २०६, २२३ न २७८ ब १६१ म ६९ व ११३ श १३.—अल् अझीझ, इमाद, अदील, अश्रफ, काहिर, सलिह—अलदिन—ई ३१,३२,३४. मलिक अहंमद—वि४ पृ४२५ ज३०० न २७६ ल६६स१८.—धाहीर—इ१७०. शह्तियार-उद्दीन—अ६५४.—उलअदिल—न३४६. —कंद—ग१. —कलान—ग१. —कव्हेर्द सेल्जुक—क १४०.—काफूर —वि ४ पृ ३३३, ३३४, ४२५, ४४८ औ २५ क ७०८ ख १०० द १७८, १९४ प ७५ ह १९. —जानी—अ ५०५ आ १४५ क ९१, २१७ ग २०, १३८ त १ ध ६० म २०५ य २५.—डी. एल्.—वि५ पृ५६३.—तुजार—ज ३०० ब६३.—दिनखेल—अ २३६.—दिनार उर्फ शाफरखान—ख १०१.—नाईक—अ ६५८; क ७०८.—नागझरा—इ २३२; क ४५६.—नायक—न २७६.—नासीर राजा—फ १०.—फत्तेखान तिवान—ड ५६.—बरखुदार—आ १३८, १३९.—बीर—ग १.—मन्सूर—इ २०१.
* मलिक महंमद जायसी—च ७८ म ६५.—रहामनखान किल्लेदार—अ १३९.—राजफीरुकि राजा—न १८. मालिकराजा—ल १४.—शहा सेल्जुक राजा—इ १८१ त ११२ स ४७१.—सर्वर—ज ३६७.—सोहराव—ड ५३.—सोन्हाव दोदई—ड ५६.—हुसेन—औ १४. मलिकाफर सुभेदार—त २०५ ह ६२. मलिखा (न.)—ब्रह्मदेश—इ २०७. मॅलिडोव्ह प्रधानमंडळ—ब ५३. मलिंद —क ६७३. मलिंदी —क ६७२. मलिन्दपन्ह—वि ४ पृ २३८. मलिम्लु—वि ३ पृ ३७८. मजिम्लुच—अ १५२.—देवता—वि २ पृ २४८. मलियार जात—व १६२. मलीक—ग १४. —उल तुजार—अ ५०७; क ७०८.—ए. टी.—आ ३५.—कायदेपंडित—वि ४ पृ ३५५.—खुश्रू—ग २०. —छज्जु बंड—ख १००.—जीवन—द ७६.—नासिरुद्दीन —अ ३७८.—फंदीफकीर—अ १६७. शहा राजा—ब १४७. मलुकेदार राग—र ५४. मलुगीअमर-राजा—य २४. मलू—आ १४०. मॅले कोंबड्या—क ७६४. मॅलेट, सर चार्लस—वि १ पृ २८७, ट २६. —सर सी. ई. —वि१ पृ२८९. मॅलेब्रांश (ग्रं.)—फ५१.
* मले कोटला —म ६६. मॅलेरिया—घ ८. मॅलेसन —अ ५ त ३९. मलोइ—वि ४ पृ ६८, ७० मलोक देव—इ २२१. मॅलोटस फिलिपिनेन्सिस—क ५१७. मलोटे (कि.)—ह ५०.

मलोत्सर्जान—स ५३. मॅलोमनीक (घ)—इ १३४. मॅलोरी—क २७२.—ग्रंथकार—इ ११ ग ३१६. मल्टिकुलिस एम्.—र १३३. मल्याळ देश—छ ५. मल्याळम् लिपि—त ५०. मल्याळी जात—क ६८४.—भाषा—वि१, पृ१७१, ३५७ वि ५ पृ ३६२ द १८४, १८६. मल्ल—वि४ पृ२०, १७७; क ११६.—अथवा मल्लिदेव—ग १६३; द ३४.

मल्लखांब व्यायाम—व २९६. मल्लखेल—ओ १५. मल्लगृहें —आ १९. मल्लदेश—वि४ पृ १४९. मल्लनराजा—म ६०. मल्लनाग—अ ४४१; क ३७३. मल्लपुत्र विद्दण,(ग्रं.)—वि ५ पृ ३१६. मल्लयुद्ध—क १५२ ख ११५. मल्लराष्ट्र—वि४ पृ२०. मल्लबाहिन्—ज २३७. मल्लसरज—क ४८७. मल्लाका बेट—वि१ पृ २२१. मल्लाप्पा वडियार—व २०८.—संत—व १७६. मल्लांबिका पट्टराणी—व २०७. मल्लार राग—र ५५. मल्लारि—टीका—वि५ पृ३१४, ३१५ मल्लारी मुलगा —इ १४९. मल्लासुर राक्षस—ज ३०३.—वध—च २६. मल्लि—अ २४५. मल्लिका—वि४ पृ१४८, १७१. १८६. मल्लिकाकार मूळ—व ४४. मल्लिका—मारुत नाटक—न १३६.—व्यभिचार—वि४ पृ१४८.

मल्लिकार्जुन राजा—वि४ पृ ४२३ वि५ पृ३०२; क ३०, ३१, ३०२, ७०७ न १३५ र १२.—विरुपाक्ष राजा—व २०७. मल्लितीर्थंकर—ज २२४ त २१४. मल्लिदेवरस महामंडलेश्वर—आ ३८६. मल्लिनाथ-वि ४ पृ १३२; क ३१; व २०८.—तीर्थंकर—त १०८.—पुराण—क २९७. मल्लिसेन—ज ३३६. मल्लीकुरम्—क ११७. मल्लीनगर—अ ५३१. मल्लू अदिलशहा—आ १२९.—इकूबालखान—त १७१. मल्लोथेरिया जरायुपूर्व—वि५ पृ ६०३. मल्हण नांव—छ ५. मल्हा जात—क ६८८. मल्हार कोळी—क ८३०; ज १९८.—कृष्ण—झ १३.—गड किल्ला—प १३९; व ११६.—वांट—ग ११७.—तीर्थ—ज ३०३. —नगर—अ ४९७.—राग—र ५६.—रामराव—श ५९. रास्ते—न १८७; र ११७. मल्हारजी होळकर—ध ५८. * मल्हारराव गायकवाड—आ १४८ इ १५०, १५१, ख १७, ग १०५, १०८, १०९, २३८, च ८८, त ११३, १४२, द २१, १६१, म ६६.

मार्मोसेट (माकड जात)-भ ९२. मार्मोडिका चार्कूलिया-क ३९४. मार्मोसेट प्राणी-स १२४. मार्न्यानई न.-द २२. मार्लबरो, ड्यू. सेनापति-इ ४५.-डयूक-ब १६८.-युद्ध -य ३९. मार्विक्स लेखक-ह ३०. मार्श, ओ. सी. -वि ९ पृ ६०१. मार्शनाईटी-वि ४ पृ ३६. मार्श मन-व २१ (ऊ) व २६४. मार्शल-त १३२ स ८८, ८९.-क्लार्क सर-ब ५९.-जॉन सर-अ ६०२. -डॉ.-क ५९६.-प्रो.-च ३७.-फॉकेन हाइन-त १३३.-फॉश ग्रं.-फ ५५ ल २६.-बर्नाडोटे राजा-स ४८३-बेंझाइन-क ३८.-मॅकमोहन-(प्रे.)-फ ४४.-विल्यम-इ ४०.-हर्मेस ड फान्सोका -ब १९४.-हॉल-वि ९ पृ ४३३, ६३१.

मार्शिअन-वि ४ पृ २८७. मार्शिआनस केपेला-वि ९ पृ ३४०.-मार्स-ज २९९ त ८६ भ ९.-तारायंत्र -त ८४. मार्सडेन-वि १ पृ १७९, १८८. मार्सिअन-वि ४ पृ ८. मार्सी-वि ४ पृ १९. मार्सेवुलोने ले.-फ ५५. मार्सेलस, एजंट्स-ह ३१.-नाटकगृह-ब १८९.-रोमन सेनापति-वि ९ पृ २५७. *मार्सेलिस-म १४०.-वेधशाळा-ब २७७. मार्सेलो माल्फिगी-त्र २२. माल-वि ४ पृ २० अ ६६०. मालक-अ ८८ ज ११० म २१. मालकम एजंट-ग १०७ झ १६ म ९० स २४५.-कॅनमोर-इ १६७.-पेठ-भ ७९.-राजे-इ ३८ स २४५.-साहेब-ब ७९ स २२८. मालकवारी -त्र २३७. मालकाइट-त ४४. मालकांगोणी वेल -क ५२२. मालकी-आ २१. मालकीपणा-अ १९८. मालकूट-क ११७. मालकौंस राग-र ५४.

मालखेड-वि ४ पृ ३३३ द ३९. मालगु (झा) जार-वि १ पृ ४२० च २७ ज १०८ द १६८. मालंचा न. मु.-स १९४. मॉलजी एपिस्टे-त्र २५८. मालडकर परब-ग १०. मालती-माधव नाटक-न ११९-२०.-वृत्त-वि ९ पृ १५१. मालदांडी ज्वारी-ज ३९४. मालदिवी भा.-वि १ पृ १४८, ३५०, ३५७. मालदीव बे.-वि १ पृ १७१, ३४९, ३९३ वि ४ पृ ३२०, ३७२. मालदेव-अ ५०९ उ ३१ क ५५१ र ७७ व ११०.-सामंत-अ ७४. मालनिया जा.-ख १. मालप कुळ-भ ९८. मालपहारिआ भा.-ब ९ स ३९. मालपिधी -वि ९ पृ ६२९ ग ९८. मालपूर-क ५०३. मालपुरा-र ७८. मालमंगल भाण-न १४२. मालमत्ता -वि १ पृ ६३ अ १९८.-क्रयविक्रय-वि ३ उ २७. मालर स.-स ४८०. मालराज-बोम्माराज चरित्र-त १६६. मालव (लोक)-वि ४ पृ २१, ७०, १७७ ग २१, २२ म १४०.-राज-झ ४ भ १४४ र १०९.-राजे-वि ४ पृ १६८.-वर्ष-व २०४.-शहर-ह ४९. मालवगौड सप्तक-स २१.

*मालवण-क ७१३ म १४०. मालवणी-स १९८. मालवदेश-वि १ पृ ३०९ छ ९. मालवा-वि ४ पृ २०. मालवाताल तलाव-न ३९४. मालवानरा-वि ४ पृ २०. मालविकाग्निमित्र-क ४२९ न १०७, ११३. मालवी, मालश्री राग-र ५४.-वर्ग-क १७०. मालव्हेन्सीस-क ३४०. मालव्हेव्हेरा-क ३४०. मालसियाकॄयू (जा.) मालसिया जॅकोव्हिस, मालसियालेझ-अ ५५७. माला-न ९१.-हार-अ ४८७. मालाकार मूळ-त्र ४४. मालागासी-म १००. मालाटी गां.-वि १ पृ ४६४. मालाड गां.-ब ७४. मालालंकार वस्तु-वि ४ पृ २४०. मालाशिवा फळ-व ८४.

*मालिआ-म १४०. मालिक अलम मशिद-अ ६६६. -अहमद-च ४१. मॉलिनिकेर-क २०९ मालिनी-वृत्त-वि ९ पृ १५१. मालिन्य-वि ४ पृ २१. मालिया-उ २०. मॉलिसन साहेब-औ ४. *मालिहाबाद-म १४१. मालीकोट-न ३३७. मालीगौरा राग-र ५४. मालीबा जा.-इ १४९. मालुक्याय पुत्र-वि ४ पृ २०७. मालुसरे-म ९८. मालूतारण ग्रं.-त्र १६१. माल्लूस इ. एल्.-ख ४७. मालेगो १७. मालेकर माळी-प ६१. *मालेगांव-अ १७ ज २२२ म १४१. मॉलेम-त्र १५८. मालेमणी वांट-ग १२१. *मालेरकोट्ला सं.-म १४१. मालेराव-अ ६६९ इ १५०.-होळकर-म ७४. मालेर्बे-फ ५०. मॉलेव्हिया-र ११९. मालेश्वरी न.-अ १५५. मालेसी (रजपूत)-ज १२१. मालेसौरिया पहारिया-स ३९.

*मालोजी-आ ७५ औ १० ग १०८ घ २३, २६ च ४१ ज २२३, २५६ म १४१, १७१ श १३. -कुर्ले घ.-अ २३.-लोखंडे-अ २३. मालोजीराव, नानासाहेब-फ ७ म १७१. मालोमाळा-म १४६. माल्कम, जॉन सर-इ १८३, १९५. माल्खमखान निजामउल्मुल्ख-इ २००. माल्कोनाइट-त ४४. मॉल्ट (रस)-श ६. माल्टा रोग-ज ४१.

*माल्टा बे.-वि ४ पृ ४८८ व २०२ म १४१. माल्टेकोरो (राज्यें)-ग २१. माल्टो भा.-वि १ पृ १६२ द १८६. *माल्डा-म १४२. माल्डे जा.-आ १८६. *माल्थस, थॉमस रॉबर्ट-अ ४५९ म १४२. माल्पेलो बे.-क ७९०. माल्फिगी-व २२. माल्य-वि ३ पृ ४४८ क १५३ माल्यवत्-वि ४ पृ २१. माल्यवान्-अ ६१९.-राक्षस-अ १६९ ल १. मॉल्यूक-ब फ ५०.

मुद्रिकापद-वि ५ पृ १९९. मुधेर-य २०१. मुधेशचांगा -च ४२. मुधैर-उ ६६. मुधोजी-द २८, ९९ न ६१-३फ ६,७.-भोंसले-आ १९७ ड३६ स२००.

*मुधोळ सं.-म १७१, १७४. मुधोळकर-वि १ पृ ४११. -घोरपडे-स २२९. मुनशी ज्वालाप्रसाद बार्क, दयानरेन उफक, प्रेमचंद, विशंबर साहाय्य-न १४९.-धर्मनारायण-झ २३.-नबाबदीम-वि १ पृ ४९८.-विनायक प्रसाद तलीब-न १४७. मुनि-वि ३ पृ २२९, ४२९ व २५०.-आत्मारामजी-ओ ३३ ज ३४६.-ग्रह गां.-म २१६.-चंद्रसूरि ग्रं.-ज ३३९, ३४७ त१८.-माणिकजी-ज३४७. -लावण्य-ज ३४२.-व्यास-भ ७८. मुनिश्वर रंग-नाथ विश्वरूप-वि ५ पृ ३१६. मुनिसुंदर-त २० ज ३३७. मुनिसुव्रत-ज ३२४ त १०८. मुनीमदा-ऊदखान-ग २४७. मुनीश्वर-वि५ पृ २०१,३१०. मुनुखार-व ७. मुनैचा-त ६९. मुनैयर-कोन-त ६९. मुन्नर गां.-ज १८२. मुन्नाजान-अ ३८१. मुन्नारगुडी-म ५६. मुन्निअली-ट ३२. मुन्नेखां-स २८. मुन्सफ कोर्ट-क७८३. मुप्पनलोक-क ५३२. मुप्पमादेवी-ग २०. मुप्पालकाव्य-त ५४. मुप्पिन-देव राजा-म २३२. मुफ्ताखीर-ख ५२. मुफ्ती कवि-त १३७.

*मुंबई इलाखा-वि १ पृ ३१२, ३५६, ४०८, ४१६, ४६४-५ वि ४ पृ ४२४, ६१० च ७, ३१, ४४, १२४, १८१ त १२१ ध ७ द १४४, १५४ ध ६८, ८४ न ३१, ३४, ४१, ६९, २००, ३०७ प ५२, ६४ म १७१, १७४ व १३० स २५३. -आर्ट स्कूल-च १२४.-इंप्रूव्हमेंट ट्रस्ट-न ७. -विद्यापीठ-ब २३०. मुंबा आई-म १७४. मुबा-रक खिलजी-क ८३१ ठ ६ य २५. *मुबारकपूर -म१७६. मुबारकशहा-क ७०८ ख १०१, ११० ब ३३ व ११२. मुबारिक राजा-ज ३६७फ ११. मुबासिझखान-क ३३२ फ २ स २०८ ह ५७. मुबाहार्दी वंश-म २२१. मुमुदीचोळपुरम्-क७३६. मुमुक्षु-र ९९.

मुम्ताजमहाल-ग २५१ ज २०५-६ द ७५ श१३. मुम्बाइगिरी-ग १५७. मुम्मुडी-च २१६.मुर दैत्य-ए ९.-कन्या-क ५५१.-लोक-वि ४ पृ ५१०. मुरकनाडु-ब १९७. मुरकी-अ ४८९ र ६२. मुरगी -क ७६०. मुरग्या-अ ५८९. मुरघाब-क ८१९. मुरड-ऐ ३. मुरडॉक जॉन-त ७४.-हॉलिबर्टन बाएमिश-क २८८. मुरंदा-प १८६. मुरदाडशिंग -स ३११. मुरदाद अमरदाद-वि ५ पृ १२१. *मुरबाड-वि १ पृ ४६३ म १७६. मुरमाचा रस्ता -स ३९१. मुरली-व १४६, २६६. *मुरवाडा-म १७६. मुरशद-म १८०. *मुरसान-म १७६. *मुरळी-वाघ्या-ज३०३ म१७६ व १२८, २८३. मुराद-वि ४ पृ ३४७ अ ५ इ १८४, १९२ ज २०१ त १२५, १२७ न२७८.

मुरादखां-स २९. मुरादबक्ष-ई ४८ ग १३९. मुराद बे -ई ३५. मुराद शहाजादा-ग १४०. *मुरादाबाद -म १७७. मुरावटी वं.-म २२१. मुरामुरा-प२९.

मुरारकडी-स १९८. *मुरार जगदेव-च ५ म१७७. मुरारपंत-वि ४ पृ ४२६ आ १३३ त १४४. मुरा-र परब्रह्म साधू-आ १४६. मुरारबा गोर्वेकर-स २९. मुरारराव आंगरे-अ १६५ आ ५७ ग १०, १०५-८, १६४ घ २६ ध ५९ ह ३२.-गायक-वाड-आ १४९ स २२९. *मुरारराव घोरपडे-औ २१ क ४९९, ८५३ न २२६, २६१ ब १०६. -दिवाण-क ५४५.-राजा-क ६८. मुराराबाद-अ ३३१. मुरारि कवि-वि १ पृ ३१६ क ६५७, ८०९ न १२१, १३१.-ओझा-क ६१४.-दादा-न १४९. मुराब-क ५२२. मुरासाकीनो शिकिबू-ज ६२. मुरियम सुलताना-आ १३०. मूरिश-स २२५. *मुरी-म १७८. मुरीखोम-भ ४२. मुरीद महंमदखान-प १२. मुरीबंदी-औ ९. मुरुड-अ ६, १९ ज २३.

मुरुदानत्र-क ६५५. मुरे, जॉन-द५६. मुरेटोरी-इ९६. मुरेत्सु-ज ६५. मुरेलिया-ग १३३. मुरोव्ह शि. -क २१९.मुर्कुटे, जगन्नाथ शंकरशेट-ज८. मुर्घाब-वि ४ पृ ४६. मुर्जित-वि ४ पृ ३५७. मुर्डिचै ब. -इ १७६. मुर्तजा-क ७११ ग १३९ ज ३०० न २७८-९ म १४१ स १९८. मुर्तदा-उद-झबिर्दी -अ ३९३. मुर्दाडी-क २५९. * मुर्शिदकुलीखान -वि ४ पृ ४१८ इ १८६ औ १२ ड ११, १२ म १७८. *मुर्शिदाबाद-वि ४ पृ ४३९ ड ११, १२ ग २४७ म १७८. मुलई अरशिद-य २०. मुलजीभट-ग १४९. *मुलतान-वि ४ पृ ३५३, ४१५, ४४० अ १२ घ २७ च १३९ ट १ म १७९. मुलतानी जा.-वि १ पृ १७१, २७३ ब ६६.-राग-र ९५. मुलबागल-क ७९९. मुलराज -म १७९. -यूसेफ, हफीद-म २२२. मुलांची खेळणीं-वि ३ पृ ३०२ द १२९, १४३.-सौदा-गिरी-वि १ पृ ५६.

मुलाणी-अ ५२७ *मुलाना-म १७९. मुलामा-च १५९, १८३. मुलालिन्-वि ३ पृ २९९. मुलिक् कुळ-म ५८. मुलींचा हक्क-अ १९१. मुलुख-ई -मैदान-अ ६५६ त १८०.-गिरीचा मुलुख-म ८७.-चंद्र-आ १९४. मुलुसुरग-ज ३०४.

य

याकुब बिनतारिक-वि ९ पृ ३०८. -बेग-वि ४ पृ ३६४, ३६८. याकूत-ज २९.-मीर-त१०३, -खान खोजा-क ४७९.

* याकूत रत्न-य २३. याकूब-इ १८३ क ३९ ज२९ म २२१ ल ४०. -बिन लैथअल-इ १८०. याके-ब-अ ४६१. * याकोबी फ्रेडरिक हेनरिच-वि २ पृ १८७ वि ३ उ ९६ वि ९ पृ ९७७, ९७९ अ ४३४, ४३८ न ११२ य २३ स ९.

* याकोहामा बं. -य २३. -शहर-ज ९३. -स्पिसी बँक-प १७०. यांगत्सि किआंग-वि ४ पृ ४८० त ९९. यांगबोसिआन-इ २२४. यांगहिऊन-च१७४. यांगी श.-क ४९४. याग्वाची न. -इ २. याज-वि २ पृ ३९४ त २१७. याजुषहौत्र-प ९. याज्या-वि २ पृ ८६, १०३ वि ९ पृ ३३०. याझिजी ग्रं. -त १३७. याझिद-अ ३९६. यॅाडर्टिनी-वि ४ पृ १९. यांडाबू-ड ७. यातकादखान-झ २६ यात ना-ग ४७. यातसुच-वि ९ पृ १७१. यातु देवता-वि २ पृ २४८. यान्त्रिक पंथ-आ ११६. यात्रा-वि९ पृ ३०९ ग १३९ न ३३२. यांत्रिक उत्पादन-उ १८-९, ९६-७, १११ क १६९.-युग-अ ४६०. -वैद्यकशाखा-वि ९ पृ ४०९. यात्रेवाले-ब २१. यादवचंद्र चत्तर्जी-ब २. --प्रकाश गुरु-क ८११. *यादववंश-वि ३ पृ ९२० वि ४ पृ ११६, १३३ अ ४४१ औ २९ क २४९, ७०७, ७१६ ग१३९ च ९०, ७१ द ३७ म ९८, ८४ य २३ स१९१. -रामचंद्र देव-क ७०८. -वीर बल्लाळ द ३७. -शंकरदेव-वि ४ पृ ४२९.

* यादवाड-य २९. यादवाभ्युदय नाटक-न १३०. याद्व-वि ३ पृ ८०. यान-वि ३ पृ ४१९. यानाडी -क ९६६ न ३९१. -रेड्डी-क ३३९. * यानान य २९. यानाम-ग २२१. * यापान-य २९. याप्य-वि ९ पृ ३८७. याबेग कवि-त १३७.

* याब्लोनोई प.-य २९. याम-वि ३पृ २०६ वि ९ पृ १६९, १७१. यामामाई कोसले-र १३९. यामा मोटो-ज ७९. यामुन-वि ४ पृ २०१ य १६. -मुनि-ब २४९. यामुनाचार्य-र ९८. याम्या-य१६. याम्योतरवृत्त-ग २७१ ज ३७७र १२७. ब २६९ याम्योदधि-वि ४ पृ २१. यायाबर-वि ३ पृ२६२. -महंमद-इ १९६, १९८भ ११३ ल ३१. यार-न्टन अॅड्रयू-क २९. यॅारिटॅामॅा-ज ६६. यारो, बॅाय-लर-व ८८. -स्लाव्ह धी ग्रेट-र २४.

* यॅार्क-य २६.-शायर, परगणा-र ११२. *यार्कंड-वि ४ पृ २६४ त १३९ य २६. यार्डली सर वुइ-ल्यम-आ २३. यार्डले-क ६१२. यार्न टेस्टिंग मशीन-व २१९. यार्होस्की-र ३१. याल्ड र. -त ९७. याव-वि १ पृ १९१.-नदी-प १.

* यावल-य २६. यॅाशित्सु-ज ६६. यासीन-भ११६. -नदी-ग १२३. * यास्क-वि २ पृ १८९ वि ९ पृ १३९, १४३, १९४ अ ४३४ य २६. याहवे देवता-वि ३ उ ४१ इ २२१ य १८. याह्याखान-इ १९९. * याज्ञवल्क्य-वि २ पृ १६९-६, १७४, २९४ वि ३ पृ ४४८ वि ४ पृ १८९, ३८२ वि ९ पृ ३७१, च २८, ३० ब १९६ य २६ व १७७, २९७, २८६. -जा. -ब १९७. याज्ञसेनी-द१९२. याज्ञिकी-वि २ पृ ११३. यिगुर-वि ४ पृ ४७१. यिटर्बिअम-आ ९३.

यिडुं-वि १ पृ १९२. यिन-वि १ पृ १९२. यिम-वि ४ पृ २६. यिप्रेस श. -न ३६०. य २७ व १९२. यिह्चाऊ-वि ४ पृ ३१३. यी ग्रं. -वि ३ उ ९८. यीटस डब्ल्यू. बी. इ १३०-१. युआन-च १६६. शिकाई-च १६०, १६९. युआबलुइ-वि ४ पृ ३११. युइटलँडर्स-द ४९.

युएची लो.-वि ४ पृ ९२, ७८, २९३-७, २६२-४ क ३९ प ८. युएनत्सुंग-न १४४. युएह-शांग वि ९ पृ ४९३. युकॅटन-घ ९ म ४४. युकॅलिप्टस ऑईल-श १०. युका जा.-क ६६९. युकाटिडीझ-वि ४ पृ २९१. युकंग ग्रं.-वि ९ पृ ४४८. युकूबीस-वि ४ पृ १९. युक्झाइन प्रां.-वि ४ पृ २९४. युक्त-वि ३ पृ ४२३. युक्ताश्व-वि ३ पृ ४९१. युक्ती-य ६४. युक्राटीझ-वि ४ पृ ६३, २९६-९.-नाणीं-ग १३९. युक्रेटाइडस-ब १९०. *युक्रेन भा.-वि १ पृ ३३८ य २७. युक्लिड-वि ९ पृ २९९, ३१७, ९७०, ९७९ ग २८९. युक्ली-अल्ली तह-अ २७९. युक्झेलोडनम्-वि ४ पृ १९. युगंटी-वि १ पृ १९६. युगन्द देश-छ ९. युगमाने-वि ९ पृ २९६. युगलो बा.-प १६१. युगव्हर नीलसेन-न २९४.

*युगांडा-वि १ पृ २६० वि ४ पृ ४९९ आ १८० य २७. युगुलपाद-अ १६४. *युगें-वि ३ पृ २०४, ४२२ वि ९ पृ १०३, २९६ य २९. युगो-फ ९४. युंगोमयस पंथ-ख १९०. युगोर सामुद्र-धुनी-उ १३. युजिन सँडो-व २९४. युजिनियस प १९२. युजीन मून्त्झ-वि ९ पृ २८९. युजेनिओ एस्पेओ डॅा.-इ ४. युजेनिस-ए ३२. युजेनोल-ल १२. युझ्देगर्द दुसरा-वि ४ पृ ९७. युटीका-वि ४ पृ १९ आ १७६ य ९८. युटिलँडर लो.-ट ९९. युटिलिटेरिॲनिझम-श ९८. *युट्रेक्ट प्रां.-य३२. युट्रेच श.-न १९१. युट्रेजलीज-न ३६०.

र

ल

लोप, डी रुएडा व लोप, डी व्हेगा–स ४६९–६. लोपाटका भूशिर–क ३७६. लोपामुद्रा–वि १ पृ ३२९ वि पृ ८१ अ ३० क ६०८ ल ६४.लोपाश –वि ३ पृ २४९. लोपेझ–अ ४२४. –जॉर्ज–अ ४२५. लॉप्टिस–वि ४ पृ १९. लोपभट्टनाथ–अं १. लोफबुरी–वि १ पृ १७६. लोफोत्राकाय–स ६९. लो फ्रँक भा.–वि ४ पृ ३९२. लोबिटोबे–वि १ पृ २७१. लोंबोक–ह २५. लोबोसा–आ १२३. लोम –वि ५ पृ १७१. –नदी–क ३७९. लोमपाद–ऋ ७ प २६४.

*लोमश ऋषि–ल ६४. लोमशनय शिक्षा–वि ५ पृ १९०. लोमाखुमान–आ १६३. लोमाड–स २४१. लोयांग–वि ४ पृ ३१२, २७६–७. लोर–ग१३२. *लोरलई–ल ६५. लोरा–ब ४८. लोरियानंदनगड स्तंभ–अ ५९९. लोरेन–वि ४ पृ १५, ३९६. –ड्यूक कॉनॅड–ओ ८. लोरेन्को मार्केस–वि १ पृ २६९–७०. लोलक–अ ४८९. लोलंड–स२४१ लोलँडर्स–स २४४. लोल–ब ७१. लोलागर–उ४८ लोलिंबराज–ज २९९ ल ६५. लोवॅटो–प २०४. लोवाडसंगराव–वि १ पृ १३६. लोवेक–क ६७. लोवेल–वि १ पृ ४१८.

*लोव्हेन–ल ६५. लोष्टचिति–वि २ पृ ८१. लोह–वि ३ पृ १७७ वि ४ पृ २०. वि ५ पृ ४६०, ४६४ भ १०४ र ३२. –सूक्ष्मजंतू–अ १०९. –स्तंभ–द ९५. –चुंबक–च १८२. –प्राणिद–ख ५.–मणि– वि ३ पृ ४११. –मार्ग (तह)–क ४९३ स ४०४. –युक्त खडक–ख १०, ११ च८९.–युग–भ १०५. लोहंग–स २५. *लोहगड–वि ४ पृ ४३२, ४३४ प १३९ ल ६५. लोहगंधकिद–भ १०५. लोहन- पूर–ल ६६. लोहमूर्तीशिल्पसंप्रदाय–श ७४. लोहर घ. वि ४ पृ ३३० क १४९. लोहशास्त्रास्त्रकृतिज्ञान –क १९१. *लोहणा ऊर्फ लुहाणा–ल ६६. लोहा- यस–वि ३ पृ १७८. *लोहार–वि १ पृ ३४९ वि २ पृ १२७ अ ५२७ क ७१८ भ २३३ ल ६६. –जमीनदारी–ब १६. लोहारगड–स ४५. लोहार- डागा–ल ६८. *लोहारु सं.–ल ६८ लोहारे–व १२६. लोहित–वि ३ पृ १७७, ५०२ वि ४ पृ २०. –तारा–(बेंटलझूज) व २४८. लोहोकट–ल ६६. लोहोकरे, दादाजी कृष्णाजी–द ६६. लौकिक वि ४ पृ ४६१. –प्रारंभ–वि १ पृ ४१७.–वाङ्मय –वि ४ पृ २२१. –वृत्त विकास–वि ५ पृ १४६. –संस्कृत–वि ४ पृ १८६. –सूक्तें–वि २ पृ ४७. लौकिकाग्नि–वि २ पृ ३५८. लौकिकि समाख्या–वि ५ पृ २१९.

*लौगलोन–ल ६८. लौगाक्षि–भ १९८. लौल्लु–च १७३. लौफसे–वि ५ पृ ३८२. *लौर (राज्य)–ल ६८ स १८५. लौरन्स जेन्सझुन कॉस्टट–म १६५. लौरिया आरार–अ ५९९. लौरी–वि ५ पृ ५६१ छ २. लौलन–त १४०. लौश–वि ५ पृ १७१. लौसेन–ब ११. लौही–क १७९. लौहित्य–वि ३ लौहित्या–वि३ पृ ४४८ वि ४ पृ २०,२१, क४३. ल्यबंत अव्ययें–वि ३ पृ ३८७. ल्योक- सॉस ग्रामीनिअस–उ ८१. ल्युकॅडिअन–वि ४ पृ७. ल्युकस–इ. इ–३०.–पॉसिओली–वि ५ पृ ५७३. ल्युक्रिशिआ–वि ४ पृ ८७. ल्युक्रेशिअस कवि–वि ५ पृ २४७ ल २२, २३ ल्युगार्ड सर –अ ७९. ल्युटिन्स सर एडवर्ड–क १९८. ल्युटेशिआ–वि ४ पृ १९. ल्युडॉस्क बेनबार्ग–ज १६५.

*ल्युना–ल ६८. ल्युब्रिअन–ग ६२. ल्युबेक बं.–ज १३५. ल्युरेंबर्ग–घ ६. ल्युसॅन श.–स ४७६. ल्युवेन हॉक–वि ५ पृ ४३८. ल्युशिंग्टन–उ ६३. ल्युसॅक–उ ९४. ल्युसर्न स. –स ४७८ ल ६८. ल्युसिअन–क २७१. ल्युसिलिअस सी.–ल २२. ल्यू–न १९०. ल्यूकन–म ७२. ल्यूक, हावर्ड–वि५ य ५९२. ल्यूकानी–वि ४ पृ १९. ल्यूक्रेस बोर्जिया –फ ५४. ल्यूडर–अ४६१. ल्यून हार्डफुश–व११. ल्यूपस–त २१७ न ९१. ल्यूबेक–व २९१. ल्यूशि- अस व्हीरस–वि ४ पृ ९९. ल्यूशियस–वि ५ पृ २४६ आ ५८.

*ल्यूसर्न–ल ६८. ल्यूसी–वि ४ पृ १९. *ल्वांग प्रबंग श.–ल६८. *ल्हासा–वि१ पृ २४२ वि ४ पृ १६१, ३६४, ४८१–२. ल्हासी–क ४५९. ल्होके–वि १ पृ २३८.

व

*व (अक्षरविकास)–व १. वएसक–ह ५०. वफक–वि १ पृ ४६७. वकलप्पुडी गां–क७२०. वॅकस्टांचिग –व २२६. वकारेस्कु कवि–र १२३–४. वकावली –आ ३२. वकील–च १६२ ध २१. *वकेम–व १. वॅकेन्रोडर–ज १५४. वक्कलुर्गारथ्या–त ९५. *वक्कालिंग–व ५१. वक्कालिग–अ २९. वक्तृपाणि –न ९२. वक्तृत्वशास्त्र–वि ४ पृ ९४. वक्रपातळी– भ ६७. –पान–व ५६, ६०, ८०. वक्रतुंड–त १३६. *वक्रपाद–व १. वक्रवलिका–क ६८६ व १५४. *वक्रीभवन–ख ४८ व २, ३. –दुर्बिण–द १३२. वक्रीय वृत्तें–ब १४०, १४२. वक्रोक्तिजीवक प्रं.–स १६८. वॅक्वेना–च १५८.

*वखटपूर–व ४. वखतला–ब १५८. वखार–क७११. *वंग–वि ३ पृ २१२ वि ४ पृ २०–१ छ ६ व४, २२८. जात–ब१५८.–पाषाण–व भस्म–क २४–५.

श

शास्त्रीय वाङ्मय–वि १ पृ २९४ वि ४ पृ ३२४, ४९६ वि ५ पृ ३, ८, ९, ३२, ३४, ३६, १७३, २९३, २७१, ६४६ इ ४ च ११७ ज ३४७ स १४. शाह झियाउद्दिन–ग २४६. शाहदावल–उ ५६. शाहधेरी–र १०७. शाहपोश–म ७८. शाहरुख मिर्झा–त १७२.

शाहरुड–इ १९७. शाहागड–इ १५९ त ३९. शाहाजानपुर–त १०७. शाहाणी, आर. आर.–वि ५ पृ ५६३. शाहा तीमूरझादा–ख ८९. शाहादिखान–क १७६. शाहाबाद–वि १ पृ ३४८ अ ४०३, ५९८ र १४९. शाहाबाजगढी–वि ५ पृ ६४. शाहिस्तेखान–औ ११, २०–१ च ४१, १२२. शाही राजा–क ३६६ म १५९. शाहीगोल स.–उ ८५. शाहीर विलेम–ह २८. *शाहू थोरला–वि ४ पृ ४३७–९, ४४३–४ अ २२ क ३३, ५९१, ७१३, ८०८ ख १७, २१ घ ७–८, १९, २०, २५–६ च ५, ८, ८७, १४३–५ झ २४ त ८२ न ६०, १८६ श ६० स १६५. शाहूनगर–स १५२. शाहूनगरवासी नाटक मंडळी–ज ३७१. शाहूरसन–वि ५ पृ ११९. शाहरेन–वि ३ उ १३. शाळकायनी–वि ५ पृ १६. शाळिग्राम–अ ३०३. –त्र्यंबकशास्त्री–प ६.–रायबहादुर–र ८५. शाळू–च ६१ ज ३९३ द १०९.

शिआटिक–वि १ पृ १५१. शिआल जा.–क ८३३. शिआव्हेरा न.–इ७१. शिओक न.–व९६. शिओल्क रेशीम–र १३१. शिकई लोखंड–स ३०४. शिकॅगो श.–न २३० श६१. शिकशो न.–श ६१. शिकंदर–वि ३ पृ १ अ ४०० आ ९६ क ४५६ ग १३९ च १९४, २२८ द ९६ ध ८३ ब ८२ भ ११४ य ३३ र १३० व १४९, १९७. शिकंदरपूर–ब९९. शिकस्ता लिपि–म२१८. शिकॉगॉफ बे.–अ ५७८. शिकार–वि ३ पू ७ अ ८६ ख ११३ ल४. शिकारपूर–स६. शिकिंग–च१७१. शिकिबु–क २७३. शिक्षा–वि १ पृ २०२. शिक्य–वि ३ पू ३६०.–पाशमोचन–वि २ पृ ९६, ९८, १३०. शिखंडिनी–वि ३ पू४८० ग१३१ द१९२.

*शिखंडी–श ६१. शिखर–अ ६६, ३१२ ज ४०८. –ताल–र ७०. –मारकिंद–अ ६४.–शिंगणापूर–य २४. शिखरस्थकळी–व ४७. शिखरिणी वृत्त–वि ५ पृ १४४, १५२. शिखा–वि ३ पू ३८० वि ४ पृ ४४८ वि ५ पृ १५३ ध ७६. शिखानंद–वि १ पृ २३५. शिखी–वि ५ पृ १५४ ध ७६ व २९८. शिंग–क ६४५ प ६. शिंगणवाडी–च ५४. शिंगणापूर–क १९६ व २८७. शिंगर–अ ३६ ब ९६. शिंगरी–न ३३. *शिंगाडा (झाड)–क ८३१ श ६१. –रोग–प ४६. *शिंगाड्झे–श ६१. शिंगोटी–अ ९४. शिंगाळ्याचें खत–ख ३५. शिंग्रु–वि ३ पू ६८, ८४, १५१. शिंजार–वि ३ पू ८४. शिंजु–आ ९७. शिटाका–ज३०७. शिडुकाह्नि–न३०८. शितिकाक्षि–वि ३ पू २४३. शितिकावति व शितिंग देवता–वि २ पृ २४८. शितिपृष्ठ–वि३ पू४३६. शितैन–वि ५ पृ ११९. शिंतो–वि १ पृ २३२, ३३८ न ३३४. शितोळे कुळ–म ५८. शिंदखेड–ज २२३. शिंदगडघांट–वि १ पृ ४६३. शिंदर–ओ १. शिंदळे–अ १०.

शिंदी–च ४ ट ४८ द १७४ ब१८४. *शिंदे घ.–वि ४ पृ ४३९, ४४३, ४४७ आ ८५ घ ७ ब ७५ म ५८ व २७९–८० श ६१ स २००.–अ. बा., अध्यक्ष–क ८३५. –जयाजीराव–झ २० त ३९. –जयाप्पा–वि ४ पृ ४४० क ४५० ज ३६३.–तुकोजी–म ७५. –तुळाजी–अ ६७१.–दत्ताजी–वि ४ पृ ४४० अ ६५७ क ४५० ब १०५.–दौलतराव–अ १०, २८, ३४४, ३५२, ६५७ आ १७१ क २०१ घ ७, २६ च १०, १४४–५ ज २६५ द १७७ म ७५ ल १३ स १९०. –नरसोजीराव–त १८२. –बयाजी–द १४.–बायजाबाई–घ ७.–महादजी–इ २१७ क ४५०, ५१४ ग १०५ घ ७ च १२३ त ७ म ७४.–माणकोजी–अ ६६९. –राणोजी–ध ५८ ब ७२ म ७४.–विठ्ठल रामजी–अ ६४५. शिंदे कागद गिरणी–क २२२. शिदोजी घोरपडे–ग १० घ२५–६. शिद्दी–वि ४ पृ ४३२, ४३४ अ ४८ च १४३.–एथिओपियन–वि ३ पू २०. –जोहार–वि ४ पृ ४३३ अ ५१७ आ १३६ औ २१ म २२३.–मसाऊद–अ ५१९.–याकूत–ज २३.–हिलोल–ज२५, २२९. शिध्धले–त ६७.

शिन–ख १२३. शिन–नुंग–वि५ पृ४४७–८. शिनमौ–स ३१. शिनाविया–ई २४. शिनाशी–त १३८. शिन्तौंग–वि १ पृ १५१. शिन्मोक्की–त ३०. शिप–म १९०, १९३. –ब्रोकर–द२९.–मनी (नौकाकार)–इ ४३. शिपणें–आ ३०९. शिपद–वि ३ पू २८२. शिपर–वि ५ पृ ६०८. शिंपा–ग २०७ च १८०. शिपायाचें बंड–अ ३३३ न२१५ म १८०. *शिंपी–वि १ पृ ३७७, ४७८ क ७१८ द २५ न ३११ श ६३. शिप्रक–आ १४२. शिफ–वि ५ पृ ६३३. शिफा–वि ३ पू २१६. शिब–ई २१ त १२०. शिबंदी–च २५. शिबरघन–अ२५१. शिंबा–व ८४. शिबाडे–आ २५५–६.

*शिबि–वि ३ पू २७३, ४९१ वि ४ पृ २१, १७७ अ ६१३ उ ९० च २०७ श ६४ ह३७.